



Jo Sindre P. Eidshaug og Raymond Sauvage

Arkeologisk undersøkelse av gårdshaug på Viklem, Ørland kommune

**NTNU Vitenskapsmuseet
arkeologisk rapport 2016-11**



NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2016:11

Jo Sindre P. Eidshaug & Raymond Sauvage

**Arkeologisk undersøkelse av gårdshaug på
Viklem, Ørland kommune**

NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport

Dette er en elektronisk serie fra 2016. Serien er ikke periodisk, og antall nummer varierer per år. Rapportserien benyttes ved endelig rapportering fra prosjekter eller utredninger, der det også forutsettes en mer grundig faglig bearbeidelse.

Tidligere utgivelser: <http://www.ntnu.no/vitenskapsmuseet/publikasjoner>

Referanse

Eidshaug, J.S.P. & R. Sauvage 2016: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2016:11. Arkeologisk undersøkelse av gårdshaug på Viklem, Ørland kommune Trondheim, januar, 2017

Utgiver

NTNU Vitenskapsmuseet
Seksjon for arkeologi og kulturhistorie
7491 Trondheim
Telefon: 73 59 21 16/73 59 21 45
e-post: post@vm.ntnu.no

Ansvarlig signatur

Bernt Rundberget (seksjonsleder)

Kvalitetssikret av

Ellen Grav Ellingsen (serieredaktør)

Publiseringstype

Digitalt dokument (pdf)

Forsidefoto

Ørland kirke og Viklemshaugen, Da61132_067, Foto: Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet
Arbeidsbilde, Felt I, Da61132_068, Foto: Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

www.ntnu.no/vitenskapsmuseet

ISBN 978-82-8322-085-8

ISSN 2387-3965

Sammendrag

Eidshaug, J.S.P. & R. Sauvage 2016: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2016:11. Arkeologisk undersøkelse av gårdshaug på Viklem, Ørland kommune

I november 2016 gjennomførte NTNU Vitenskapsmuseet en arkeologisk undersøkelse av middelalderske og etterreformatoriske kulturlag fra et begrenset område av gårdshaugen på Viklem i forbindelse med revidert reguleringsplan for utvidelse av Ørland kirkegård. To felt på totalt 78,6 m² ble åpnet ved hjelp av gravemaskin til å fjerne moderne masser. Utgravningsmetoden på Felt I fulgte prinsippene for stratigrafisk graving kombinert med *single context* dokumentasjon. På felt II manglet det stratigrafi, og et utvalg strukturer i undergrunnen ble snittet. Felt I ligger på selve prestegårdstunet, innenfor gårdshaugens vestre periferi. Totalt 56 kontekster ble dokumentert på dette feltet og det ble skilt ut seks faser fra høymiddelalder – nåtid. Fase 1 omfatter aktivitetsspor i steril grunn (før ca. 1250 e.Kr.), mens Fase 2 betegner den første kulturlagsavsetningen i høymiddelalderen (ca. 1250 – 1350). Fase 3 er definert som kulturlag fra senmiddelalder (ca. 1350 – 1400/1450), mens Fase 4 omfatter aktivitetsspor fra senmiddelalder (ca. 1400/1450 – 1500/1600). Fase 5 spenner over alle etterreformatoriske aktivitetsspor som er eldre enn ca. 1900. Kontekster som er moderne, dvs. yngre enn ca. 1900, hører til Fase 6. Undersøkelsen viser at området i all hovedsak har blitt brukt til avhending av husholdningsavfall. Funnmaterialet preges av det animalosteologiske materialet, som veide ca. 20,8 kg. Blant det øvrige materialet forekommer mye keramikk (hovedsakelig etterreformatorisk rødgoods, men også tre skår av Siegburg som trolig stammer fra 1400-tallet) og en del jernfragmenter (primært spiker og nagler). Gjenstandene som skiller seg ut er en ringspenne og en armbrøstnøtt, begge sannsynligvis fra middelalder. På Felt II, som viste seg å ligge noen meter utenfor gårdshaugens nordre utstrekning, ble 11 av 20 påviste anleggsspor i steril grunn undersøkt. Anleggssporene omfatter 10 sikre stolpehull (hvorav 4 steinskodde), 8 mulige stolpehull, 1 kokegrop og 1 grøft med ukjent funksjon.

Nøkkelord: gårdshaug – kulturlag – middelalder – nyere tid

Jo Sindre P. Eidshaug & Raymond Sauvage, NTNU Vitenskapsmuseet, Seksjon for arkeologi og kulturhistorie, NO-7491 Trondheim

Summary

Eidshaug, J.S.P. & R. Sauvage 2016: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2016:11. Arkeologisk undersøkelse av gårdshaug på Viklem, Ørland kommune

During November 2016, the NTNU University Museum carried out an archaeological excavation of medieval and post-Reformation cultural layers from a small section of the farm mound at Viklem as part of a revised area development plan concerning the expansion of the Ørland graveyard. Two fields covering approx. 78.6 m² were opened, employing a machine to remove the topsoil. The excavation methods applied on Field I pursued the principles of stratigraphic digging combined with single context recording. At Field II, which lacked stratigraphy, a selection of the structures in the natural soil were sectioned. Field I is located within the rectory yard, on the western fringe of the farm mound. Fifty-six contexts were documented at this field, which was divided into six stratigraphic phases that cover a period ranging from the High Middle Ages – present. Phase 1 encompasses the remnants of activities visible in the natural subsoil (before ca. AD 1250), while Phase 2 denominates the first deposit of cultural layers during the High Middle Ages (ca. 1250 – 1350). Phase 3 defines cultural layers from the Late Middle Ages (ca. 1350 – 1400/1450), whereas Phase 4 covers various traces of activities from the Late Middle Ages (ca. 1400/1450 – 1500/1600). Phase 5 comprises all post-Reformation contexts before approx. 1900. Contexts that are modern, that is to say, younger than about 1900, belong to Phase 6. The investigation shows that the area principally has been used as a place for disposal of household waste. Animal bones is the most common find category, having a total weight at about 20.8 kg. Among the other finds, pottery (particularly post-Reformation red ware, but also three sherds of Siegburg, probably 15th century) and iron fragments (nails) constitute the most numerous categories. A ring brooch and a crossbow nut, both likely medieval, were the most distinguished among the collected objects. Eleven of the twenty structures detected in the natural subsoil at Field II – which appeared to be located a few meters away from the northern limit of the farm mound – were examined. The structures comprise ten documented post holes (whereof four with stone packing), eight possible post hole, one cooking pit and one ditch with unknown function.

Key words: farm mound – cultural layers – Middle Ages – post-Reformation

Jo Sindre P. Eidshaug & Raymond Sauvage, NTNU University Museum, Department of Archaeology and Cultural History, NO-7491 Trondheim

Arkivreferanser

Ørland kirkegård 2016

Intrasisnr	2016_224
AskeladdenID	219264
Saksnummer (ePhorte)	2016/10464
Aksesjonsnummer	2016/224
Tilvekstnr	T27374
Fotonr	Da61132, Da61136-Da61141
Kartskapnr	10862-10863

Fylke	Sør-Trøndelag
Kommune	Ørland
Gårdsnavn	Viklem
Gårdsnummer	68
Lokalitet	Viklem
Kulturminnetype	Gårdshaug
Datering	Middelalder-nyere tid

Innhold

FIGURLISTE	10
TABELLISTE	11
1. BAKGRUNN FOR UNDERSØKELSEN	12
1.1. OMRÅDEBESKRIVELSE.....	12
1.2. KULTURHISTORISK BAKGRUNN OG TIDLIGERE REGISTRERINGER.....	15
2. UNDERSØKELSENS RAMMER	18
2.1. TID, DELTAGERE.....	18
2.2. PROBLEMSTILLINGER.....	19
2.3. METODE.....	19
2.4. DOKUMENTASJON.....	20
2.5. FORMIDLING.....	21
3. UTGRAVNINGEN	22
3.1. FELT I.....	24
3.1.1. Fase 1: aktivitetsspor i steril grunn (før ca. 1250).....	26
3.1.2. Fase 2: kulturlag fra høymiddelalder (ca. 1250 – 1350).....	31
3.1.3. Fase 3: kulturlag fra senmiddelalder (ca. 1350 – 1400/1450).....	35
3.1.4. Fase 4: aktivitetsspor fra senmiddelalder (ca. 1400/1450 – 1550/1600).....	38
3.1.5. Fase 5: etterreformatoriske aktivitetsspor (ca. 1500/1600 – 1900).....	46
3.1.6. Fase 6: moderne (etter ca. 1900).....	54
3.2. FELT II.....	58
4. FUNNMATERIALE	69
4.1. GJENSTANDSFUNN.....	69
4.1.1. Felt I - T27374.....	69
4.1.2. Felt II.....	78
4.2. DATERINGER.....	78
4.3. NATURVITENSKAPELIGE PRØVER OG ANALYSER.....	79
5. RESULTAT	81
LITTERATURLISTE	83
VEDLEGG	84
VEDLEGG 1: FOTOLISTE FRA FELT I OG FELT II.....	85
VEDLEGG 2: LISTE OVER FOTOGRAMMETRI FRA FELT I.....	91
VEDLEGG 3: KONTEKSTLISTE, FELT I.....	92
VEDLEGG 4: STRUKTURLISTE, FELT II.....	102
VEDLEGG 5: KATALOGTEKST.....	107
VEDLEGG 6: FULLSTENDIG FUNNLISTE, FELT I.....	123
VEDLEGG 7: FULLSTENDIG FUNNLISTE, FELT II.....	129
VEDLEGG 8: HARRIS-MATRISSE, FELT I.....	130
VEDLEGG 9: KART, FELT I.....	131
VEDLEGG 10: KART, FELT II.....	138

VEDLEGG 11: RENTEGNINGER, FELT II	140
VEDLEGG 12: RØNTGENFOTO AV METALLFUNN	141
VEDLEGG 13: DATERINGER OG TREARTSBESTEMMELSE, FELT I OG FELT II	148
VEDLEGG 14: STATUSRAPPORT FOR MAKROPRØVER, FELT I OG FELT II	149

Figurliste

Figur 1. Oversiktskart	13
Figur 2. Ørland kirke, prestegårdsboligen og Viklemshaugen	14
Figur 3. Kunstnerisk fremstilling av Ørland kirke og prestegården på Viklem	14
Figur 4. Flyfoto fra 1969 med avmerking av utgravningsområder	15
Figur 5. Skjermdump fra kulturminnedatabasen Askeladden	16
Figur 6. Arbeidsbilde fra felt I	18
Figur 7. Oversiktsbilde/situasjonsbilde fra felt I	22
Figur 8. Felt I sett mot vest, innen oppstart	23
Figur 9. Redigert bilde av Felt I's nordre profilvegg	24
Figur 10. Oversiktskart fra Felt I	25
Figur 11. Matrise til fase 1	26
Figur 12. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 1	27
Figur 13. Skjermdump av fotogrammetrisk 3D-modell av undergrunnen	28
Figur 14. Matrise til fase 2	32
Figur 15. Oversiktsbilde av avfallslag 1477	32
Figur 16. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 2	33
Figur 17, over. Matrise til fase 3	36
Figur 18, under. Skjermdump av fotogrammetrisk 3D-modell av toppen av fase 3	36
Figur 19. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 3	37
Figur 20, over. Matrise til fase 4	39
Figur 21, til høyre. Profilbilde av feltet fyllmasser i grop 1409	39
Figur 22. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 4	40
Figur 23, over. Matrise til fase 5	47
Figur 24, under. Skjermdump av fotogrammetrisk 3D-modell av grunnmuren	47
Figur 25. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 5	48
Figur 26. Matrise til fase 6	54
Figur 27. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 6	55
Figur 28. Fremrensket steinpakning (id 257) som ble avskrevet som moderne	56
Figur 29. Oversiktsbilde av Felt II	58
Figur 30. Kart med innmålinger på felt II	59
Figur 31. Kart med innmålingsdata fra både 2014-undersøkelsen og årets undersøkelse	60
Figur 32. Profiltegninger av snittede strukturer fra felt II	68
Figur 33, til venstre: Tre skår av Siegburg, utside	69
Figur 34, til høyre: Innsiden av de samme skårene av Siegburg	69
Figur 35, til venstre. Skår av Werra (T27374:16)	70
Figur 36, til høyre. To skår av Weser (T27374:17)	70
Figur 37. Røntgenfoto av ringspenen (T27374:48) og armbrøstnøtten (T27374:47)	70
Figur 38, over. Ringspenne (T27374:48), trolig fra middelalder	71
Figur 39, under: Armbrøstnøtt (T27374:47), trolig fra senmiddelalder	71
Figur 40. Skjematisk fremstilling av dateringsresultatene fra Ørland kirkegård	78

Tabelliste

Tabell 1. Periodetabell.....	12
Tabell 2. Oversikt over personell og tidsforbruk i felt	18
Tabell 3. Utdrag fra dokumentasjon av kontekster fra fase 1	28
Tabell 4. Utdrag fra dokumentasjon av kontekster fra fase 2	34
Tabell 5. Utdrag fra dokumentasjon av kontekster fra fase 3	38
Tabell 6. Utdrag fra dokumentasjon av lag fra fase 4.....	41
Tabell 7. Utdrag fra dokumentasjon av fyll og kutt fra fase 4.....	43
Tabell 8. Utdrag fra dokumentasjon av lag fra fase 5.....	49
Tabell 9. Utdrag fra dokumentasjon av konstruksjoner, fyll og kutt fra fase 5.....	52
Tabell 10. Utdrag fra dokumentasjon av alle stratigrafiske objekter fra fase 6	56
Tabell 11. Utdrag fra dokumentasjon av anleggsspor som ble påvist innenfor Felt II.....	61
Tabell 12. Funnliste fra Felt I, tilknyttet T27374	72
Tabell 13. Funnliste fra Felt II	78
Tabell 14. Oversikt over innsamlede kullprøver og dateringsresultater fra begge felt	79
Tabell 15. Oversikt over innsamlede makroprøver og status fra begge felt.....	79

1. Bakgrunn for undersøkelsen

På bakgrunn av en søknad om dispensasjon fra kulturminnelovens § 8.4. i forbindelse med at revidert reguleringsplan for utvidelse av Ørland kirkegård medførte konflikt med automatisk fredete kulturminner, deriblant deler av gårdshaugen med ID 219264 på Viklem, gbnr 68/306, i Ørland kommune, Sør-Trøndelag fylke, ble det i regi av NTNU Vitenskapsmuseet høsten 2016 gjennomført arkeologiske undersøkelser på prestegårdstunet. Det reviderte planforslaget medfører at to mindre områder av gårdshaugen ble berørt i forbindelse med utbygging av infrastruktur (tilkobling av servicebygg til VA-nett), deriblant ett felt helt innenfor gårdshaugens vestre periferi (Felt I) og ett felt innenfor gårdshaugens antatte nordre utbredelse (Felt II). Gårdshaugen ble påvist allerede i 1991, og den består av kulturlag fra både middelalder og etterreformatorisk tid.

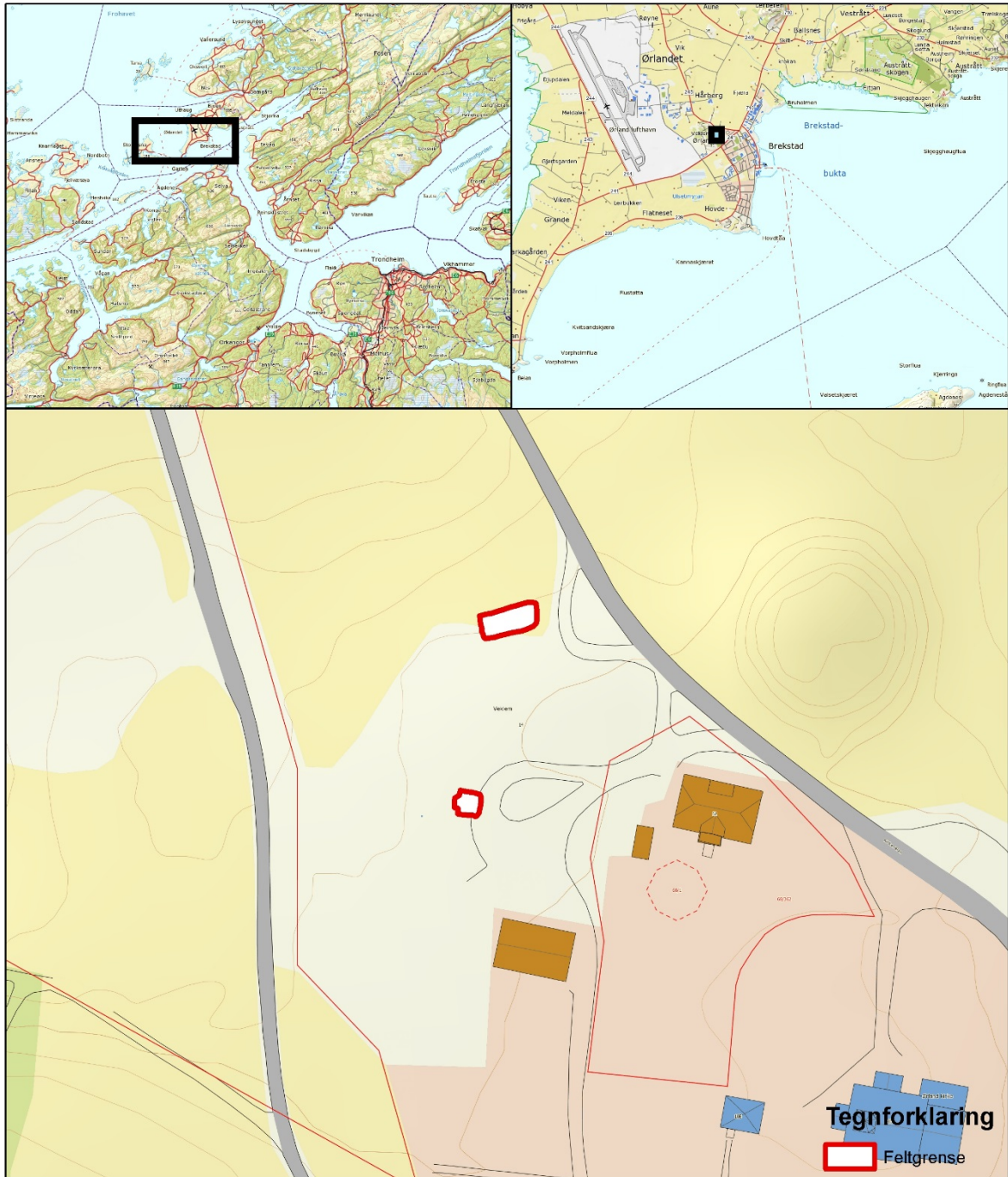
Våren 2016 ble det foretatt en arkeologisk registrering av Sør-Trøndelag fylkeskommune som hadde til hensikt å «avklare forholdene til kulturminner på prestegårdstunet, og avgrense den tidligere påviste gårdshaugen» (Stomsvik, 2016: 1). Kulturlag ble påvist i seks av fylkeskommunenes tolv sjakter, deriblant i sjakt 6, som ligger innenfor Felt I. Denne avgrensningen av gårdshaugen var med andre ord sikker. Mot nord ble gårdshaugen skjønnsmessig avgrenset, og det forelå ingen sikker informasjon om det fantes kulturlag fra middelalder innenfor Felt II. Derimot grenser dette området til utgravningsområdet fra 2014 (opprinnelig reguleringsplan for utvidelse av Ørland kirkegård), hvor det ble gjort funn av bosetningsspor i undergrunnen som hovedsakelig daterer seg til perioden vikingtid – tidlig middelalder, deriblant flere stolpebygde hus og et grophus.

Jernalder
Eldre jernalder (500 f.Kr. – 575 e.Kr.)
Yngre jernalder (575-1030 e.Kr.)
<i>Merovingertid (575-800 e.Kr.)</i>
<i>Vikingetid (800-1030 e.Kr.)</i>
Middelalder
Tidlig Middelalder (1030 – 1130)
Høymiddelalder (1130 – 1350)
Senmiddelalder (1350 -1537)
Nyere tid (1537 -)

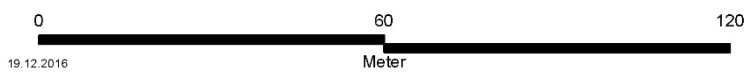
Tabell 1. Periodetabell. Illustrasjon: NTNU Vitenskapsmuseet

1.1. Områdebeskrivelse

Planområdet befinner seg innenfor det gamle prestegårdstunet på Viklem (gbnr. 68/306), like nordvest for Ørland kirke på Brekstad i Ørland kommune, Sør-Trøndelag (figur 1). Kirka, kirkegården og prestegården ligger i nordøstre utkant av det tettbygde sentrumsområdet til Brekstad, og grenser mot Ørland kampflybase i vest. Kirka er strategisk situert på det høyeste punktet med løsmasser, i nærheten av to bergkoller i vest og nordvest, samt Viklemshaugen i nord, innenfor det flate landskapsbildet på Ørlandet. Utover øvrige karakteristika preges omgivende landskap av dyrket mark. Løsmassene består av marin strandavsetning.



Ørland kirkegård 2016



NTNU
 Vitenskapsmuseet
 Seksjon for arkeologi og kulturhistorie

Figur 1. Oversiktskart. Kart av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet



Figur 2. Ørland kirke, prestegårdsboligen og Viklemshaugen, sett mot vest en morgen den siste uka i felt. Da_61132_067. Foto: Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet



Figur 3. Kunstnerisk fremstilling av Ørland kirke og prestegården på Viklem ved K. H. E. Nilsen. Hentet fra <http://www.yrjarheimbygdslag.no/index.htm>



Figur 4. Flyfoto fra 1969 med avmerking av utgravningsområder. Våningshuset mellom de to feltene brant ned i 2007, mens fjøset ble revet i 2009. Kartet er hentet fra GisLink (kartlag fra Norge i Bilder)

På selve gårdstunet har det tidligere vært oppført flere bygninger, deriblant både fjøs (revet 2009), bolighus (brant ned 2007) og diverse driftsbygninger og uthus. Enkelte av disse sees på flyfoto fra 1969, der også jordkjelleren som har blitt gravd inn på nordsiden av Viklemshaugen sees (se figur 4). Eldre kunstneriske fremstillinger av kirken og prestegården som finnes på hjemmesiden til Yrjar Heimbygdslag (figur 3), deriblant ved Karsten Hans Egil Nilsen på slutten av 1800-tallet, viser også flere av bygningene som skal ha stått på tunet.

1.2. Kulturhistorisk bakgrunn og tidligere registreringer

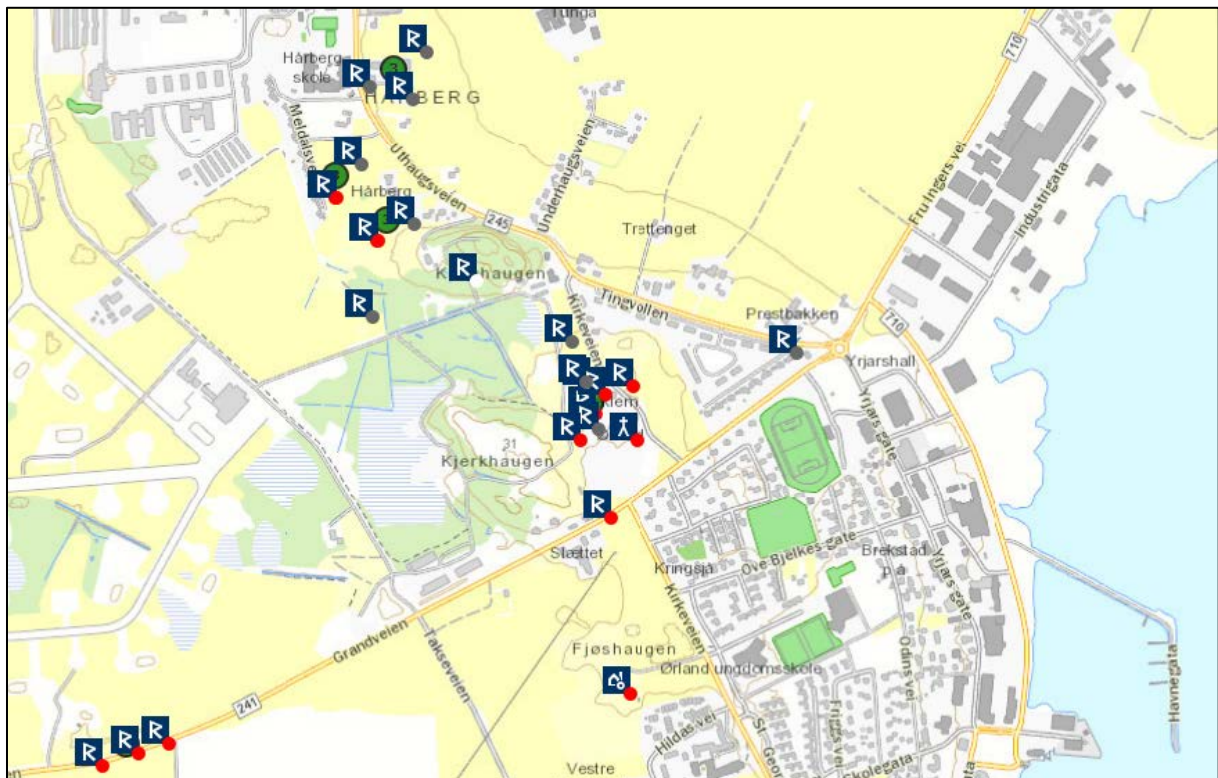
Planområdet ligger på prestegårdstunet ved Viklem kirke. Kirken er en steinkirke som trolig har forankring tilbake til midten av 1100-tallet (Brendalsmo, 2006: 425ff). I skriftlige kilder fra middelalderen nevnes kirken indirekte for første gang i 1342, i form av at presten på gården navngis; «Erlenør prestr a Væiklini» (*Diplomatarium Norvegicum*, bind II, brev 250). Videre nevnes også presten på Viklem i DN II:229 i 1346, DN III:477 i 1422 og DN III:608 i 1559. Ørlandet prestegård, Viklem, ble tidlig lokalt kirkegods, og kirken inngår i organiseringen av hovedkirker fra 1300-tallet (Brendalsmo, 2006: 203ff). I denne perioden har gården hatt sentralfunksjoner når det gjelder innkreving av skatter og avgifter som finansierte gårdens hushold og drift av kirke.

Utgravningsfeltene på Viklem ligger innenfor et område hvor det også har blitt dokumentert en særdeles rik kulturhistorie både på gårdsnivå og regionalt nivå gjennom flere arkeologiske registreringer og utgravninger. På regionalt nivå rekker det i denne omgang å henvise til de

omfattende sporene etter jernalderens gårdsbosetning som ble påvist under utgravningene på Ørland kampflybase i sesongene 2015 og 2016, hvis resultater prosesseres i skrivende øyeblikk. På gårdsnivå finnes det undersøkeshistorikk tilbake til 1991 (se liste nedenfor). Gjennom disse undersøkelsene har det blitt dokumentert bosetnings- og aktivitetsspor fra eldre jernalder til senmiddelalder i form av blant annet spor etter minst 14 huskonstruksjoner, kokegroper og avfallsgroper i steril grunn i tillegg til kulturlagsavsetninger i form av en gårdshaug fra middelalder og nyere tid.

Oversikt over arkeologiske undersøkelser på Viklem:

- Pettersen, K. (1991). Servicebygg Ørland Kirke. Rapport.
- Wik, B. (1991). Undersøkelse av boplasslag. Innberetning
- Johansen, H. M. (2005). Arkeologisk påvisningsundersøkelse i forbindelse med reguleringsplan, utvidelse av Ørland kirkegård.
- Stomsvik, K. H. (2006). Utvidelse av Ørland kirkegård. Arkeologisk rapport
- Stomsvik, K. H. (2006). Planlagt utvidelse av Ørland kirkegård. Arkeologisk rapport.
- Mokkelbost, M. & Sauvage, R. (2015). NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2014-16. Arkeologisk utgravning Ørland kirkegård, Ørland kommune.
- Stomsvik, K. H. (2016). Arkeologisk rapport i forbindelse med endring av reguleringsplan for utvidelse av Ørland kirkegård, Ørland kommune.



Figur 5. Skjermdump fra kulturminnedatabasen Askeladden som viser registrerte kulturminner i nærområdet til gårdshaugen på Viklem (ID 219264). Gårdshaugen ligger blant klyngen midt i bildet

Mest relevant for vår undersøkelse er de arkeologiske utgravningene og registreringene som omfatter kulturlagene innenfor gårdshaugen på prestegårdstunet på Viklem. Gårdshaugen omfatter kulturlagsakkumulasjon som kan dateres til perioden middelalder – nyere tid. I Pettersens rapport fra 1991 av en avløpstrasé som krysser begge feltene som ble undersøkt i år ble det påvist kulturlag i deres prøvehull 10 – 13. Prøvehull 11 ligger innenfor vårt Felt I, og her beskrives kulturlaget som 130 cm tykt, bestående av «lagpakker med nyere og eldre innslag, fra påkjørt singel øverst til ofte kullholdig jord nederst på den sterile bunnen» (Pettersen 1991: 4). Ett av Pettersens prøvehull hvor det ikke ble påvist kulturlag, nr. 14, ligger innenfor Felt II. Her ble det påvist «70 cm humus, over steril, brun grusig sand».

I denne sammenheng er det også relevant å henvise til NTNU Vitenskapsmuseets utgravning i 2014 i forbindelse med det opprinnelige forslaget til ny reguleringsplan for Ørland kirkegård, som foreligger ved Marte Mokkelbost og Raymond Sauvage, ettersom Felt II grenser til deres utgravningsområde. I Felt IIs tilgrensende område ble det blant annet dokumentert 5 huskonstruksjoner, deriblant 4 stolpebygde hus med dateringsspenn fra begynnelsen av vikingtid til senmiddelalder og et grophus fra vikingtid.

2. Undersøkelsens rammer

I dette kapitlet presenteres praktiske opplysninger om gjennomføringen av undersøkelsen av gårdshaugen på Viklem.

2.1. Tid, deltagere

Utgravningen ble gjennomført av feltpersonell ved bruk av 31,4 dagsverk innenfor perioden 7. – 18.11.16 (se tabell 2). I tillegg deltok prosjektleder Raymond Sauvage i felt den 08.11.16.



Figur 6. Arbeidsbilde fra felt I etter påbegynt graving av kontekster fra middelalder. Da61132_068. Foto: Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Fra entreprenør Bjørn Norset stilte maskinfører Roy Klausen med en 24-tonns maskin med skuffebredde på ca. 1,7 m. Avdekkingen foregikk den 08.11.16, og det ble totalt benyttet omtrent 5 effektive timer til arbeidet.

Tabell 2. Oversikt over personell og tidsforbruk i felt

Person	Stilling	Periode	Timeverk
Jo Sindre P. Eidshaug	Feltleder	7. – 18.nov	78,5 t
Elisabeth F. Swensen	Feltassistent	7. – 18.nov	78,5 t
Ole A. Ulvik	Feltassistent	7. – 18.nov	78,5 t
Total			235,5 t

2.2. Problemstillinger

Undersøkelsen av gårdshaugen på Viklem hadde som hovedformål å bidra til å demme opp om den manglende kunnskapen vi har om aktiviteter ved prestegården og gårdens rolle som prestegård ved en hovedkirke i middelalderen. Der tidligere undersøkelser har bidratt til å danne et godt bilde av utnyttelsen av landskapsområdet på Viklem fra romertid til tidlig middelalder, er datagrunnlaget for høy- og senmiddelalder mer sparsomt.

For prosjektet foreslås mulige problemstillinger å sikte seg inn på forholdet mellom prestegårdens husholdning og offentlige funksjoner knyttet til innkreving av skatter og avgifter.

Kulturlag er arkeologiske kontekster som i seg selv har høyt kunnskapspotensial, spesielt i de tilfellene hvor bevaringsforholdene er gode. Når det gjelder vår undersøkelse er likevel utgravningsområdene såpass begrensede at vi må behandle disse som små kikkhull inn i middelalderens aktiviteter på prestegården.

2.3. Metode

Innledende metode bestod av maskinell avdekking. For felt I innebar dette å tømme fylkeskommunens sjakt 6 og å finne ønsket nivå for oppstart av manuell graving innenfor øvrig utgravningsområde. Mens kulturlagene fra middelalder hadde prioritet, var det ønskelig å undersøke et mulig kuppelsteinsdekke som lå over det antatte nivået til middelalderens kulturlag. Så mye som var mulig med en maskin med 1,7 m bred skuffe ble fjernet maskinelt over en steinpakning som ble antatt å være levningene etter det mulige kuppelsteinsdekket og en steinmur, mens øvrige løsmasser ble fjernet med krafse og graveskje for å rense frem steinene.

Feltet ble deretter gravd etter prinsippene for stratigrafisk gravning, med graving fra yngste til eldste kontekst. Graving og dokumentasjon ble gjennomført i henhold til *single context*-metoden. *Single context* innebærer at den enkelte stratigrafiske enhet, dvs. kontekst, graves og dokumenteres individuelt. Kontekster blir prinsipielt definert på bakgrunn av hendelser, og de kodes derfor enten som *lag*, *fyll*, *kutt* eller *konstruksjonselement*. I praksis skilles kontekster ved observasjoner av deres egenart i bestanddeler i forhold til omgivende kontekster og/eller synlige lagskiller, noe som alltid innebærer en viss grad av tolkning og skjønn. Ettersom metoden er hendelsesbasert finnes også «masseløse» kontekster (kutt).

Innledningsvis etter at håndgraving var iverksatt, ble moderne kontekster (fyll og kutt) helt eller delvis tømt (f.eks. ble ikke VA-grøfta som krysset feltet helt tømt pga. fare for at vannet skulle fryse). Lag ble så gravd lagvis, og strukturer som kuttet de enkelte lag ble formgravd (primært fyll for fyll). Ettersom tiden var knapp, måtte enkelte kontekster likevel slås sammen. Om den enkelte kontekst består av blandete masser, er dette beskrevet. I hovedsak gjaldt dette enkelte etterreformatoriske lag og enkelte fyllskifter i en større avfallsgrop. Ettersom en avfallsgrop (id 1409) dekket en større del av utgravningsfeltet ble denne gravd parallelt med eldre kontekster (kulturlag). Dette på bakgrunn av både praktiske hensyn til nødvendig arbeidsrom og

tidsmessige hensyn (det var nødvendig å begynne gravningen av kulturlagene på de øvrige delene av feltet for i det hele tatt å kunne ferdigstille prosjektet innenfor tidsrammen).

Strukturer som ble observert i undergrunnen etter fjerning av det nederste kulturlaget ble snittet i den forstand at den ene halvdel ble fjernet før den eventuelt ble totalgravd. Det ble ikke tid til å totalgrave alle strukturer i undergrunnen på felt I, men alle strukturer på dette feltet ble likevel undersøkt.

På felt II ble det ikke påvist kulturlag fra middelalder, og feltet ble derfor flateavdekt for å undersøke potensielle strukturer i undergrunnen. Alle strukturer og moderne topografiske elementer ble innmålt og fikk tildelt unik ID basert på løpenummer, og et utvalg av strukturene ble snittet («bokset»).

2.4. Dokumentasjon

Alle kontekster (felt 1), strukturer og topografiske elementer (felt 2), samt feltgrenser (begge) ble innmålt av feltpersonell med CPOS og fikk tildelt unike ID'er basert på løpenummer.

For hver kontekst – lag, fyll, kutt eller konstruksjonselement på felt 1, eller diverse strukturtyper på felt 2 – ble det fylt ut kontekstskjema i FileMaker Go. Ettersom skjemaene hovedsakelig var designet for flateavdekkingskontekster, ble det vektlagt fyldige beskrivelser der forhold som er aktuelle for middelaldergravinger skulle føres (etc. akkumulasjon, gravemetode, fargeskifte, bevaringsforhold). Programmet Harris Matrix Composer ble også benyttet i felt til å føre en harris-matrise over felt 1 for å holde kontinuerlig kontroll med stratigrafien. Ettersom programmet kun benytter seg av enhetene «deposit» og «layer», ble både fyll, kutt og konstruksjonselementer lagt inn under «deposit» med markering av type stratigrafisk enhet i parentes bak kontekst-ID.

Funn og vitenskapelige prøver ble samlet inn under den enkelte kontekst. Mens de vitenskapelige prøvene i tillegg ble målt inn digitalt med punkt, ble funnene kun samlet inn i baljer – og deretter funnposer - som knyttes til den unike kontekst-ID'en. I spesielle tilfeller, der spredningen av enkeltfunn kan gi svar på vitenskapelige problemstillinger, kan disse måles inn individuelt. I tillegg er det mulig å skille ut funn innenfor en funnkontekst med egne funnhetsnummer. Dette ble ikke gjort under denne korte undersøkelsen, og derfor – for å unngå dobbel nummerering - vil den enkelte kontekst-ID også fungere som en enkelt funn-ID.

Til fotodokumentasjon ble det benyttet to digitale kamera. Hovedkameraet var av typen Olympus TG-4, som også kunne ta opp i RAW-format (lysforholdene var meget dårlige, så det var behov for å redigere disse på en del bilder i ettertid), mens sekundærkameraet var av typen Olympus TG-860. Til å ta oversiktsbilder i plan ble det benyttet fotostang. Fotolister for de enkelte kamera ble ført i FileMaker Go.

De undersøkte strukturene ble dokumentert med profiltegning (hovedsakelig i målestokk 1:10). Vitenskapelige prøver ble også målt inn.

2.5. Formidling

Det ble ikke ført en nøyaktig statistikk over antall besøkende i felt i løpet av de to ukene utgravningen foregikk. Antall besøkende anslås til 10-20 personer. I tillegg ble det publisert ett innlegg på Norark (www.norark.no).

3. Utgravningen

Utgravningen ble gjennomført i perioden 07.11.16 – 18.11.16, i en periode hvor vær og lysforhold preget gravningen. På grunn av at utgravningsperioden foregikk etter flere dager med minusgrader (temperatur ned mot -7°C ved oppstart) hadde det satt seg opp mot 30 cm med tele på tunet (felt I) og 10 cm i dyrkamarka (felt II). De lave temperaturene gjorde også at eksponerte lag raskt frøs. Varmematter ble benyttet til å motvirke dette. Utover den første uka ble det gradvis varmere, og minusgrader forekom etter hvert kun om nettene.

Etterfulgt problemene med kulde den første uka kom nedbøren i begynnelsen av den andre uka. På grunn av at profilveggene var 1 – 1,5 m høye og delvis bestod av meget løse masser på felt I – deriblant singel – raste en del av disse ned. Nedbøren opphørte omtrent fullstendig tirsdag formiddag, og de siste dagene foregikk uten værmessige problemer (foruten litt frost siste dag i felt).



Figur 7. Oversiktsbilde/situasjonsbilde fra felt I etter forsøk på opprensning av toppen av kulturlagene fra middelalder. Etterfulgt en periode med minusgrader ble det nedbør og en god del mildere, noe som medførte stadige ras fra profilveggene (især mot det nyoppførte servicebygget i vest). Opprensning av feltet og forsøk på å skille lag var meget utfordrende i perioden det regnet mest. Da61132_030. Foto: Ole A. Ulvik, NTNU Vitenskapsmuseet

I tillegg til de værmessige utfordringene, som på den ene siden sinket arbeidet og på den andre siden gjorde tolkningen av lagskillene mer utfordrende, preget de dårlige lysforholdene også

gravningen. Dårlig lys bidrar først og fremst til vanskeligheter med god fotodokumentasjon, men også til at det blir vanskeligere å se lagskiller og å se funn i lagene som graves.

Innen utgravningen startet – i perioden mellom Sør-Trøndelag fylkeskommunes registrering i månedsskiftet mars/april 2016 og vår undersøkelse i november samme år – hadde kirkegårdens nye driftsbygg allerede blitt oppført på stedet til de gamle fjøsmurene. Våre observasjoner i felt tilsa ikke at det hadde blitt gravd i selve kulturlagene innenfor utgravningsområdet. Byggegroppen var imidlertid gjenfylt med ustabile masser som pukk og singel, som medførte økt fare for at profilveggene skulle rase inn, og vi opplevde også hyppigere ras fra profilveggen som var vendt mot bygget. Utgravningsfelt I var heller ikke ryddet innen oppstart; blant annet stod det en container kant-i-kant med planlagt utgravningsområde. Begge utgravningsfelt hadde blitt stukket ut av Ørland kommune innen oppstart.

Utgravningen var fordelt på to felt – et søndre og et nordre felt – heretter kalt henholdsvis felt I og felt II. Mens det ble påvist kulturlag på felt I, ble det kun påvist bosetnings- og aktivitetsspor i undergrunnen på felt II. Begge felt ble avdekt ved bruk av maskin; mens felt I ble gravd ned til ønsket nivå for håndgraving av kulturlagene, ble felt II gravd ned til steril grunn (kun et tynt sjikt ble satt igjen for manuell undersøkelse). Feltene er beskrevet mer inngående nedenfor.



Figur 8. Felt I sett mot vest, innen oppstart. Det nye driftsbygget hadde allerede blitt oppført da utgravningen fant sted. Da61132_121. Foto: Elisabeth F. Swensen, NTNU Vitenskapsmuseet

3.1. Felt I

Felt I, det søndre feltet, ligger på selve prestegårdstunet, kloss inntil det nye driftsbygget, hvor fjøset tidligere lå. Feltet målte ca. 22,2 m².

Stratigrafi:

- Fase 1: aktivitetsspor i steril grunn
- Fase 2: kulturlag fra høymiddelalder
- Fase 3: kulturlag fra senmiddelalder
- Fase 4: aktivitetsspor fra senmiddelalder
- Fase 5: etterreformatoriske aktivitetsspor
- Fase 6: moderne

Totalt ble det skilt ut seks faser innenfor Felt I (se faktaboks neste side). Alle aktivitetsspor som ble påvist i steril grunn ble tolket til å tilhøre fase 1. Overgangen mellom fase 1 og fase 2 er satt til omtrent 1250 e.Kr., basert på 14C-dateringene fra feltet (tabell 14).



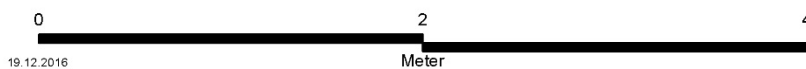
Figur 9. Redigert bilde av Felt I's nordre profilvegg. Modellen må behandles som illustrativ for faseinndelingen på feltet ettersom lysforholdene ikke ga høy nok bildekvalitet til å kunne tolke stratigrafien. Omtrentlig profilhøyde er 1,2 m. Da61140_002. Foto: Ole A. Ulvik, modifisert av Jo Sindre P. Eidshaug, begge NTNU Vitenskapsmuseet

Blant kulturlagsavsetningene ble det skilt ut tre faser fra middelalder, hhv. fase 2, fase 3 og fase 4, på bakgrunn av stratigrafiske lagskiller. Mens fase 2 og fase 3 kun består av lag, knyttes også aktivitetsspor i form av en avfallsgrop og flere hyppigere deponeringer til fase 4. Fase 2 er tidsmessig avgrenset til ca. 1250 – 1350, mens fase 3 dateres til 1350 – 1400/1450 og fase 4 plasseres innenfor tidsrommet 1400/1450 – 1550/1600. Fase 5 omfatter alle

etterreformatoriske kontekster fra perioden 1550/1600 til 1900, mens fase 6 betegner moderne stratigrafiske enheter (yngre enn 1900).



Ørland kirkegård 2016 - Felt I

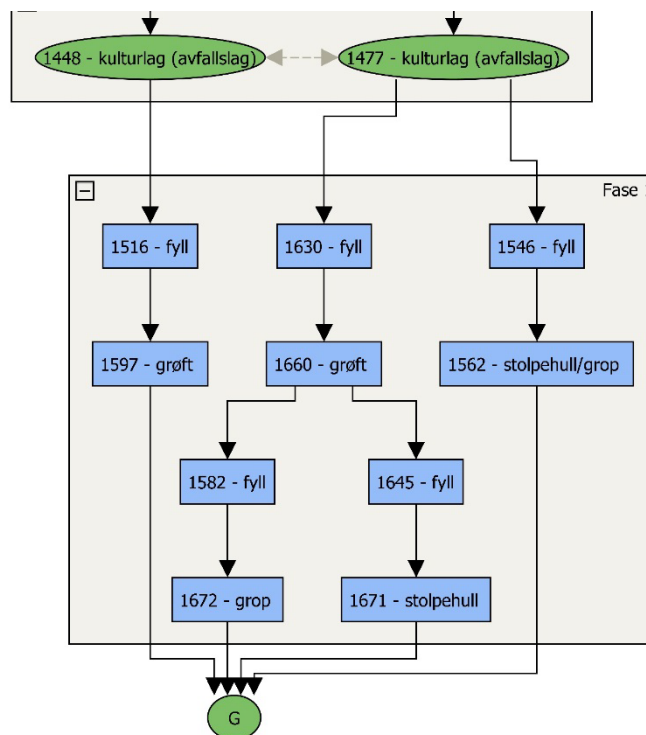


Figur 10. Oversiktskart fra Felt I. Kart av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Av tidsmessige årsaker ble det ikke tid til å tegne profilene til feltet. Fotogrammetriske serier (Da61138, Da61139, Da61140 og Da61141) ble tatt for å kompensere for denne mangelen. Dessverre, som konsekvens av det dårlige dagslyset i midten av november, ble resultatet noe dårligere enn vi hadde håpet. Oversiktsbildene fra fotogrammetriseriene og fotogrammetrimodellene har likevel en illustrativ verdi i formidlingen av stratigrafien til gårdshaugen, noe som kommer til syne ved påtegninger av omtrentlige skiller for faseinndelingene (figur 9). Som figuren viser er de moderne massene vesentlig tykkere enn kulturlagsavsetningene.

3.1.1. Fase 1: aktivitetsspor i steril grunn (før ca. 1250)

Fase 1, den eldste fasen, er stratigrafisk definert på bakgrunn av strukturer som først ble observert i steril grunn. Totalt 5 kutt med 5 fyll ble observert i tilknytning til fase 1, fordelt på to grøfter, to stolpehull og en grop. Matrisen i figur 11 viser den interne stratigrafien til de stratigrafiske enhetene innenfor denne fasen. Avstanden i tid kan i prinsippet være ganske stor for disse enhetene, og ¹⁴C-dateringene er videre noe tvetydige ettersom fyll 1516 ble datert til AD 1190 – 1275, mens fyll 1645 ble datert til AD 1440 – 1620 (trolig forurenset, se nedenfor). Dateringen av fyll 1516 viser at fasen trolig kan strekkes frem i tid til ca. 1250.

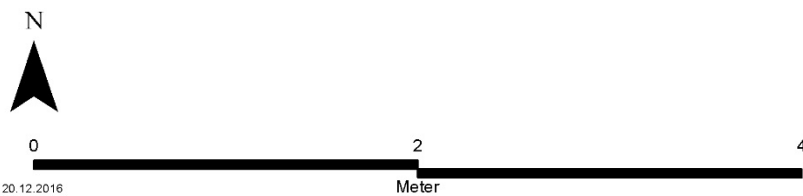


Figur 11. Matrise til fase 1 med relasjoner til tilgrensende faser. Matrise av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

På bakgrunn av området som ble åpnet er såpass begrenset er det på nåværende tidspunkt vanskelig å tolke funksjonen til de forskjellige strukturene. Ett sikkert stolpehull (id 1671) og to sikre grøfter (id 1597 og id 1660) ble påvist, men disse kan foreløpig ikke videre funksjonsbestemmes. Gropen 1672 har også usikker funksjon ettersom det ikke ble gjort noen gjenstandsfunn som kunne behjelpe tolkningen. En makroprøve (id 1657) er sendt inn fra fyllmassen (id 1582) til denne.



Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 1



Figur 12. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 1 (kuttet til VA-grøften er målt inn på et høyere nivå). Kart av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet



Figur 13. Skjermdump av fotogrammetrisk 3D-modell av undergrunnen etter endt undersøkelse («shaded»-filter). På grunn av dårlige lysforhold ved dokumentasjonstidspunktet er det vanskelig å skille de utømte delene fyllet i hhv grøft 1680, stolpehull 1645 og grop 1672. Da61137. Modell av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Både fyll- og funnmaterialet utviser visse likhetstrekk med overliggende kulturlag, noe som kan ha gjort det vanskelig å observere om enkelte av disse strukturene lå i, eller kuttet overliggende lag. Dårlige lysforhold og knapp tid kan ha bidratt til en slik potensiell situasjon. Ettersom fyll 1645 ble datert til AD 1440 – 1620, foreligger det en mulighet for at dette er et stolpehull som kutter fase 2 og fase 3. Når et slik kutt likevel ikke ble observert, må man likevel snarere vektlegge den stratigrafiske tolkningen i kombinasjon med *tre* eldre dateringsresultater fra fase 2 og 3, og anta at denne prøven var forurenset.

Tabell 3. Utdrag fra dokumentasjon av kontekster fra fase 1. Fullstendig tabell finnes i Vedlegg 3

Intrasis-Id	Navn	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Strat obj	Diam	Dybde	Fyllets farge	Observasjoner	Sign	Beskrivelse
1516	Fyll i grøft	1448	1597	fyll		30	Brunsvart	bein funn trevirke	EFS	Brunsvart siltholdig og grusholdig sand med noe

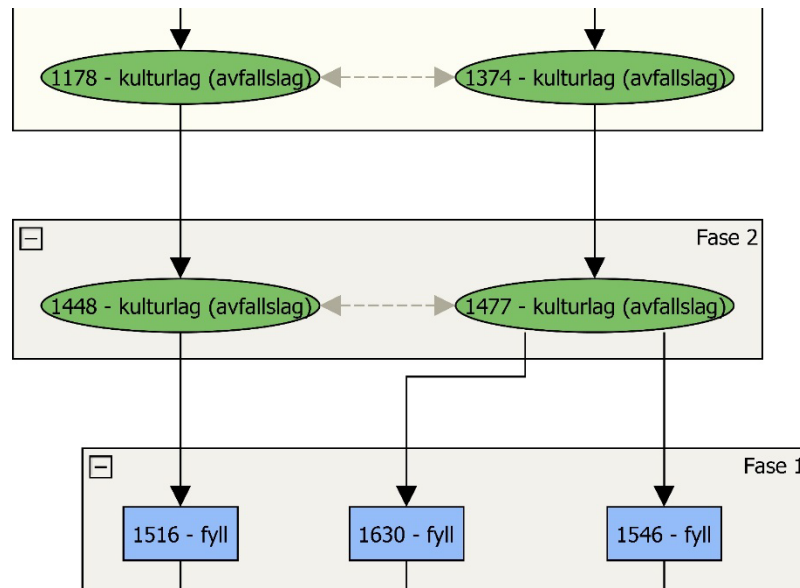
								varmepåvirket stein		skjørbrent stein og vanlig stein, funn av bein, jerdings og noe trevirke. Tolket som fyllmasse i grøft med usikker funksjon
1546	Fyll i mulig stolpehull	1477	1562	fyll		20	Brun	bein	OAU	Noe uformet, men delvis sirkulær i plan. Fyll i 1562. Brun grusholdig grov sand, med noe innslag av silt Tolket som fyll i grop eller mulig stolpehull
1562	Mulig stolpehull	1562	G	kutt	55	20			OAU	Noe uformet i plan, men i hovedsak kan 1562 beskrives som sirkulær. Fyllt med 1546. Nordre del av kuttet skrår nedover med avrundet vinkel til den flate bunnen. Den søndre delen av kuttet har lik overgang til bunnen, men på grunn av den hellende undergrunnen er ikke kuttet ned i undergrunnen spesielt markant. Maksimal dybde målt fra nordre toppnivå til den sterile grunnen er 20 cm. Grop tolket som et mulig stolpehull som kutter ned i steril grunn
1582	Fyll i grop	1660	1672	fyll		21	Gråbrun	bein brent leire funn kull brente bein	OAU	Formen ser ut til å være sirkulær, men fyllet blir kuttet av grøft 1660. Fyll i 1672. Massene består av gråbrun siltholdig grov sand, inneholder noen knytnevestore steiner, og noe sporadisk kull. Kun søndre del ble totalgravd av tidsmessige hensyn. Tolket som fyll i grop med ukjent funksjon
1597	Grøft	1516	G	kutt		30			EFS	Storvinklet L-formet grøft fylt med 1516, som også kuttet av den moderne VA-grøften 501 i vest. I N forsvinner den i profilveggen til utgravningsområdet. Grøfta strekker seg 90 cm i SV-retning fra feltgrensen mot VA-grøfttekuttet 501, hvor den svinger brått (ca. 50-60 graders kursendring) mot S og løper parallelt med VA-grøfta i ca. 70 cm før den forsvinner ut i kuttet 501. Den ble ikke gjenfunnet på vestsiden av 501. Veggene til grøfta varierer mellom å være skrå og tilnærmet

										rette, mens bunnen er spiss. Tolket som en grøft med hittil ukjent funksjon. En mulig tolkning er at dette er en vegggrøft på grunn av at grøfta svinger. Dette kan ikke verifiseres på nåværende tidspunkt. Det ble også vurdert om grøfta kunne være naturlig (bekkesikl) på grunn av formen (jf. ID 1597), men den ble tolket som menneskeskapt på grunn av at fyllmassene inneholdt flere funn, samt at konteksten ligger på et høydedrag (det er ikke naturlig fall inn mot utgravningsområdet)
1630	Fyll i grøft	1477	1660	fyll		32	Rødbrun	bein kull	OAU	Fyll i grøft 1660 som krysser store deler av feltet i N-S-gående retning. Består av rødbrun sand, silt og småstein og redeponerte naturlige sand- og grusmasser. Det er mulig at grøftens fyllmasser har blitt avsatt litt over tid (grøften har ligget åpen), og at det er litt blandet med avsetning og menneskedeponerte masser. Tolket som fyllmasser i grøft med ukjent funksjon
1645	Fyll i stolpehull	1660	1671	fyll		36	Gråbrunt	bein funn	OAU	Delvis sirkulær form i plan, men blir kuttet av grøften 1660 i vest. Har en diameter på 36 cm. Fyllmaterialet består av brungrå småstein og siltholdig sand. Kun den søndre delen ble gravd av tidsbesparende hensyn. Et snitt ble lagt gjennom fyllmassene til 1645 og 1630 (fyll i grøft) for å påvise relasjonene mellom disse. 1645 er eldre enn 1660 (kutt fylt med 1630). Tolket som fyll i stolpehull, muligens oppdratt
1660	Grøft	1630	1582, 1645	kutt		32			OAU	Fylt av 1630. Relativt kraftig grøft som krysser nesten over hele feltet med orientering N-S, som forsvinner inn i utgravningsfeltets profilvegg i nord, og blir kuttet av grop 1409 i sør. I den søndre profilveggen til

									utgravningsfeltet anes grøtrefyllet og -kuttet under kuttet til 1409 som en svak forsenkning med samme bredde som 1660. Begge sidene til grøftkuttet buer ned mot en avrundet bunn. Det ble tømt to snitt i grøfta for å synliggjorde dens relasjoner med hhv. fyll 1645 i stolpehull 1671 og fyll 1582 i grop 1672. Grøftkuttet 1660 kutter både fyll 1645 og 1582. Grøften ble ikke totalgravd av tidsbesparende hensyn. Tolket som en grøft med ukjent funksjon
1671	Stolpehull	1645	G	kutt	36	36			OAU Stolpehull fylt av 1645 som blir kuttet i V av grøften 1660, men som for øvrig har en forholdsvis rund og delvis tydelig form og avgrensning i plan, hvor den sørste diameteren blir målt til 36 cm. Kun den søndre delen av stolpehullet ble tømt av tidsbesparende hensyn. Den intakte østre profilen skrår ned til en spiss men noe avrundet bunn. Tolket som stolpehull
1672	Grop	1582	G	kutt	70	21			OAU Fylt av 1582. Sirkulær i plan bortsett fra i V der 1582 og 1672 blir kuttet av grøften 1660. Diameter ble målt til 70 cm. Der veggene på gropa var intakte og utgravde buer de ned mot en avrundet til flat bunn. Kun søndre del av gropa ble gravd som tidsbesparende tiltak. Tolket som en grop med ukjent funksjon. Et mulig tolkningsforslag som foreligger er at dette er en mindre avfallsgrop

3.1.2. Fase 2: kulturlag fra høymiddelalder (ca. 1250 – 1350)

Den eldste kulturlagsavsetningen som ble observert innenfor feltet ble definert som fase 2 (figur 14). Totalt knyttes 2 lag – som ble tolket som samtidige avfallslag på grunn av det høye innholdet av matavfall i form av ubrente dyrebein – til denne fasen. Lagene ble henholdsvis observert på øst- og vestsiden av VA-grøfta (id 501), og det vestre laget (id 1477) kuttet i tillegg av en yngre avfallsgrop (id 1409) fra en tidligere fase.



Figur 14. Matrise til fase 2 (med relasjoner til tilgrensende faser). Matrise av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

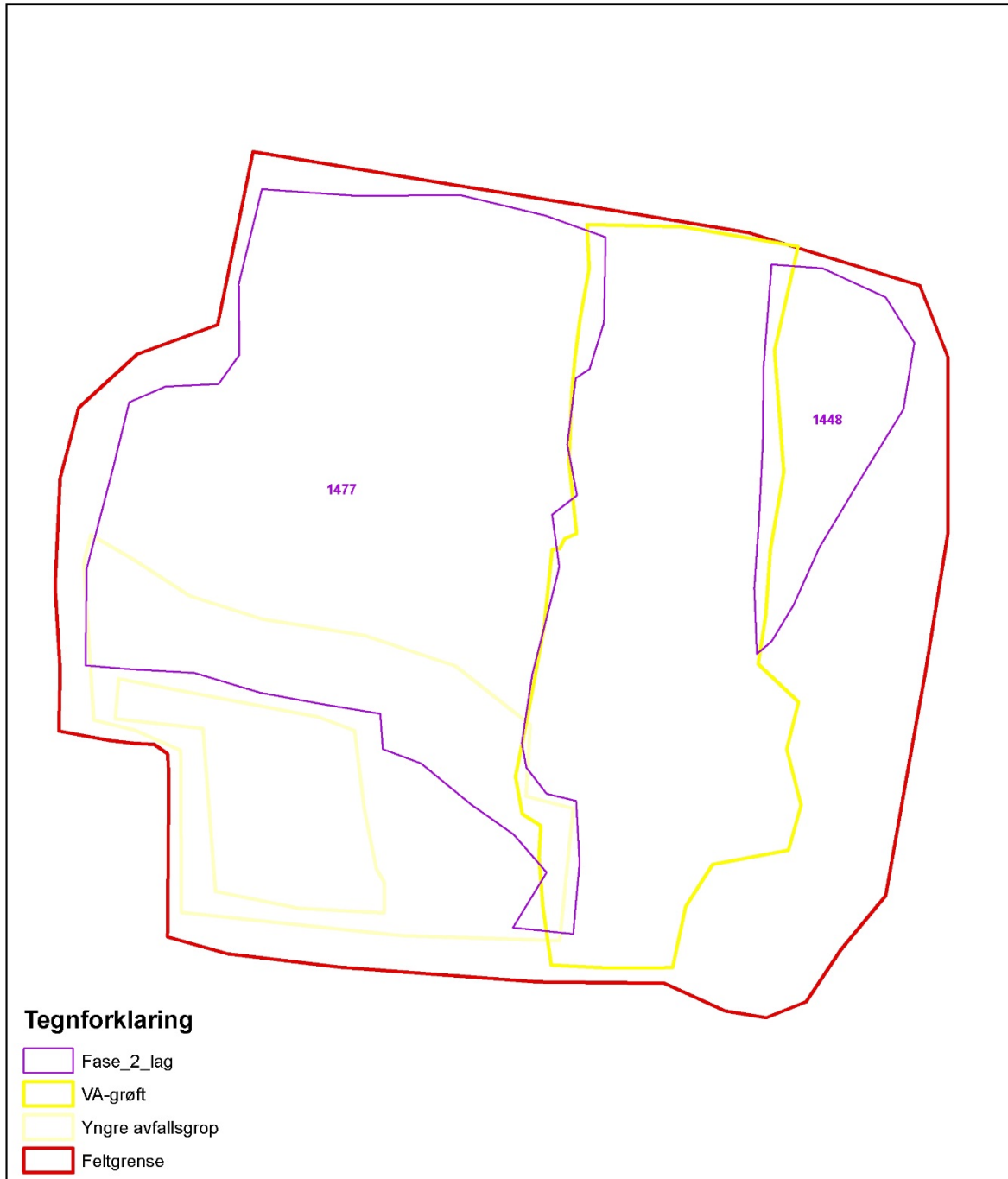
To ¹⁴C-dateringer fra denne fasen plasserer den i siste halvdel av høymiddelalder (tabell 14). De to dateringsprøvene ble tatt ut fra bunnen av profilveggen til feltet, og ble nærmere bestemt datert til andre halvdel av 1200-tallet. Kulturlagsakkumulasjonen innenfor denne delen av prestegårdstunet derved trolig dateres tilbake til omtrent 1250 e.Kr.



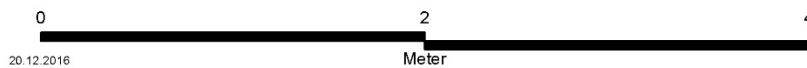
Figur 15. Oversiktsbilde av avfallslag 1477 mot vest. Til venstre sees avfallsgropen 1409 som fortsatt ikke er ferdigtømt. Da61132_085. Foto: Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

På grunn av tidsbegrensningen ble fyllene i den yngre gropen 1409 (fase 4) og de eldre lagene fra fase 2 og 3 som den kutter gravd parallelt. Kontekstene ble likevel holdt adskilt, men under

den avsluttende gravingen av 1477 ble det i den sørlige delen observert gjenliggende masser som ble tolket til å være fyll i gropa 1409. Disse ble gravd sammen med 1477 ettersom det var knapt med tid for å ferdigstille prosjektet. Konsekvensen er at denne konteksten nok har måttet tåle noe forurensning fra andre, yngre kontekster. Funnmaterialet, deriblant et fåtall av dyrebeinene (T27374:83-84), en ringspenne (T27374:48) og en bryne (T27374:49) som stammer fra nettopp dette området, kan derfor ikke nødvendigvis tilbakeføres til en sikker kontekst.



Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 2



Figur 16. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 2 (kuttet til VA-grøften er målt inn på et høyere nivå). Kart av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 4. Utdrag fra dokumentasjon av kontekster fra fase 2. Fullstendig tabell finnes i Vedlegg 3

Intrasis-Id	Navn	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	ID på objekt som er samtidig	Strat obj	Dybde	Fyllets farge	Observasjoner	Sign	Beskrivelse
1448	Avfallslag	1178	1516	1477	lag	10	Gråsvart	bein funn varmpåvirket stein	EFS	Gråsvart organisk siltholdig og svært grusholdig sand, med en del bein (i toppen av laget), samt noe skjørbrent stein og noen jerngjenstander. Tykkelse på 5-10 cm. Samme som 1477. Ligger over fyllet 1516, men også over steril grunn. Tolket som avfallslag (kulturlag)
1477	Avfallslag	1374	1546, 1630	1448	lag	10	Gråsvart	bein funn kull leire varmpåvirket stein	JSPE	Gråsvart organisk siltholdig og svært grusholdig sand, med en del bein, samt noe skjørbrent stein og noen jerngjenstander. Skiller seg fra 1374 ved høyere grusinnhold og dessuten mindre kornstørrelse på grusen. Hovedsakelig tykkelse på 5-10 cm. Samme som 1448. Ligger over fyllene 1546 og 1630, men også over fyllene 1582 og 1645, samt steril grunn. En mulig kontaminasjon kommer fra gropmassene helt i SV der det pga vanskelige graveforhold ikke hadde blitt fjernet tilstrekkelig med fyllmasser ned til 1477, slik at 1477 kunne graves som en enkelt kontekst. Disse massene skiller seg noe fra laget som det beskrives over ved at massene har en tørrere og mindre klebrig konsistens, og er samtidig brunere og har et høyere organisk innhold. Både ringspennen og brynen kom fra disse massene (hvor flere kontekster ble gravd samtidig av tidsmessige årsaker), og

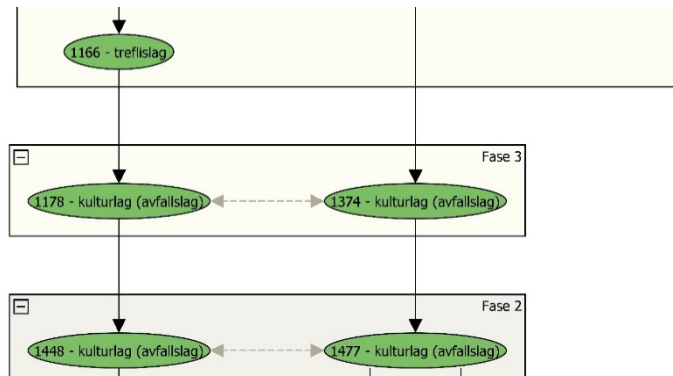
										de stammer dermed fra en usikker kontekst. Et fåtall dyrebein blant funnmaterialet stammer også fra disse massene, dog minst 90% av funnmaterialet må anses å stamme fra 1477. Ble i hovedsak fjernet med krafse som tidsbesparende tiltak. Tolket som avfallslag (kulturlag), sakte akkumulasjon (in situ).
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

3.1.3. Fase 3: kulturlag fra senmiddelalder (ca. 1350 – 1400/1450)

Fase 3 er tolket som en yngre fase med kulturlag som er avsatt over fase 2. I likhet med fase 2, tolkes lagene som knyttet til fase 3 som avfallslag. Lagene skiller seg fra fase 2 ved at de har et høyere leireinnhold (konsistensen er mer klebrig) og et lavere grusinnhold. Kornstørrelsen til grusen er dessuten noe større.

En ¹⁴C-prøve av toppen av det vestre kulturlaget (id 1374, se figur 19), gir en yngste datering av denne fasen til første halvdel av 1400-tallet (jf. tabell 14). Denne dateringen overlapper med bunnfyllet til avfallsgropen i fase 4, men på stratigrafisk grunnlag (jf. avsnitt 3.1.4.) plasseres avfallsgropen i fase 4. Overgangen mellom fase 3 og fase 4 settes dermed til 1400-1450.

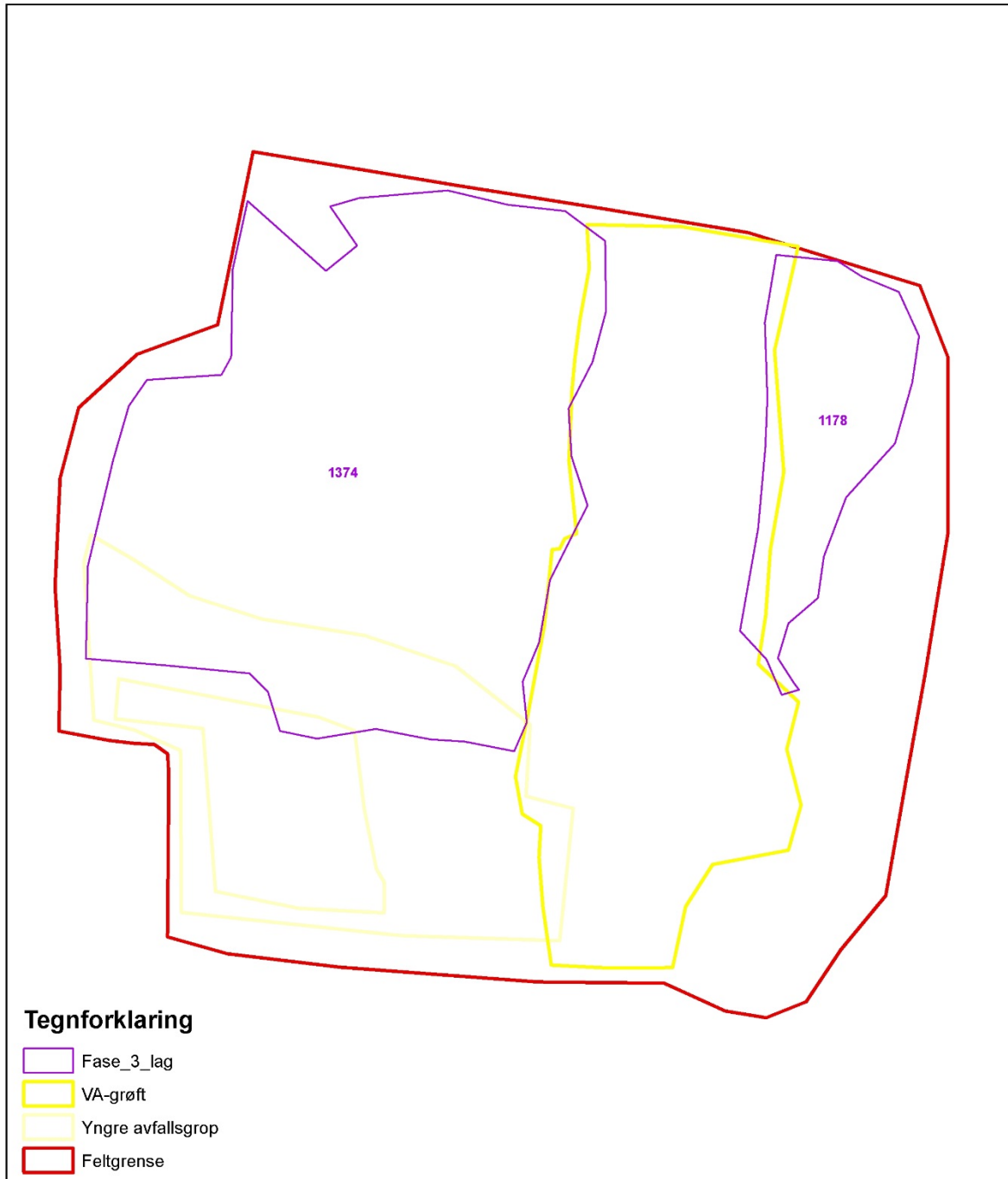
Når det gjelder gjenstandsmaterialet er dette relativt likt fase 2, foruten at innholdet av dyrebein er vesentlig høyere og beinfragmentene er samtidig større. Bevaringsgraden er temmelig god for bein. Det mest prominente gjenstandsfunnet fra laget er en armbrøstnøtt. Nøtta er en del av avtrekermekanismen til middelalderens armbrøst. Den er plassert i et lager bak pilrenna i stokken, og har som formål å holde buestrengen spent inntil nøtta slippes av avtrekkeren (Booth 1998: 31f).



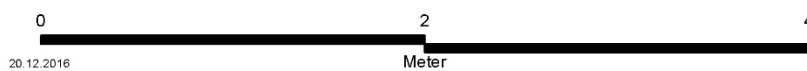
Figur 17, over. Matrise til fase 3 med relasjoner til tilgrensende faser. Matrise av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 18, under. Skjermdump av fotogrammetrisk 3D-modell av toppen av fase 3 (fyllet tilhørende avfallsgropen 1409 fra fase 4 er ikke ferdigtømt i sør). Da61136. Modell av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet





Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 3



Figur 19. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 3 (kuttet til VA-grøften er målt inn på et høyere nivå). Kart av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 5. Utdrag fra dokumentasjon av kontekster fra fase 3. Fullstendig tabell finnes i Vedlegg 3

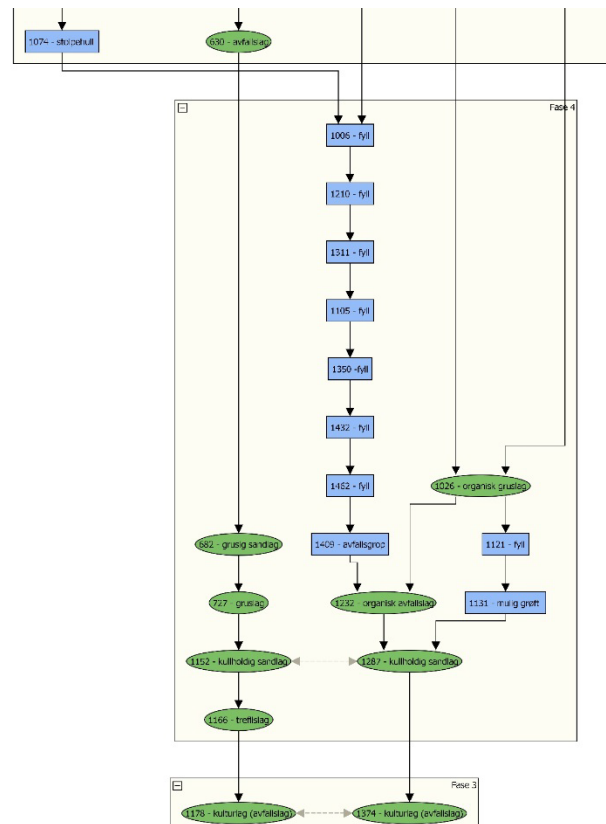
Intrasis-Id	Navn	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	ID på objekt som er samtidig	Strat obj	Dybde	Fyllets farge	Observasjoner	Sign	Beskrivelse
1178	Avfallslag	1166	1448	1374	lag	5	gråbrun	bein brent leire kull tegl	EFS	Gråbrun klebrig leirholdig sand, grus og stein. Inneholder noe trekull samt noen mer rødbrune linser. Mye dyrebein. Samme som 1374. Kulturlag tolket som avfallslag.
1374	Avfallslag	1287	1477	1178	lag	5	Brunsvart	bein brent leire funn kull trevirke varmpåvirket stein	EFS	Organisk leire- og siltholdig sand med noe grus og stein samt noe skjørbrent stein og flekker med kull. En variasjon sørover i feltet med noe mindre grusholdig masser, noe som kan skyldes at rester av overliggende lag lå igjen. Godt med bein i laget, noen trebiter, brent leire og en god del jernfragmenter. Ligger på samme nivå som 1178, likt som 1178. Noen bein og steiner stod oppreist i laget i den vestre delen, noe som tyder på rask deponering. Muligens kunne dette ha vært skilt ut som en egen kontekst ettersom laget som helhet synes å ha akkumulert sakte (in situ). Tolket som avfallslag (kulturlag).

3.1.4. Fase 4: aktivitetsspor fra senmiddelalder (ca. 1400/1450 – 1550/1600)

Fase 4 definerer aktivitetsspor som på bakgrunn av stratigrafi, funnmateriale og en ¹⁴C-datering antas å kunne dateres til slutten av middelalderen, eller evt. til øvrige deler av 1500-tallet. Som negativ indikator på at kontekstene er eldre enn 1600, ble det hverken funnet kritt Piper eller gul tegl blant disse kontekstene.

Av daterende keramikk ble det funnet tre skår av en Siegburg-kanne som trolig kan dateres til 1400-tallet, dog muligens 1500-tallet (Ian Reed, pers. med.). I tillegg foreligger en ¹⁴C-datering til første halvdel av 1400-tallet fra bunnfyllet i en avfallsgrop. Ettersom slutten på fase 3 overlapper med denne dateringen – og avfallsgropen ser ut til å kutte to tynne lag (som trolig

er relativt raskt deponerte) som ligger over det daterte laget i fase 3 – antas overgangen fra fase 3 til fase 4 å kunne settes til første halvdel av 1400-tallet. Skillet mellom de to fasene baseres i tillegg på endringer i aktivitetsmønster ved at det ble gravd groper og flere mindre lag ble deponert over kortere tid.



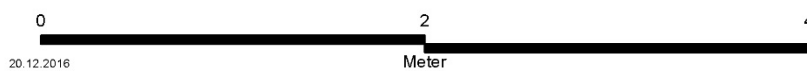
Figur 20, over. Matrise til fase 4 med relasjoner til tilgrensende faser. Matrise av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 21, til høyre. Profilbilde av feltet fyllmasser i grop 1409 med påtegninger av lagskiller. Fyll 1105 var for tynt og forekom for flekkvis til at det vises i profilen. Skillet mellom 1006 og 1210 er vagt, og de kan muligens betraktes som samme lag. Da61138_016. Foto: Ole A. Ulvik, modifisert av Jo Sindre P. Eidshaug, begge NTNU Vitenskapsmuseet





Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 4



Figur 22. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 4 (kuttet til VA-grøften er målt inn på et høyere nivå). Kart av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

De tre Siegburg-skårene hører til samme kanne, men de ble faktisk funnet i tre forskjellige kontekster. To av skårene (T27374:40 og T27374:46) ble funnet i forskjellige fyll (hhv 1210 og 1350) i avfallsgropa 1409. Fyllmassene i gropa ga oss en del hodebry ettersom lagfølgen ikke var så åpenbar. En del av lagene, især innenfor sekvensen fra 1006 – 1350 (se figur 20), kunne være vanskelig å plassere i matrisen på grunn av at de stedvis ble observert til å ligge både delvis *over* og delvis *under* hverandre (se f.eks. beskrivelsen til id 1105 i tabell 7). Det tredje skåret kommer fra et organisk lag som er tolket til å representere over-flaten som kuttes av 1409 (gropkuttet). De tre kontekstene antas dermed å være relativt samtidige i tid.

Ved anleggelsen av en avfallsgrop etableres en mer definert avfallsplass innenfor dette området. Likefremt mangler vi komparativt materiale fra andre deler av gårdstunet for å kunne si noe mer konkret om hvordan, og til hvilken grad, spesifikke aktiviteter kan knyttes til forskjellige områder på tunet.

Tabell 6. Utdrag fra dokumentasjon av stratigrafiske objekter definert som lag fra fase 4. Fullstendig tabell finnes i Vedlegg 3

Intrasis-Id	Navn	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	ID på objekt som er samtidig	Strat obj	Dybde	Fyllets farge	Observasjoner	Sign	Beskrivelse
682	Grusig sandlag	630	727		lag	4	Brunsvart		OAU	Svartbrunt organisk meget grus- og endel siltholdig sand med en dybde på opp mot 4 cm. Det ble gjort funn av bein i laget, men disse virket presset ned. Laget er tolket som en mulig tråkkeflate som ligger over deler av kulturlaget.
727	Gruslag	682	1152		lag	5	Brunsvart	bein	OAU	Mørkbrunsvart 3-5 cm tykt smågrusholdig organisk siltsand. Ligger som et tynt jevnt lag over området, stikker inn under steinkonstruksjonen ID 200 i øst, og har en tydelig kant i nord hvor grusen ikke forekommer. Tråkkeflate.
1026	Organisk gruslag	587, 644	1121, 1232		lag	5	Gråsvart	bein varmepåvirket stein	EFS	Gråsvart humøs siltholdig sand med grus og noe bein og skjørbrent stein. Massene er lik ID 1121 (fyll i 1131), men disse ble skilt ut med egen ID pga 1026 ble tolket som et lag og 1121 ble tolket som fyll. Diffust skille mellom 1026 og 1232.1026 er trolig

										kuttet av STFKs sjakt 6 med maskin (toppen av 1232 kan også delvis være fjernet), og lagetets utbredelse mot S følger dermed omtrentlig sjaktekuttet 535. Kulturlag.
1152	Kullholdig sandlag	727	1166	1287	lag	3	Mørk brunsvart	bein kull	EFS	Tynn horisont med mørk svartbrun organisk siltholdig sand, blandet med noe småstein. Funn av bein og en mulig liten teglbit. Tolket som mulig avfallslag.
1166	Treflislag	1152	1178		lag	1	Brunt	bein trevirke	EFS	Meget tynt organisk brunt treflisholdiglag, kjennes ut som never eller bark og flakes av når det graves. En enda tynnere horisont med mørkere organiske masser ble fjernet med dette laget ettersom den forsvant ved sekundær rensing. Muligens er 1166 treflis- eller barkerester som har blitt påført for å dempe eimen fra illeluktende avfall. Ligner noe på 1105, men det finnes ingen relasjon mellom disse ettersom de ligger på hver sin side av VA-grøfta 501, og ettersom 1105 burde være yngre enn 1232 som er tolket til å være samtidig som 1152.
1232	Organisk sandlag	1006	1105,1 287		lag	3	Gråbrun	bein funn keramikk kull	JSPE	Mørk gråbrun spettet organisk, relativt tynt sandlag med noe grus og stein. Toppen av laget kan ha blitt fjernet med maskin under registreringen av sjakt 6 (ID 535). Av tidsbesparende hensyn ble laget hovedsakelig krafset vekk etter at det ble metalløkt. Mulige kontaminasjoner av funnmaterialet fra tilgrensende lag følger av dette. Funn av bl.a. steingods.
1287	Kullholdig sandlag	1131, 1232	1374	1152	lag	4	Mørk grå	bein brent leire funn kull	JSPE	Noe utydelig overgang mellom 1287 og 1374 i N. Skiller seg tydelig fra 1232. Mørk grå

											kulldekket leirholdig sand og grus med en del småstein og stein. En god del dyrebein funnet i laget. Enkelte større men formløse kullflekker i laget, jf. bilde. Klebrig konsistens. Kulturlag tolket som mulig avfallslag. Krafset, noe graveskje.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

Tabell 7. Utdrag fra dokumentasjon av stratigrafiske objekter definert som fyll og kutt fra fase 4. Fullstendig tabell finnes i Vedlegg 3

Intrasis-Id	Navn	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Strat obj	Diam	Dybde	Fyllets farge	Observasjoner	Sign	Beskrivelse
1006	Organisk gropfyll	1074	1210	fyll		8	Svartbrunt	bein funn glass keramikk kull tegl'	OAU	Lag liggende over deler av sørlig område felt 1 bestående av organisk grus-, stein- og meget siltholdig sand. Funn av jern og bein i laget. Dybde på opp mot 8 cm. 1006 og 1210 er muligens samme kontekst, og kan kanskje også tolkes som et lag som har sunket noe ned i grop 1409 etter hvert som organiske masser i underliggende fyll har råtnet/kollapset. Det er noe usikkert om 1006 skal tolkes som et lag eller et fyll siden det ikke kunne avdekkes fullstendig i plan (også kuttet av VA-grøft 501 i Ø), men ettersom det kun ble observert innenfor det som senere ble tolket som grop 1409s geometri, blir massene tolket som fyll. Trolig er 1006 likevel en del yngre enn de eldste fyllmassene i grop 1409.
1105	Treflisfyll i grop	1311	1350	lag		3	Lys brun	bein brent leire tegl trevirke	OAU	Tynt kompakt brunt lag av leire, silt og treflisholdig sand. Største dybde er på ca 3 cm. Men ligger for det meste med en tykkelse på 1 cm. Skiller seg tydelig fra lagene rundt. Ikke alltid like lett å grave da det var tynt og hardt, men andre steder meget løst. 1105 ble i ettertid tolket som fyll i grop 1409, men det er noe vanskelig å plassere i

										<p>matrisen ettersom det ble observert at det både delvis gikk over og under 1311. Ettersom 1105 er mer organisk enn 1311 antas det at 1105 er eldre, og at 1311 har blitt deponert over 1105. Laget ble gravd i flere omganger og utvidet etter hvert som det ble oppdaget at det gikk under andre ugravde lag. Funn av noen beinrester i forbindelse med laget. Muligens er 1105 treflis- eller barkerester som har blitt påført for å dempe eimen fra illeluktende avfall. Ligner noe på 1166, men det finnes ingen relasjon mellom disse ettersom de ligger på hver sin side av VA-grøfta 501, og ettersom 1105 burde være yngre enn 1232 som er tolket til å være samtidig som 1152 (som ligger over 1166).</p>
1121	Fyll i mulig grøft	1026	1131	fill		10	Gråsvart	bein varmpåvirket stein	EFS	<p>Avlang form. Gråsvart siltholdig og grusholdig sand med bein og noe skjorbrent stein. Laget er likt 1026, men skilt ut som en egen kontekst ettersom det ble tolket som fyll i det mulige kuttet 1131.</p>
1131	Mulig grøft	1026	1287	kutt	85	10			EFS	<p>Avlang form, med mål på ca 50 x 20cm. Dybde ca. 10 cm. Skrå sider, kutter 1287. Fylt med 1121. Tolket som et kutt til en mulig grøft (muligens har den blitt påbegynt, men avsluttet ettersom den synes å være såpass beskjeden og fylt med samme masser (1121) som laget over fyllet (1026).</p>
1210	Organisk gropfyll	1006	1311	fill		16	Brunsvart	bein funn keramikk	OAU	<p>L-formet fyllmasse i grop grunnet utgravningsområdet, virker i utgangspunktet muligens å være kvadratisk. Målene var 152x116 cm i ytre mål, indre mål 100x56 cm, og kortsidene 79 og 39 cm. Ligner noe på 1006, og kan være samtidig som dette (altså at 1006 er mye tykkere i denne delen av</p>

										gropa). Mørk brunsvart organisk silt- og steinholdig sand. En del røtter i laget. Fyllet ble noe mer grålig imot nordvest, men ikke markant nok til å skilles ut som eget lag. Fyllet virker å være forholdsvis raskt deponert grunnet endel stående steiner. Tolket som avfallsfyll i grop 1409.
1311	Grusfyll i grop	1210	1105	fyll		12	Gråbrun		OAU	Delvis kakestykkeformet fyll i grop 1409. Gråbrun meget grus- og noe siltholdig sand. Det ble ikke gjort funn i laget, og det virker å være et forholdsvis raskt deponert lag. Tolket som påført fyllmasse i mulig avfallsgrop, kanskje for å dekke over matavfall.
1350	Humøst sandfyll	1105	1432	fyll		17	Gråsvart	bein funn tegl	OAU	Noe uformet, men delvis kvadratisk fyll i grop 1409. Gråsvart opp mot 17 cm med humøs, siltholdig sand. Ligger som fyll i grop. Mindre kompakt og gråere enn det andre hovedfyllet (dvs. 1210), som 1350 skiller seg tydelig fra. I mellom disse forekommer også - i hvert fall stedvis - linsen 1105. Funn av fragment av steingods i 1350 som stammer fra samme skår som et annet fragment fra 1210 (kan refittes). Steingodsfragmentet fra 1350 ble funnet i toppen av laget, nært 1210s østre utbredelse og kan opphavelig være en kontaminasjon (gjenliggende masser fra 1210). Et tredje fragment fra samme steingodsskår ble funnet i det relativt organiske laget 1232, som ble tolket som overflatelaget da gropen 1409 ble gravd. Dette antyder samtidighet med en del av fyllmassene i toppen av gropa. Det ble ikke påvist et tydelig funksjonsmessig skille mellom de akkumulerte

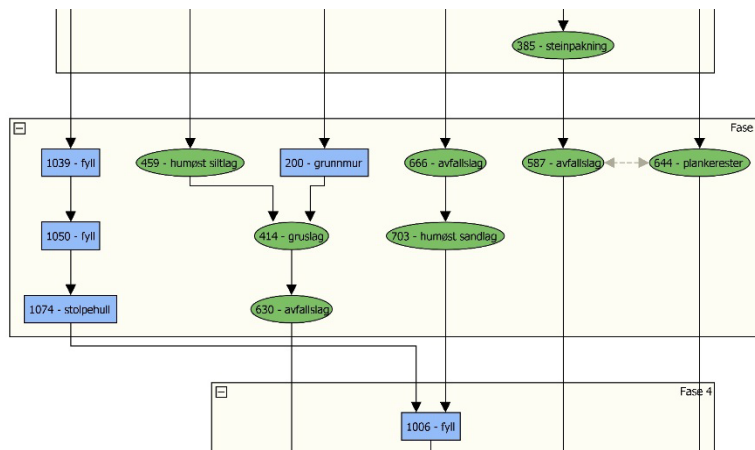
										avfallslagene og den noe diffuse gropen 1409, som ble tolket som en avfallsgrop. Dog er det var atskillig flere hendelser (flere lagskiller) i gropa. Tolket som avfallsfyll i grop.
1409	Avfallsgrop	1462	1232	kutt	400	40			OAU	Kuttet starter med å skrå svakt nedover fra øst mot vest og fra nord mot sør, før faller kraftigere ned i en meget tydelig kvadratisk grop. Total dybde på ca. 40 cm (muligens 60 cm alt etter hva som tolkes som fyll eller lag. Tolket som avfallsgrop til i hovedsak organisk avfall.
1432	Sandfyll i grop	1350	1462	fyll		3	Brunt	bein	OAU	Tynt lag med brun leireholdig og noe sitlig sand. Ligger kun i deler av gropen. Avfallsfyll i grop 1409.
1462	Blandet gropfyll	1432	1409	fyll		10	Brunt, svart, grått	bein brent leire funn	OAU	Tre fyll ble gravd samlet under ID 1462 som et tidsbesparende tiltak. Alle er tolket som fyll i grop 1409. De tre fyllene som ble gravd forekommer i følgende rekkefølge: (1) tynn 1-2cm tykk kullspettet rand i blandet silt og sand, (2) brunsvart humøs, organisk og siltholdig sand, og (3) gråbrun sand- og noe siltholdig grus. Funn ble gjort i alle lag. Kullprøven ble tatt fra kullhorisonten (lag 1). Tolket som diverse avfallslag i avfallsgrop 1409.

3.1.5. Fase 5: etterreformatoriske aktivitetsspor (ca. 1500/1600 – 1900)

Fase 5 omfatter alle tydelige etterreformatoriske aktivitetsspor som ikke har blitt tolket som moderne (etter 1900). Overgangen mellom de stratigrafiske enhetene som knyttes til hhv. fase 4 og fase 5 kan ikke bestemmes mer nøyaktig enn til 1500-tallet på bakgrunn av funnmaterialet.

I sær skiller kontekst 666 ut, som er tolket som en avfallsdyngje, hvor det ble gjort funn av store mengder matavfall, hovedsakelig i form av dyrebein (primært storfe, sau/geit og gris) og fiskebein (bl.a. makrellstørje), samt keramikk som hovedsakelig kan dateres til 1600-tallet og enkelte krittpestilker (jf. tabell 12). Kontekst 666 består egentlig av flere mindre avfallslag (deponeringer), men av tidsmessige årsaker, samt at middelalderkontekstene hadde

prioritering på dette prosjektet, ble lagene slått sammen til en kontekst. Funnmaterialet tilsier likevel en datering på dette laget til 1600-tallet, og kanskje senest begynnelsen av 1700-tallet hva gjelder toppen av id 666 ettersom det ble funnet ett fragment av engelsk steingods (T27374:20) som trolig kan dateres til perioden 1700 – 1900 helt i toppen av laget.

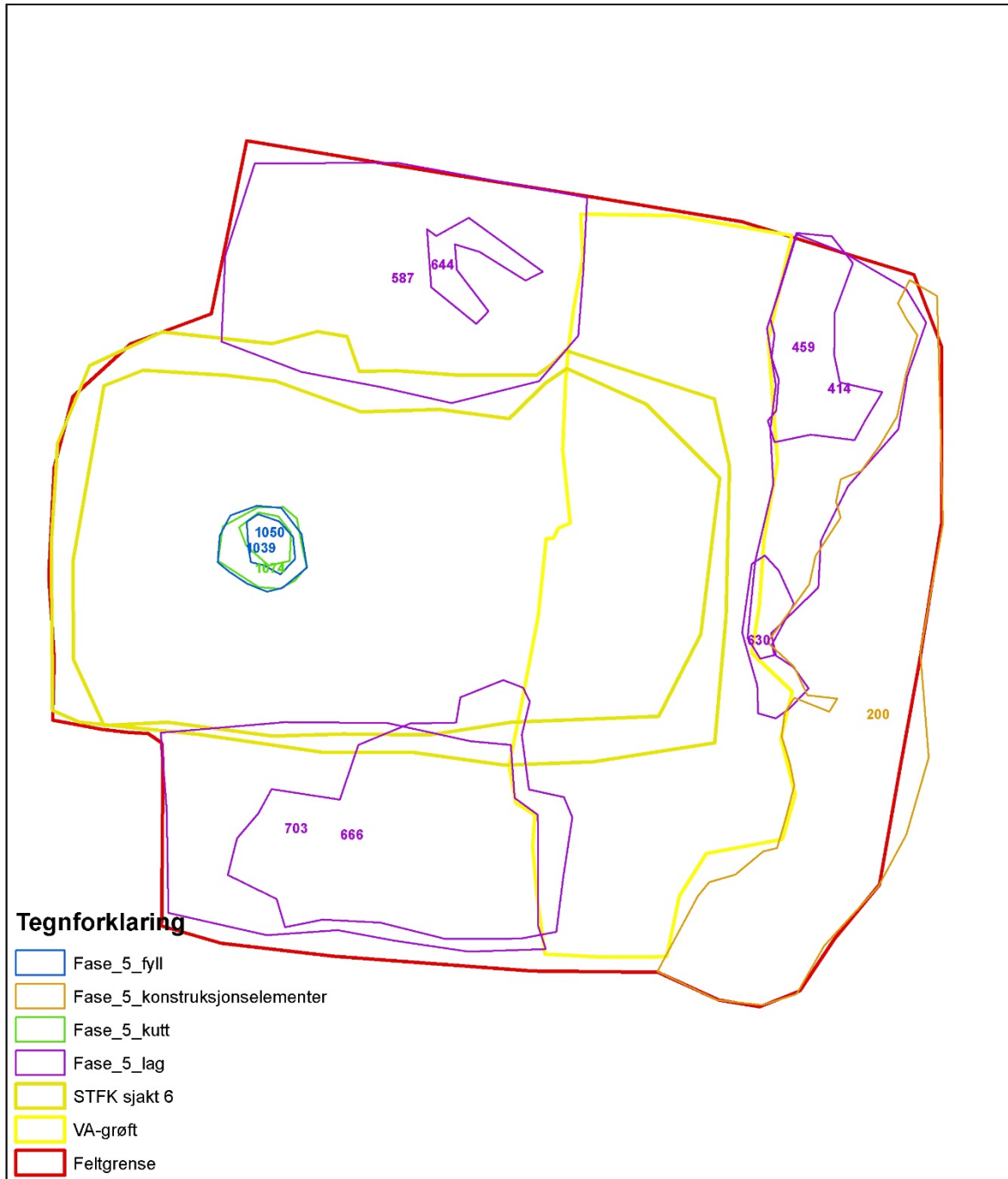


Figur 23, over. Matrise til fase 5 med relasjoner til tilgrensende faser. Matrise av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

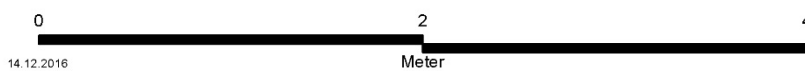
Figur 24, under. Skjermdump av fotogrammetrisk 3D-modell av grunnmuren med id 200. Arbeidsmodell. Modell av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet



Innenfor denne fasen ble det påvist en relativt kraftig mur av naturstein som ble tolket som en grunnmur/syllmur (figur 24). Ettersom utgravningsfeltet var såpass begrenset, ble kun en mindre del av muren avdekt, og det er usikkert hvilket bygg som har stått på den. En ¹⁴C-datering av laget som muren hviler på (ikke skilt ut som egen kontekst i matrisen i figur 23, men dette laget vil komme mellom 200 og 414), ga et bredt intervall mellom 1445 og 1635, dvs. overgangen mellom senmiddelalder og nyere tid. Imidlertid kan muren plasseres i nyere tid ettersom det ble gjort gjenstandsfunn (rødgods) både i lag 414 og 630 som kan dateres til det brede intervallet 1600 – 1800 (jf. tabell 12).



Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 5



Figur 25. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 5. Kart av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 8. Utdrag fra dokumentasjon av stratigrafiske objekter definert som lag fra fase 5. Fullstendig tabell finnes i Vedlegg 3

Intrasis-Id	Navn	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	ID på objekt som er samtidig	Strat obj	Dybde	Fyllets farge	Observasjoner	Sign	Beskrivelse
414	Gruslag	459, 317	630		lag	5	Mørk brunsvart	bein funn keramikk kull tegl	EFS	Uformet i flate, ligger delvis under 200, og under 459, kuttet av grøft 317 i vest. Mørk brunsvart sandholdig gruslag med en del småstein, noe dyrebein, rød tegl. Mest funn i toppen av laget, tilnærmet ingenting i overgangen til neste lag. Noen spredte kullbiter. Tolket som deponerte masser (nyere tid/moderne?).
459	Humøst siltlag	200059	414		lag	5	Brunrød	bein glass keramikk kull tegl trevirke varmpåvirket stein	EFS	Kuttet av VA-grøft med ID 501, uformet i flate, ligger over ID 414. Kompakt organisk leireholdig brunrød silt med dyrbein, rød moderne teglstein, del av stjerstepotte, en del trevirke, 2 stk skjørbrent Stein, en del skjell og sneglehus, noe kull, virker omrotet. Tolket som et omrotet (redeponert?) lag.
587	Avfallslag	385	1026	644	lag	22	Brun, grå	bein funn keramikk kull trevirke	OAU	Meget organisk stein- og siltholdig sandlag, med en forekomst av deponert trevirke i øst, og en steinforekomst liggende stort sett overhodet hele. Laget har en tykkelse på opp mot 22 cm, og lag 644 er blitt tolket til å være en del av dette. Laget er deponert i tiden etter 1875 til 1900 grunnet funn av "opaque de sarreguamines" keramikk. Ved siden av dette funnet er det noen keramikkbiter med mulig datering 16/1700 tallet, noen beinbiter (et fuglebein) og noen spiker. Laget inneholder en del skjellsand og noen

										større biter av skjell. Laget tolkes som et avfallslag med hurtig akkumulasjon. Massene er forholdsvis løse noe som støtter dette, samt at steinene ligger også løst i laget, ingen tråkkeflate eller annen konstruksjonsforhold var synlig, enn de deponerte konstruksjonselementene .
630	Blandet lag	414	682		lag	7	Brunsvart	bein keramikk tegl varmpåvirket stein	EFS	Laget ligger delvis under og delvis over lag 414 (usikker relasjon mellom disse) og ser ut til å fortsette under og innimellom steinene til grunnmuren med ID 200. Også kuttet av grøft 501 i vest. Består av leirholdig brunsvart silt med noe grus, nyere tids keramikk, dyrebein, noe rød tegl, og noen skjorbrente steiner. Pga. over-/under-forekomsten tolkes konteksten som omrotet.
644	Planke-rester	374	1026	587	lag			trevirke	OAU	Et fåtall deponerte plankerester i lag 587, de er ikke i noe system og er omrotet. 6-12 cm brede, 2-4 cm tykke, og 12-72 cm lange. Tolkes ikke som en del av en in situ konstruksjon, snarere er disse bygningsrester som antakelig har blitt deponert samtidig som avfallslaget med ID 587.
666	Avfallslag	257	703		lag	20	Brun, mørk brun, grå	bein brenn leire funn glass keramikk kritt-piper kull leire tegl trevirke	JSPE	Blandete avfallslag (flere kontekster) ble gravd sammen - hovedsakelig med krafse - som tidsbesparende tiltak pga sannsynlig 1600-talls datering. Hovedlaget bestod av relativt kompakt humøs skjellsand (brun) med mye avfall, i sær dyrebein, men også keramikk med 1600-talls datering. I tillegg forekom et lag med mørk brun svært organisk masse med

									rester av plank og treflis. Dessuten en linse med kompakt grå og brunspettet humøs sand blandet med fragmenter av brent leire og noe trekull (kun en mindre forekomst i toppen av laget). Antydninger til svak haugform, dvs avfallshaug/-dyngje. Tolkes som en avfallshaug/-dyngje. De fleste bestanddelene i laget lå relativt horisontalt, men enkelte mer eller mindre stående elementer, som skjell, bein og stein, antyder hurtig akkumulasjon (in situ). Trolig flere deponeringer over noe tid dog. Mengden bein støtter tolkningen. Flere litt større fragmenter med keramikk, samt relativt hele bein antyder at dette har vært en dyngje og ikke en tråkkeflate.
703	Humøst sandlag	666	1006		lag	5	Brun	bein glass tegl	JSPE Brunt humøst sandlag. Noe usikkert om dette kan tolkes som fyllmasse i toppen av grop 1409, dog trolig bør det tolkes som et lag. Funn av rød tegl og glass (del av flaske).

Stolpehullet 1074 har i tillegg blitt plassert innenfor denne fasen til tross for at det eldste fyllet (id 1050) ble ¹⁴C-datert til AD 1290 – 1410. Bakgrunnen for at det antas at stolpehullet er etterreformatorisk er først og fremst at det ble gjort funn av et fragment av rødgods (trolig tidligst 1600-tallet) et stykke ned i det yngste fyllet (id 1039), noe som tilsier at *terminus post quem* for dette fyllet må settes til 1600-tallet. 1039 var også hovedfyllet i stolpehullet (1050 representerer kun et fyllskifte som målte 8 cm). Stolpehullet ligger dessuten midt i fylkeskommunes sjakt, noe som medfører at man i prinsippet ikke vet om toppen av stolpehullet har blitt kuttet vekk under sjaktingen. Hvilke fyllmasser som ender opp i et stolpehull eller en grop kan ofte være noe vilkårlig, spesielt om deres funksjon ikke er noen annen en gjenfylling.

Tabell 9. Utdrag fra dokumentasjon av stratigrafiske objekter definert som konstruksjoner, fyll og kutt fra fase 5. Fullstendig tabell finnes i Vedlegg 3

Intrasis-Id	Navn	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	Strat obj	Diam	Dybde/høyde	Fyllets farge	Observasjoner	Sign	Beskrivelse
200	Grunnmur	200059	414	konstruksjon	450	100		bein keramikk kull tegl trevirke	EFS	<p>Uformet i plan (ikke fullstendig avdekt), men danner en relativt rett linje (=mur) langs NNØ-SSV-aksen innenfor feltets østende. Strukturen er en del forstyrret både av kuttet til VA-ledning 501, samt at enkelte blokker som lå in situ og ikke i VA-grøfta kan ha blitt tatt opp da feltet ble avdekket med maskin. Strukturen bestod av store steiner på rundt 50cm i diameter og en del mindre steiner på rundt 20 cm i diameter som stod på høykant (dette kan være maskinens feil). Spredte funn av dyrebein, keramikk fra muligens rundt 1600-1700 tallet, noe rød teglstein, og maskinlaget spiker. Det ble observert at veggen/muren fortsetter inn i den østre profilveggen til feltet. Muren er 1m høy, inntil 80 cm bred ut fra profilveggen, og følger hele profilveggen lengde på 440 cm. Steinene virker å være noe rast mot øst. Det er gjort funn av glass som virker å være moderne, og en bøyd binders - dog det ble senere bekreftet at disse var en del av fyll</p>

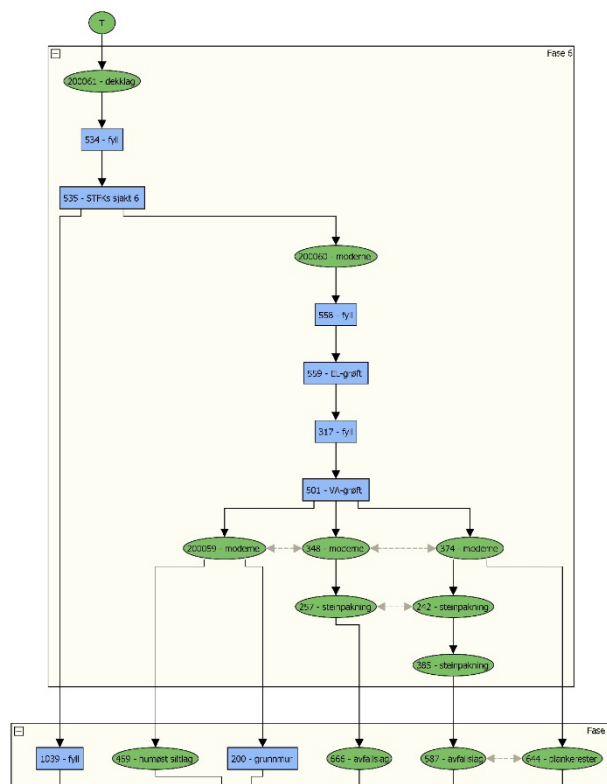
										317 i den moderne VA-grøfta. Veggen/ grunnmuren virker å ha vært i bruk over en lengre periode. Tolket som en steinmur, trolig en grunnmur fra nyere tid. Dateringsprøven 1741 ble tatt ut fra et organisk lag direkte under muren.
1039	Fyll i stolpehull	535	1050	fyll	44	24	Gråbrun	bein keramikk tegl	OAU	Gråbrun organisk silt og steinholdig sand. Funn av bein i fyllet. Steinene i laget virker som rester av skoning, men disse har kollapset etter at stolpen er blitt dratt opp. Etersom fyllet ble eksponert direkte i STFKs sjakt 6 (ID 535), kan det ikke dateres stratigrafisk (hvilket lag stolpehullet først kutter kan ikke bestemmes), og fyllet plasseres under sjaktekuttet med ID 535 i matrisen. Tolket som fyllmasse i stolpehull.
1050	Fyllskifte i stolpehull	1039	1074	fyll	34	8	Gråbrun		ÖAU	Sirkulært i plan. Gråbrun siltholdig sand. Det var ingen funn i laget, og det virker som om det ikke har ligget noen skoningsteiner i dette laget. Tolket som fyllskifte i stolpehull.
1074	Stolpehull	1050	1006	kutt	44	32			OAU	Sirkulært kutt i plan med en diameter på ca. 44 cm. Stolpehullet har to fyll: 1039 og 1050. Veggene til stolpehullet er rette, bunnen er noe skrå, Stolpehullet ligger innenfor STFKs sjakt 6 (ID 535) og det yngste fyllet er

										derfor plassert under dette. Stolpehullet kutter 1006, men det er riktignok usikkert om det også opprinnelig har kuttet andre lag som ble maskinelt fjernet under registreringen. Tolket som stolpehull.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

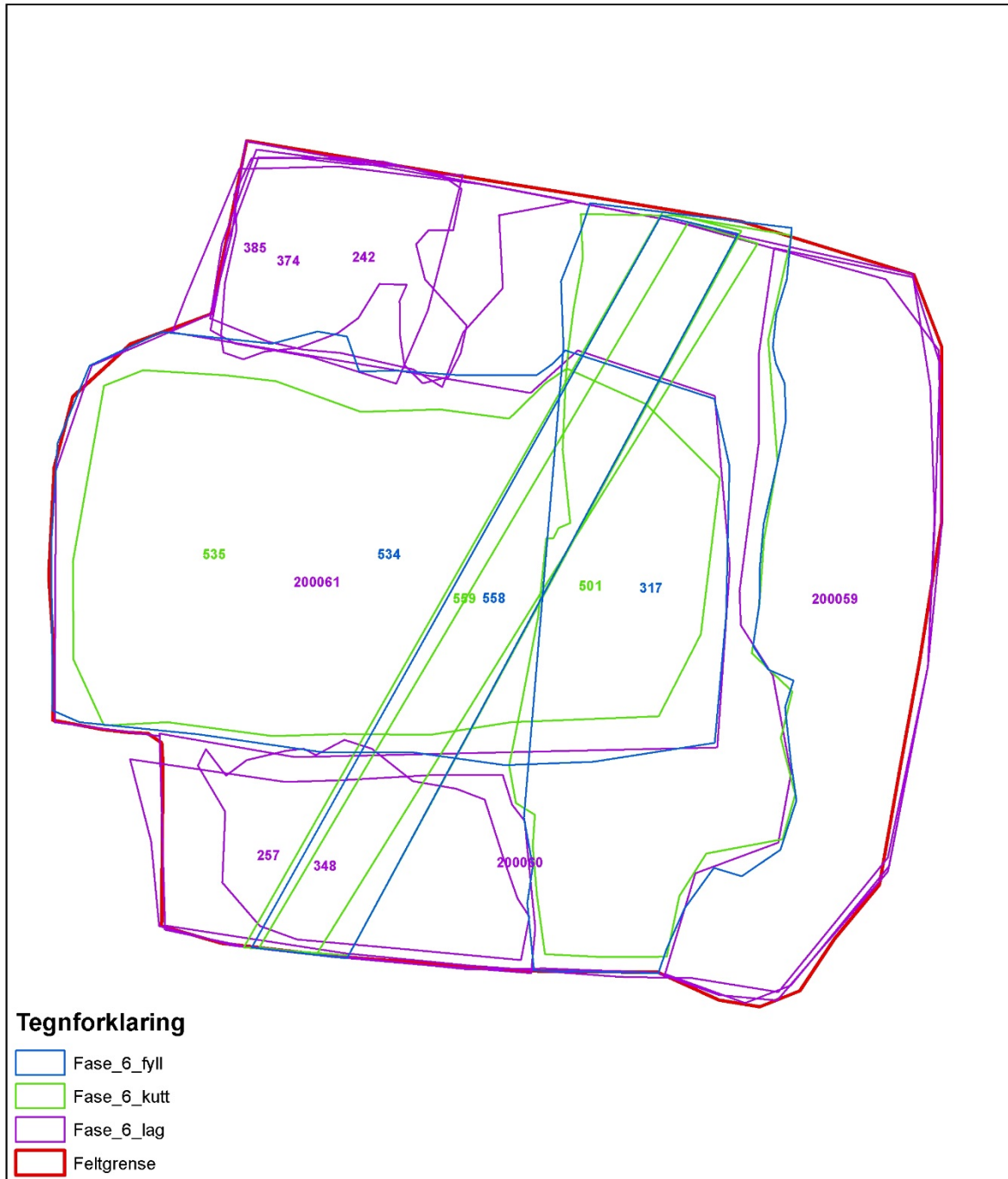
3.1.6. Fase 6: moderne (etter ca. 1900)

Alle kontekster som er tolket til å være moderne (yngre enn 1900) knyttes til fase 6.

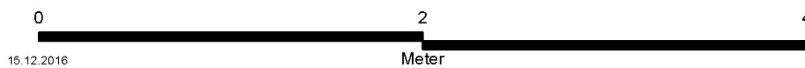
I registreringsrapporten ble det påvist et mulig kuppelsteinsdekke relativt høyt oppe i gårdshaugen i flere av sjaktene, deriblant sjakt 6 (Stomsvik, 2016). Avdekking og opprensning av kuppelsteinslaget i plan viste at steinene lå løst deponert (ikke «satt») med interne hulrom mellom steinene i en slags haug eller snarere en rydningsrøys. Funn av deler av maskinglass og en hermetikkboks i massene blant steinpakningen 242 gjør at røysa videre trolig bør tolkes som moderne (etter 1900). Det er mulig at steinene er rester fra delvis rivning av steinmuren (id 200).



Figur 26. Matrise til fase 6 med relasjoner til tilgrensende faser. Matrise av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet



Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 6



Figur 27. Kart med oversikt over innmålte stratigrafiske enheter tilknyttet fase 6. Kart av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet



Figur 28. Fremrensket steinpakning (id 257) som ble avskrevet som moderne etter funn av blant av maskinglass blant de løse steinene. Da61132_003. Foto: Elisabeth F. Swensen, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 10. Utdrag fra dokumentasjon av alle stratigrafiske objekter fra fase 6. Fullstendig tabell finnes i Vedlegg 3

Intrasis-Id	Navn	ID på objekt over dette	ID på objekt under dette	ID på objekt som er samtidig	Strat obj	Beskrivelse
242	Steinpakning	374	385	257	lag	Steinpaking med uformet til firkantet form i plan. Ser ut til å være avgrenset mot øst, men kuttet av Sør-Trøndelag fylkeskommunes registreringssjakt nr 6 i sør. Stikker inn i profilveggen i V og i N. Laget består av steiner på mellom 10-30cm i diameter, en leirekonsentrasjon, noe dyrebein, rød moderne tegl, noe mørtel og jerngjenstander, en del trevirke og noen større planker. Grusholdig brun og brungul sand i mellom steiner. Tolkes som steiner kastet opp i en mulig rydningsrøys fra nyere tid. Avskrevet som kuppelsteinslag/brolegging pga. steinene ligger særdeles løst i flere lag i massene. Antas å være samtidig med 257.
257	Steinpakning	348	666	242	lag	Uformet til rektangulær form i plan. Steinpakningen er kuttet av registreringssjakt 6 (ID 535) i nord og av VA-grøft (ID 501) i øst. Avgrenset i plan mot V, mens pakningen fortsetter inn i profilveggen til utgravningsområdet mot S. Laget består av steiner mellom 10-30cm i diameter, noe dyrebein og rød moderne teglstein, litt leire. Grusholdig brun og brungul sand i mellom steinene, som ligger meget løst i disse massene. Tolket som rydningsstein eller

						rivningsmasser/destruksjonsmasser fra nyere tid ettersom steinene ligger meget løst (de er ikke lagt som en brolegging) i flere nivåer, og siden det ble observert kun løse, svært organiske masser, samt hulrom i mellom steinene. 257 er trolig samtidig som 242 (og dessuten 385, men det ble ikke skilt ut flere faser på bakgrunn av tolkningen og alder).
317	Fyll i VA-grøft	559	501		fill	Fyll i moderne VA-grøft.
348	Moderne	501	257	374, 200059	lag	Løst sand og gruslag beliggende over steinlegging 257. Inneholder en rekke relativt moderne funn, slik som industriglass og maskinspiker. Moderne redeponering, muligens planering mot fjøsmur i V?
374	Moderne	501	242,644	348, 200059	lag	Gråbrunt løst gruslag med noe sand. Laget ligger delvis i laget under, men i hovedsak over, og er rester etter maskinfjernede masser. Grusen virker å være endel av omrotede masser. Massene er kommet fra en spesifikk aktivitet, men virker å være redeponerte. Laget ligger under bortgravde masser og over 242, men samtidig som 348 og 200059. Tolket som redeponerte masser.
385	Steinpakning	242	587		lag	Grå store løse steiner med lengste mål på 35 cm og korteste på 10 cm. Steinene ligger presset ned i og over et organisk sandholdig siltlag med mye røtter. Trolig er steinene blitt deponert på massene under noe som har ført til at de delvis ligger i laget under. Det var ingen funn i tylnyttet steinene, men de er trolig fra samme deponering som 242, og derfor også samtidig som 257 til tross for at de ble skilt ut som en egen hendelse.
501	VA-grøft	317	348, 374, 200059		kutt	Kutt til grøft for VA-ledning.
534	Fyll i STFKs sjakt 6	200061	535		fill	Fyll i STFKs sjakt 6.
535	STFKs sjakt 6	534	200060, 1039		kutt	Sør-Trøndelag fylkeskommunes sjakt 6.
558	Fyll i EL-grøft	200060	559		fill	Fyll i privat grøft for EL-ledning.
559	EL-grøft	558	317		kutt	Grøft for EL-ledning.
200059	Moderne	501	459, 200	348, 374	lag	Løst sand og gruslag. Inneholder en rekke relativt moderne funn, slik som industriglass og maskinspiker. Geometri generert i ettertid. Moderne redeponering, muligens planering mot fjøsmur i V?
200060	Eldre dekklag	535	558		lag	Maskinelt fjernede blandete masser. Geometri generert i ettertid.
200061	Dekklag	T	534		lag	Blandete dekklag. Geometri generert i ettertid.

3.2. Felt II

Avdekt areal: 56,4 m²

Antall anleggspor funnet: 20

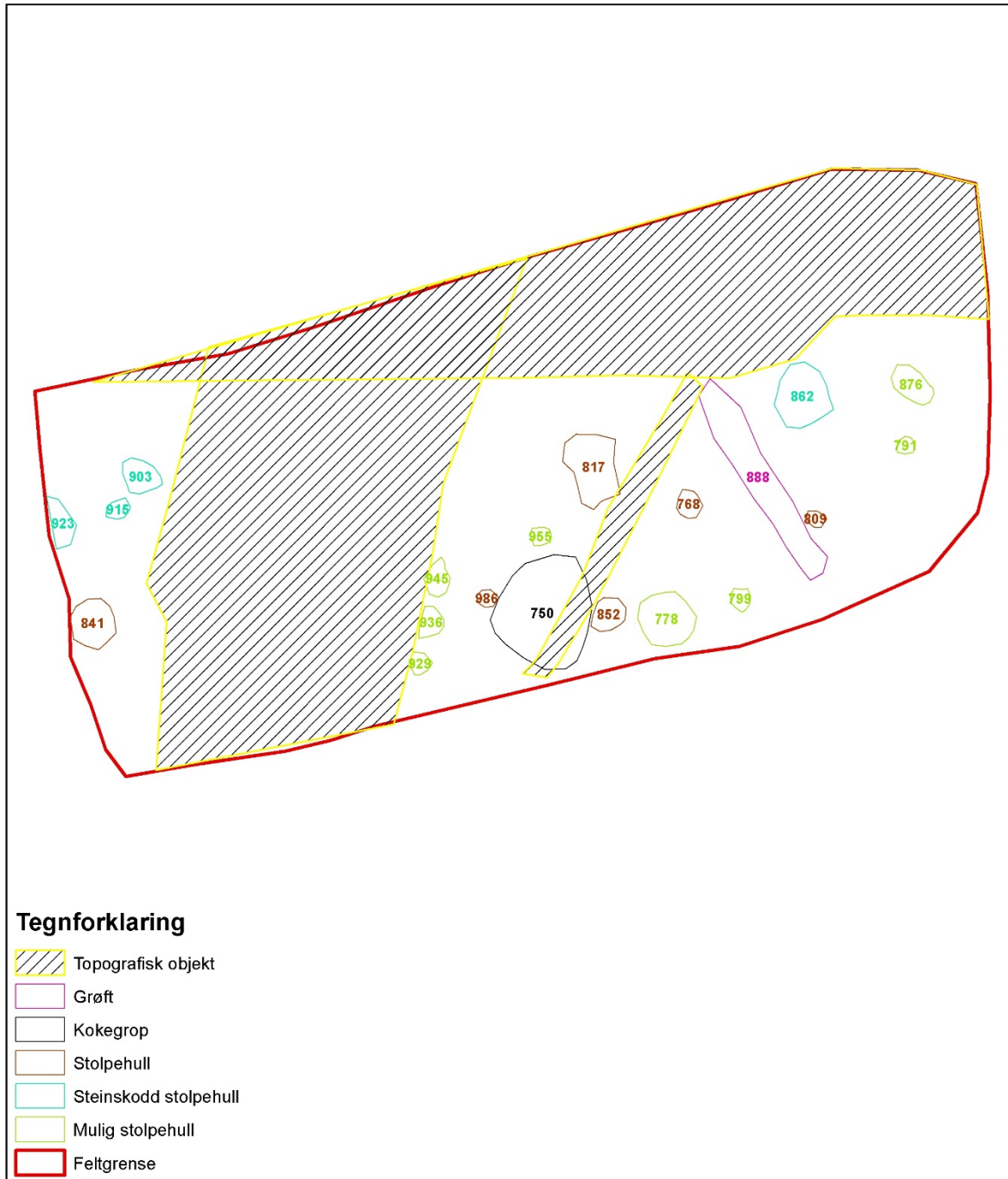
Anleggsnummer brukt dette felt: Løpenummer, intervall 750 - 1005

Antall hus: 0

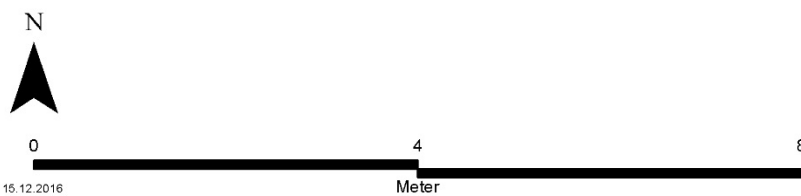
I Sør-Trøndelag fylkeskommunes registreringsrapport ved Knut Stomsvik påpekes det at avgrensningen av gårdshaugen mot nord var usikker og basert på skjønn. Det var dermed usikkert om kulturlag fra middelalder kunne påvises innenfor utgravningsområdet til felt II. Som påpekt i avsnitt 1.2, viser georeferering av Pettersens rapport fra 1991 at det ikke ble påvist kulturlag i prøvehullet som ble gravd innenfor Felt II. Under denne undersøkelsen ble det ikke påvist kulturlag, noe som har til konsekvens at gårdshaugens nordlige avgrensning må trekkes noe lenger sør (sannsynligvis ikke mye, ettersom gårdshaugen ble påvist i en profilvegg ca. midt i mellom årets to felter, samt i prøvehull 13 i registreringen fra 1991 like ved profilveggen).



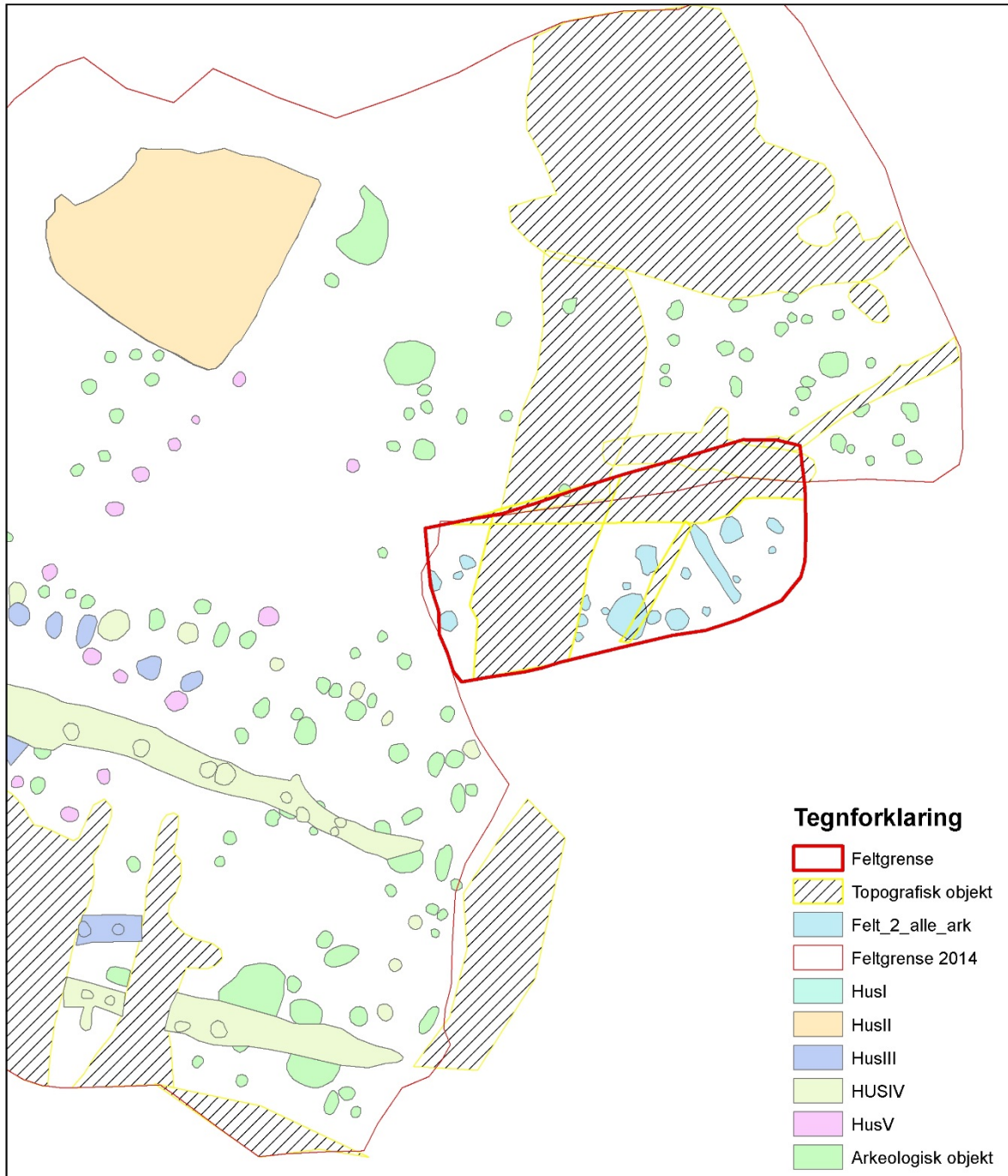
Figur 29. Oversiktsbilde av Felt II mot sør etter endt undersøkelse. Da61132_111 Foto: Ole A. Ulvik, NTNU Vitenskapsmuseet



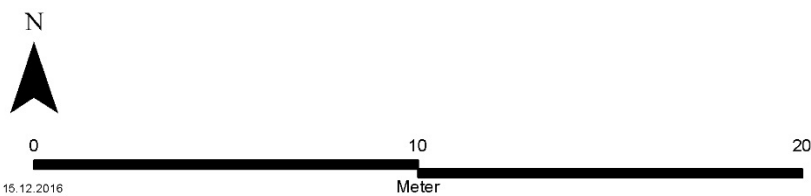
Ørland kirkegård 2016 - Felt II



Figur 30. Kart med innmålinger av alle arkeologiske og topografiske elementer som ble påvist på felt II. Kart av Jo Sindre P. Eidshaug



Ørland kirkegård 2016 - Felt II



Figur 31. Kart med innmålingsdata fra både 2014-undersøkelsen og årets undersøkelse. Kart av Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Derimot ville det med stor sikkerhet kunne påvises bosetnings- og aktivitetsspor fra jernalder/middelalder i steril grunn, ettersom feltet grenset til et tidligere utgravningsområde fra 2014, der NTNU Vitenskapsmuseet påviste omfattende bosetningsspor fra vikingtid og tidlig middelalder (Mokkelbost og Sauvage, 2015).

Totalt ble det påvist 20 anleggsspor innenfor feltet (tabell 11), deriblant 10 sikre stolpehull (hvorav 4 steinskodde), 8 mulige stolpehull, 1 kokegrop og 1 grøft med ukjent funksjon. 11 av de 20 anleggsstrukturene ble undersøkt ved snitting.

Fra feltet foreligger det to dateringsresultater fra tidlig middelalder (fra to faser av kokegropen med id 750, jf. tabell 14), noe som stemmer godt med resultatene fra 2014-undersøkelsen om at dette var et bosetnings- og aktivitetsområde med omfattende spor især fra perioden vikingtid – tidlig middelalder (Mokkelbost & Sauvage, 2015). Mellom dateringsintervallene til prøvene skiller kun 10 år. Ved å legge både innmålingene fra 2014-undersøkelsen og vår undersøkelse ble det ikke påvist noen nye huskonstruksjoner (se figur 31).

Tabell 11. Utdrag fra dokumentasjon av anleggsspor som ble påvist innenfor Felt II. Fullstendig tabell finnes i Vedlegg 4

Intrasis-id	Navn	Anlegg-ets tydelighet	Undersøkt grad	Diam	Dybde	Side i profil venstre	Side i profil høyre	Bunn i profil	Observasjoner	Sign	Beskrivelse
750	Kokegrop	tydelig	delvis	130	43	skrå	skrå	flat	funn kull varme-påvirket stein	JSPE	Oval form. Hovedfyll (lag 2) sentralt bestående av brun humøs sand blandet med stein og skjørbrent stein med (lag 3) kullrand i bunnen, inntil 18 cm dyp (muligens en sekundær kokegrop), som skjærer ned i en dypere grop med (lag 4) løsere grusig brun humøs sand, som også har (lag 5) en kullrand i bunnen, inntil 43 cm dyp. Gropen er kuttet av en grøft (lag 1) som ble tolket som moderne,. Sekundær fase/grop har slake vegger og noe avrundet bunn, mens primær fase/grop har en skrå venstre vegg med vinklet

											overgang til en flat bunn. Den høyre veggen er mer buet og har en jevn overgang til bunnen. Tolket som gjenbrukt kokegrop/tofasig, evt en yngre og en eldre kokegrop.
768	Stolpehull	tydelig	delvis	38	34	rette	u-jevne	avrundet		EFS	Tilnærmet rund i flate, ca 38cm i diameter. Lag 1 gråbrun siltholdig og grusholdig sand, lag 2 innrammet av mørk grå siltholdig sand med sjatteringer av brungul sand. Profilen er avrundet i bunnen, med rett venstre side og ujevn høyre side, 34cm dybde. Tolket som stolpehull med mulig stolpeavtrykk, prøve tatt fra lag 1
778	Mulig stolpehull	tydelig	ikke							EFS	Rund, 80x70 cm, består av lys gråbrun siltholdig og grusholdig sand (observasjon kun i frosset plan). Tolket som mulig stolpehull, men kan også være en grop/kokegrop (ikke undersøkt).
791	Mulig stolpehull	tydelig	ikke							EFS	Rund form, 30x20cm, består av gråbrun siltholdig og grusholdig sand, noe kull i toppen (observasjoner kun i plan fra frosset tilstand). Tolket som mulig stolpehull.
799	Mulig stolpehull	tydelig	ikke							EFS	Rund form i plan, 30x25cm, fyll av gråbrun siltholdig og grusholdig sand. Tolket som mulig stolpehull. Observasjoner kun foretatt av strukturen i frosset tilstand i plan (ikke gravd).

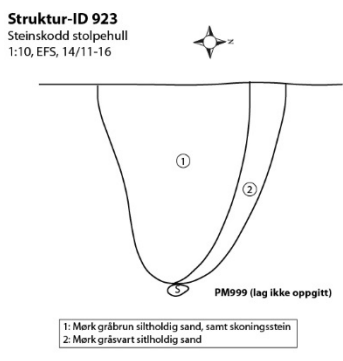
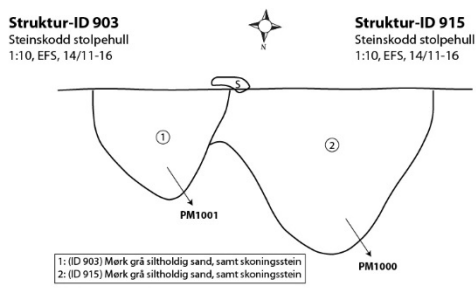
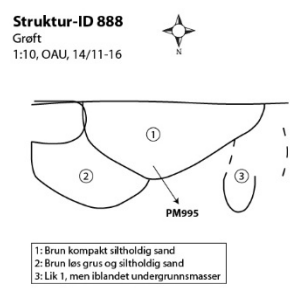
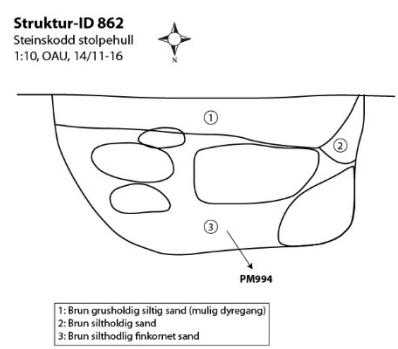
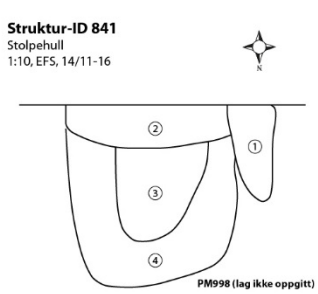
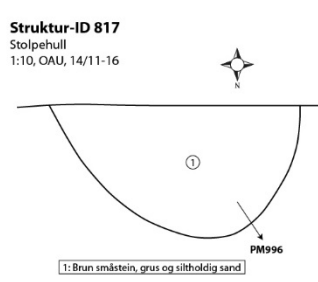
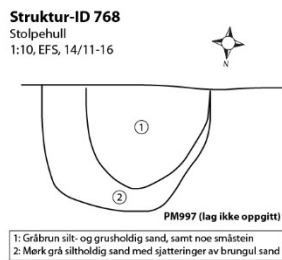
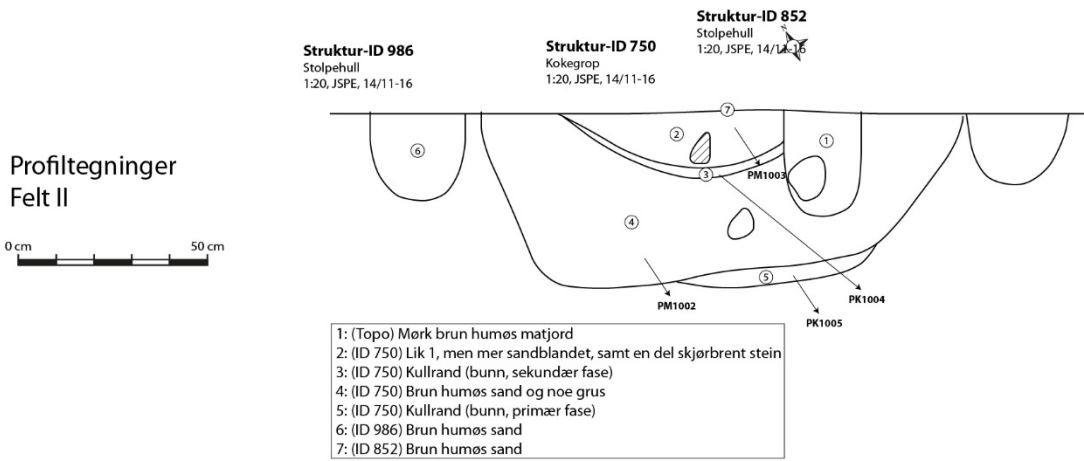
809	Stolpehull	tydelig	ikke							EFS	Observasjoner kun foretatt av strukturen i frosset tilstand i plan. Rund form i plan, 30x30cm, fyll av gråbrun silt- og grusholdig sand. Tolket som mulig stolpehull.
817	Stolpehull	tydelig	delvis	66	36	buete	buete	avrundet		OAU	Sirkulær form i plan, med en diameter på 66 cm. Fyll av brun småstein, grus og siltholdig sand. I profil buer begge sidene ned mot en avrundet bunn. Tolket som stolpehull.
841	Stolpehull	tydelig	delvis	60	48	rette	rette	Flat		EFS	Rund form i flate ca 60 cm i diameter. Består av (lag 1) grå siltholdig sand på toppen, (lag 2) grå siltholdig sand iblandet brungul grusholdig sand (mulig stopleavtrykk), (lag 3) grå grusholdig sand i selve stolpehullet, (lag 4) mørk gråbrun siltholdig sand (mulig dyregang). I profil har 841 rette sider, 48cm dybde. Tolket som stolpehull, prøve tatt fra lag 2.
852	Stolpehull	tydelig	delvis	26	20	rette	rette	avrundet		JSPE	Relativt rund form i plan, begge veggene skrår, men venstre er brattere enn høyre, mens bunnen er avrundet. Fyllmateriale består av brun humøs sand. Tolket som stolpehull.
862	Steinskodd stolpehull	tydelig	delvis	82	42	buete	rette	flat		OAU	Sirkulær form i plan med en diameter på 82 cm. Fyll bestående av 3 lag, (lag 1) brun grus og siltholdig sand, (lag 2) brun siltholdig sand og (lag 3) brun siltholdig fin sand.

											Observerv kraftige skoningsstein, som delvis hadde kollapset, trolig som følge av fjerning av stolpe. I profilen buer venstre side ned, mens høyre side er tilnærmet rett ned i en flat bunn. Tolket som oppgravd stolpehull.
876	Mulig stolpehull	tydelig	ikke							EFS	Observasjoner kun foretatt i plan av strukturen i frosset tilstand. Oval- rektangulær form i plan, ca. 60 x 30 cm. Fyllmateriale består av gråbrun siltholdig og grusholdig sand. Tolket som mulig stolpehull.
888	Grøft	tydelig	delvis	270	28	buete	buete	avrundet		OAU	Opprinnelig lengde ble ikke bestemt. Grøfta strekker seg på tvers av feltet, og er muligens en forlengelse av en grøft som ble tolket som moderne under utgravningen i 2014. Fyllmaterielet består av 3 lag: (lag1) brun kompakt siltholdig sand, (lag 2) brun løs siltholdig sand, og (lag 3) kompakt silt og noe småsteinsholdig sand. Fyllmassen som betegnes som lag 1 er det sentrale elementet i 888, og i profilen i snittet som ble gravd buer begge sidene til denne fyllmassen ned mot en avrundet bunn. På venstre side finnes et eget lag, 2, som ligger under lag 1, med de samme tendensene, men her ligger undergrunnsmasser delvis over (trolig innraste masser).

											På høyre side ser det ut til å være en dyregang (lag 3). Tolket som en grøft med ukjent funksjon.
903	Steinskodd stolpehull	tydelig	delvis	35	30	buete	skrå	spiss		EFS	Antydning til trekantet form, men helst uformet i plan, ca. 35cm i diameter. Stolpehullet 903 er yngre enn 915 ettersom sistnevnte blir kuttet. Profilen viser at strukturen er ca. 30 cm dyp, har en buet venstre side, skrå høyre side og enspiss bunn. Fyllmaterielet består av mørk grå siltholdig sand og kantstilte skoningsstein. Tolket som skonet stolpehull.
915	Steinskodd stolpehull	tydelig	delvis	55	44	buete	buete	avrundet		EFS	Noe uformet i plan, ca 55 cm i diameter. I profil har 915 buede sider, avrundet bunn, og har en målt dybde på ca 44cm dybde. Fyllmaterielet består av mørk grå humøs siltholdig sand med skoningsstein. Snittet gjennom 903 og 915 viser at 915 ser ut til å kuttes av 903. 915 er dermed eldre enn 903. Tolket som stolpehull.
923	Steinskodd stolpehull	tydelig	delvis	50	53	u-jevne	buete	avrundet		EFS	Form i plan ble ikke fullstendig avdekt, ettersom strukturen ligger inntil feltgrensen i V, dog mest sannsynlig rund, Måler 50 cm i diameter innenfor avdekt areal. I profil har strukturen en ujevn venstre side og en buet høyre side, Den er 53 cm dypt. Fyllet består av mørk gråbrun siltholdig sand med

											skoningstein, med et mørkt gråsvart siltholdig sandlag i høyre side. Tolket som stolpehull. Prøven ble tatt fra det gråbrune laget.
929	Mulig stolpehull	utydelig	ikke							EFS	Da observasjonene ble foretatt hadde rusk og rask frosset sammen med strukturen, og den er ikke lenger synlig. Var halvmåneformet (kuttet av VA-grøft i vest) og liknet 945. Strukturen kan muligens avskrives som en del av VA-grøfta som krysser feltet ettersom den ligger inntil denne (kan hende kuttet den heller av grøfta). Tolket som mulig stolpehull, men tvilsom.
936	Mulig stolpehull	utydelig	ikke							EFS	Frosset sammen med rusk og rask og ikke lenger synlig innen observasjonene ble tatt. Var halvmåneformet, kuttet av moderne VA-grøft i vest, og liknet 945. Kan derfor tilhøre fyllmaterialet til VA-grøften, men opphavelig skilt ut da innmålingene ble foretatt. Tolket som mulig stolpehull, men tvilsom.
945	Mulig stolpehull	tydelig	ikke							EFS	Halvmåneformet ettersom den er kuttet av moderne VA-grøft 831 i vest, og det kan hende at fyllet 945 er en del av grøtefyllet. I plan observert til å bestå av gråbrun humøs silt- og grusholdig sand (observasjoner foretatt da strukturen hadde frosset). Tolket som mulig stolpehull,

											som fremstår som noe mer sannsynlig enn 929 og 936.
955	Mulig stolpehull	tydelig	ikke							EFS	Observasjoner ble foretatt i plan av strukturen i frosset tilstand (ikke gravd). Rund form i plan, 30 x 20 cm. Fyllmateriele av gråbrun humøs silt- og grusholdig sand. Tolket som mulig stolpehull.
986	Stolpehull	utydelig	delvis	24	22	rette	rette	flat		JSPE	Uformet og diffus avgrensning i plan. Avrundet vinkel i bunnen. Fyll av brun humøs sand og grus. Tolket som stolpehull.



Figur 32. Profiltegninger av snittede strukturer fra felt II. Rentegninger ved Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

4. Funnmateriale

Funnmaterialet består av store mengder osteologisk materiale, en del gjenstandsfunn og innsamlet vitenskapelig prøvemateriale.

4.1. Gjenstandsfunn

Det innsamlede funnmaterialet stammer i all hovedsak fra kulturlagene som tilhører gårdshaugen på Felt I. Kun ett funn ble gjort på Felt II.

4.1.1. Felt I - T27374

Funnmaterialet på Felt I preges av det omfattende animalosteologiske materialet. Den totale vekten på dette materialet er ca. 20,8 kg, hvorav 14,3 kg fra kontekster som er tolket til å være middelalderske. Ettersom det ikke var ventet å finne så store mengder med dyrebein, har det ikke i skrivende stund blitt foretatt noen analyser av beinmaterialet. Jørgen Rosvold har tatt en rask kikk på materialet mens det lå til tørking, og kunne fastslå at det i all hovedsak besto av bein fra sau/geit, storfe og gris. I tillegg ble det identifisert bein fra katt i kontekst 1121, rev i 1287, fugl i 1026 og fisk i blant annet 1039 og 666 (deriblant makrellstørje i kontekst 666).



Figur 33, til venstre: Tre skår av Siegburg, utside, trolig fra 1400-tallet (T27374:40, T27374:41, T27374:46). Da61132_162. Foto: Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 34, til høyre: Innsiden av de samme skårene av Siegburg. Da61132_163. Foto: Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Av det øvrige funnmaterialet dominerer keramikk og fragmentariske gjenstander i jern (spesielt spiker og nagler). Det keramiske materialet består i hovedsak av tysk rødgoods, men også en del nederlandsk rødgoods og tysk steingods (Siegburg, Werra, Weser og Frechen) forekom blant funnmaterialet (figur 33 – figur 36). Heidi T. Eriksen og Julian P. Cadamarteri (samt Ian Reed via telefon) fra NIKU var behjelpelig med klassifikasjon av materialet.

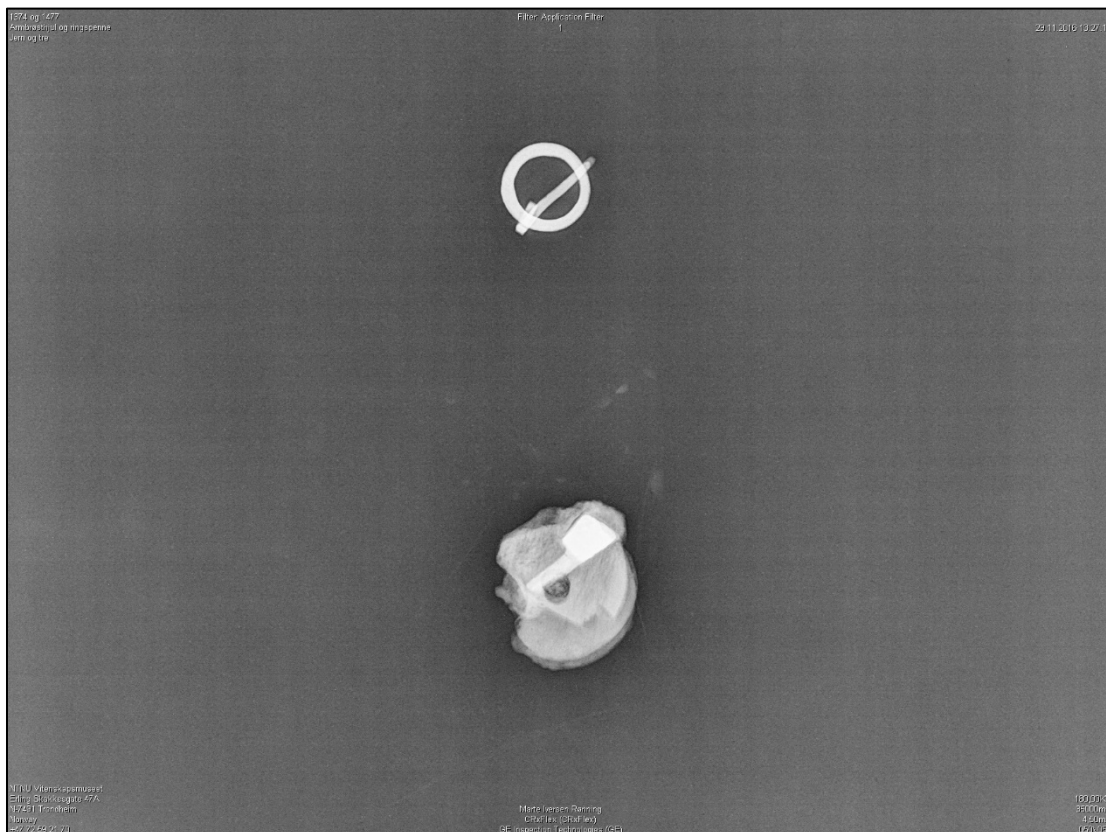
Blant funnmaterialet kan to funn, begge sannsynligvis fra middelalder, som allerede har blitt nevnt, trekkes frem: En ringspenne i kobberlegering og en armbrøst nøtt i bein/horn og jern (se figur 37 – figur 39).



Figur 35, til venstre. Skår av Werra (T27374:16) med reparasjonshull, noe som viser at keramikken har blitt verdsatt. Datering: 1580 – 1650. Da61132_165. Foto: Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 36, til høyre. To skår av Weser (T27374:17). Datering: 1580 – 1620. Da61132_164. Foto: Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Både gjenstandsfunn middelalderkontekster og fra etterreformatoriske kontekster ble samlet inn i felt. I ettertid har det blitt foretatt en inntaksvurdering, og på bakgrunn av det store kunnskapspotensialet som ligger i det relativt rike etterreformatoriske materialet (især det osteologiske materialet, men også øvrig materiale som keramikk, o.l.), blir dette magasinert.



Figur 37. Røntgenfoto av ringspennen (T27374:48) og armbrøstnøtten (T27374:47), der metallsplinten som sitter inne i nøtta og forsterker hakket til avtrekkeren. Foto: Marte I. Rønning, NTNU Vitenskapsmuseet



Figur 38, over. Ringspenne (T27374:48), trolig fra middelalder. Da61132_167. Foto: Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 39, under: Armbrøstnøtt (T27374:47), trolig fra senmiddelalder. Da61132_166 Foto: Jo Sindre P. Eidshaug, NTNU Vitenskapsmuseet



Det kasserte materialet består av metallgjenstander med begrenset kunnskapspotensial, tegl, brent leire og vindusglass (jf. tabell 12).

Fullstendig katalogtekst for T27374 finnes i Vedlegg 6.

Tabell 12. Funnliste fra Felt I, tilknyttet T27374. Funn som ble magasinert har blitt tildelt museumsnummer (siste kolonne)

Intrasis-ID	Gjenstand	Form	Gjenstands- del	Variant	Materiale	Usikkert ant? ?	Ant.	Ant. fragm.	Datering	Diam.	Stm.	Vekt	Mus.nr.
414	Slipe- stein	dreie- slipestein			sand- stein		1	1					T27374: 1
	Leirkar				kera- mikk		1	1	1600–1800				T27374: 2
	Leirkar				kera- mikk		1	1	1600–1800				T27374: 3
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- oste- logisk			bein	?	35	30 - 40	nyere tid		16	331	T27374: 50
	Spiker				jern		2	2					
	Tegl			rød	leire							107	
459	Potte	jydepotte	rand		kera- mikk		1	1	1600-1800				T27374: 4
	Potte	stjertpotte	stjert		kera- mikk		1	1	før 1700				T27374: 5
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- oste- logisk			bein	?	20	20 - 30			11, 8	115	T27374: 51
	Skjell				skjell		1				6,8	25	T27374: 52
	Vindus- glass				glass		1	1					
	Tegl			rød	leire							339	
587	Leirkar				kera- mikk		1	1	1600-1800				T27374: 10
	Leirkar		rand		kera- mikk		1	1	etter- reform- atorisk				T27374: 11
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- oste- logisk			bein	?	10	ca 10	etter- reform- atorisk		11, 5	217	T27374: 53
	Skjell				skjell		1	1	etter- reform- atorisk		5,7	6,5	T27374: 54
	Krus		bunn	Op- aque de Sarre- gue- mines	fajan- se		1	1	1875–1900				T27374: 6
	Leirkar		bunn	Fre- chen	kera- mikk		1	2			4,5		T27374: 7

	Leirkar				kera- mikk	1	1	1600-1800				T27374: 8
	Leirkar				kera- mikk	1	1	1600-1800				T27374: 9
	Spiker				jern	4	4					
630	Leirkar				kera- mikk	1	1	1600-1800				T27374: 12
	Leirkar				kera- mikk	1	1	1600-1800				T27374: 13
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteo- logisk			bein	?	20	20 - 30	etter- reform- atorisk	12	135	T27374: 55
	tegl			rød	leire						20	
666	Fottøy		såle		lær	1	2			15, 5		T27374: 14
	Fat		rand		kera- mikk	1		1600-1800		8,6		T27374: 15
	Fat		rand	Werra	kera- mikk	1	1	1580-1650		7		T27374: 16
	Fat		bunn	Weser	kera- mikk	2	2	1580-1620		2,6		T27374: 17
	Fat				kera- mikk	2	3	1600-tallet		6,2		T27374: 18
	Fat				kera- mikk	1	3	1600-tallet		4,3		T27374: 19
	Leirkar				kera- mikk	1	1	1700-1900		1,9		T27374: 20
	Leirkar		hank		kera- mikk	1	3	1600-1800		5,6		T27374: 21
	Fat		øre, rand		kera- mikk	2	5	1600-1800		9,4		T27374: 22
	Leirkar		øre, rand		kera- mikk	1	4	1600-1800		10, 5		T27374: 23
	Fat	fiskefat			kera- mikk	9	9	1600-1800		8,4		T27374: 24
	Leirkar		rand, bunn		kera- mikk	5	5	1600-1800		8,3		T27374: 25
	Potte	stjertpotte	stjert		kera- mikk	1	2	før 1700		5		T27374: 26
	Leirkar		bunn		kera- mikk	3	5	1600-1800		6,9		T27374: 27
	Leirkar		bunn		kera- mikk	1	1	1600- tallet?		4,4		T27374: 28
	Leirkar		rand		kera- mikk	1	1	1600- tallet?		4,3		T27374: 29
	Potte	stjertpotte	stjert		kera- mikk	1	1	før 1700				T27374: 30
	Leirkar				kera- mikk	1	2	1600-1800		6,1		T27374: 31
	Leirkar				kera- mikk	6	6	1600-1800		5,8		T27374: 32
	Pipe	krittpipe	stilk		pipe- leire	1	1	etter 1600				T27374: 33
	Pipe	krittpipe	stilk		pipe- leire	1	1	etter 1600				T27374: 34
	Pipe	krittpipe	stilk		pipe- leire	1	1	etter 1600				T27374: 35

	Pipe	krittpipe	stilk		pipeleire		1	1	etter 1600				T27374: 36
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	300	250-350	etterreformatorisk		23,3	5151	T27374: 56
	Skjell				skjell	?	15	10-20	etterreformatorisk		9,3	235	T27374: 57
	Spiker				jern		2	2					
	Vindusglass				glass		4	4					
	Tegl		rød		leire							2766	
703	Flaske		bunn		glass		1	1	etterreformatorisk				T27374: 37
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	35	30-40	etterreformatorisk		17,3	618	T27374: 58
	tegl		rød		leire							206	
727	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein		1	1			11,2	34	T27374: 59
1006	Beslag				kobberlegering		1	1					T27374: 38
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	55	50-60			19,3	1362	T27374: 60
	Skjell	blåskjell			skjell		2	2			6,4	13	T27374: 61
	Spiker				jern		1	1					
	Hestesko				jern		1	1					
	Vindusglass				glass		1	1					
	Tegl		rød		leire							88	
1026	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	15	10-20			13,5	333	T27374: 62
1039	Leirkar				keramikk		1	1					T27374: 39
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	15	10-20			12,7	227	T27374: 63
	Skjell				skjell	?	5	Ca .5			5,8	16,5	T27374: 64
	Tegl		rød		leire							8	
1105	Osteologisk materiale	ubrent animalosteologisk			bein	?	35	30-40			21	1044	T27374: 65

	Brent leire				leire						15	
	Tegl			rød	leire						3	
1121	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	4	4			5,3	12	T27374: 66
1152	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	3	3			4,9	8	T27374: 67
1166	Osteologisk materiale	ubrent animalosteologisk			bein	2	2			12	28	T27374: 68
1178	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	55	50 - 60	senmiddelalder?	19,6	790	T27374: 69
	Osteologisk materiale	brent animal-osteologisk			bein	1	1		senmiddelalder?	2,8	2,5	T27374: 70
	Skjell				skjell	1	1			8,7	24	T27374: 71
	Tegl				leire						57	
	Nagle	klinknagle	hode		jern	1	1					
1210	Kanne	Siegbur-kanne	buk	Siegburg	kera-mikk	1	1	1400-tallet (kanskje 1500)				T27374: 40
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	25	20 - 30		16,5	490	T27374: 72
	Nagle		stilk		jern	1	1					
1232	Kanne	Siegbur-kanne	buk	Siegburg	kera-mikk	1	1	1400-tallet (kanskje 1500)				T27374: 41
	Leirkar				kera-mikk	1	1	middelalder?				T27374: 42
	Beslag				jern/kobber-legering	1	2					T27374: 43
	Frag-ment				bly	1	1					T27374: 44
	Frag-ment				bein	1	1					T27374: 45
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	50	50 - 60		12	618	T27374: 73
	Skjell				skjell	1	1			2,9	1,5	T27374: 74
	Nagle				jern	2	2					
Frag-ment				jern	2	2						

	Brent leire				jern						4		
1287	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	50	50 - 60			16	795	T27374: 75
	Skjell				skjell		2	2			9,6	116	T27374: 76
	Brent leire				leire							29	
	Nagle				jern		1	1					
1350	Kanne	Siegbur-kanne	buk	Siegburg	kera-mikk		1	1	1400-tallet (mulig 1500)				T27374: 46
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	40	40 - 50			23, 1	123 2	T27374: 77
	Spiker				jern		1	1					
	Tegl			rød	leire							5	
1374	Arm-brøst		arm-brøst-nøtt		bein/jern		1	1	senmiddel-alder?				T27374: 47
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	20 0	20 0-23 0	senmiddel-alder?		19, 5	450 7	T27374: 78
	Skjell				skjell	?	5	ca . 5			7,6	56	T27374: 79
	Nagle	klinknagle	klinke-plate, nagle		jern		3	3					
	Nagle				jern		15	15					
	Beslag				jern		2	2					
	Frag-ment				jern		1	1					
	Frag-ment				kob-ber-leger-ing		4	4					
Brent leire				leire							16		
1432	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	10	10 - 15			24, 2	269	T27374: 80
1448	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	25	20 - 30	senmiddel-alder?		14	552	T27374: 81
	Nagle		stilk		jern		3	3					
	Frag-ment				jern		4	4					
	Holk?				jern		1	1					
1462	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteogisk			bein	?	10	10 - 20			12, 5	535	T27374: 82
	Beslag				jern		1	1					

	Brent leire				leire						28	
1477	Spenne	ring-spenne			kobber-legering	1	1	middel-alder?	1,9			T27374: 48
	Bryne				berg-art	1	1					T27374: 49
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	? 50	50 - 60			15	709	T27374: 83
	Osteologisk materiale	brent animal-osteologisk			bein	7	7			4,3	9	T27374: 84
	Skjell				skjell	1	1			3,6	5	T27374: 85
	Nagle	klinknagle			jern	3	3					
	Brent leire	sintret leire			leire						10	
	Nagle				jern	3	3					
	Stabel				jern	1	1					
	Beslag				jern	3	3					
	Frag-ment				jern	8	8					
	Frag-ment				kobber-legering	1	1					
1516	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk	kjeve-bein		bein	1	1			17,8	157	T27374: 86
	Nagle	klinknagle	klinke-plate		jern	1	1					
1546	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	2	2			5,7	10	T27374: 87
1582	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	? 9	Ca . 9			11,3	114	T27374: 88
	Osteologisk materiale	brent animal-osteologisk			bein	2	2			2,9	2,5	T27374: 89
	Brent leire				leire						8	
	Nagle				jern	2	2					
1630	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	? 8	Ca . 8			27,5	368	T27374: 90
	Frag-ment				jern	1	1					
1645	Osteologisk	ubrent animal-			bein	1	1			8,7	52	T27374: 91

	materiale	osteologisk												
	Nagle				jern	1	1							

4.1.2. Felt II

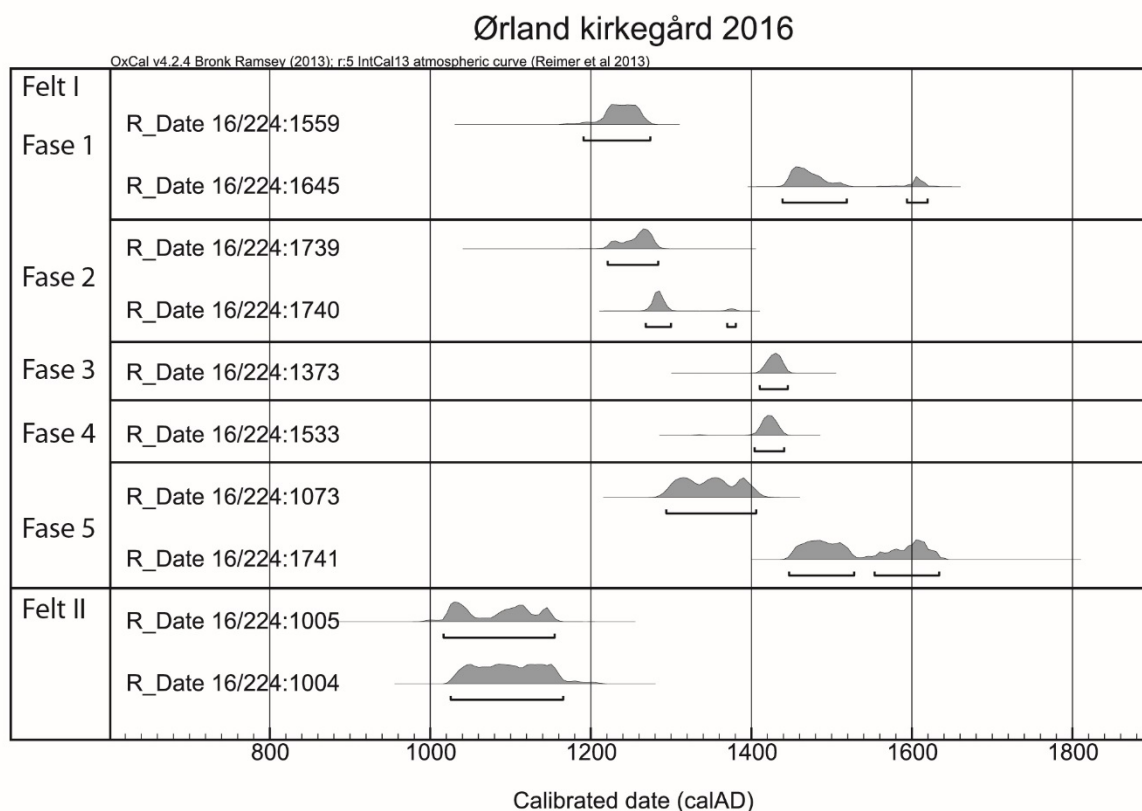
Fra Felt II var det kun ett gjenstandsfunn fra det utgravede anleggssporene (se tabell 13). Funnet ble kassert.

Tabell 13. Funnliste fra Felt II

Intras-ID, lag	Gjenstand	Form	Gjenstandsdel	Variant	Materiale	Usikkert ant?	Ant.	Ant. fragm.	Datering	Diam.	Stm.	Vekt	Mus.nr.
750, lag 4	Nagle				jern		1	1					

4.2. Dateringer

Totalt ble det innsamlet 17 kullprøver fra de to feltene. 10 av disse ble sendt inn til treartsbestemmelse og ¹⁴C-datering (se tabell 14 og Vedlegg 13).



Figur 40. Skjematisert fremstilling av dateringsresultatene fra Ørland kirkegård

Sammenfallet mellom matrise, 14C-dateringene og funnmaterialet synes å være relativt godt, hvis man ser bort fra de allerede omtalte dateringene av fyll 1645 fra fase 1, som ble tolket som forurenset (se avsnitt 3.1.1.), samt fyll 1073 fra fase 5 (se avsnitt 3.1.5.). Riktignok skal det bemerkes at det daterbare gjenstandsmaterialet er relativt begrenset i vår undersøkelse.

Tabell 14. Oversikt over innsamlede kullprøver og dateringsresultater fra begge felt

Felt	Fase	Tatt i lag	Kontekst	Intrasis-ID	Prøvenavn	Treart	Resultat	Periode
I	1	1516	Fyll i grøft 1597	1559	16/224:1559	bjørk	Cal AD 1190 – 1275	HMA
		1546	Fyll i mulig stolpehull 1562	1560	16/224:1560	-	kassert	-
		1582	Fyll i grop 1672	1656	16/224:1656	-	kassert	-
		1630	Fyll i grøft 1660	1655	16/224:1655	-	kassert	-
		1645	Fyll i stolpehull 1671	1659	16/224:1659	bjørk	Cal AD 1440 – 1520 og Cal AD 1595 – 1620	SMA/NT
	2	1448	Kulturlag/avfallslag	1740	16/224:1740	bjørk	Cal AD 1265 – 1300 og Cal AD 1370 – 1380	HMA/SMA
		1477	Kulturlag/avfallslag	1532	16/224:1532	-	kassert	-
		1477	Kulturlag/avfallslag	1739	16/224:1739	bjørk	Cal AD 1220 – 1285	HMA
	3	1374	Kulturlag/avfallslag	1373	16/224:1373	bjørk	Cal AD 1410 – 1445	SMA
	4	1210	Fyll i grop 1409	1318	16/224:1318	-	kassert	-
		1311	Fyll i grop 1409	1319	16/224:1319	-	kassert	-
		1350	Fyll i grop 1409	1372	16/224:1372	-	kassert	-
		1462	Fyll i grop 1409	1533	16/224:1533	bjørk	Cal AD 1400 – 1440	SMA
	5	200	Mur	1741	16/224:1741	bjørk	Cal AD 1445 – 1530 og Cal AD 1545 – 1635	SMA/NT
		1050	Fyll i stolpehull	1073	16/224:1073	bjørk	Cal AD 1290 – 1410	HMA/SMA
	II	-	750	Kokegrop, fase 2 (lag 3)	1004	16/224:1004	bjørk	Cal AD 1025 – 1165
-		750	Kokegrop, fase 1 (lag 5)	1005	16/224:1005	bjørk	Cal AD 1015 – 1155	VT/TMA/HMA

4.3. Naturvitenskapelige prøver og analyser

Både fra kontekster innenfor felt I og fra strukturer på felt II ble det samlet inn makroprøver. Av de 23 innsamlede prøvene, har 8 blitt klargjort for innsending på tidspunktet for rapportens ferdigstilling. Analyseresultatene vil bli arkivert sammen med rapporten i et eget vedlegg når disse foreligger.

Tabell 15. Oversikt over innsamlede makroprøver og status fra begge felt

Felt	Fase	Tatt i lag	Objekt	Intrasis-ID	Prøvenavn	Prøvestatus
I	1	1516	Fyll i grøft 1597	1558	16/224:1558	klar for avsending
		1546	Fyll i mulig stolpehull 1562	1561	16/224:1561	kassert
		1582	Fyll i grop 1672	1657	16/224:1657	klar for avsending

		1630	Fyll i grøft 1660	1654	16/224:1654	kassert
		1645	Fyll i stolpehull 1671	1658	16/224:1658	klar for avsending
	2	1477	Kulturlag/avfallslag	1531	16/224:1531	klar for avsending
	3	1374	Kulturlag/avfallslag	1370	16/224:1370	klar for avsending
	4	1006	Fyll i grop 1409	1025	16/224:1025	klar for avsending
		1105	Fyll i grop 1409	1199	16/224:1199	klar for avsending
		1210	Fyll i grop 1409	1317	16/224:1317	kassert
		1311	Fyll i grop 1409	1320	16/224:1320	kassert
		1350	Fyll i grop 1409	1371	16/224:1371	kassert
		1462	Fyll i grop 1409	1534	16/224:1534	klar for avsending
II		750	Kokegrop	1002	16/224:1002	kassert
		768	Stolpehull	997	16/224:997	kassert
		817	Stolpehull	996	16/224:996	kassert
		841	Stolpehull	998	16/224:998	kassert
		852	Stolpehull	1003	16/224:1003	kassert
		862	Steinskodd stolpehull	994	16/224:994	kassert
		888	Grøft	995	16/224:995	kassert
		903	Steinskodd stolpehull	1001	16/224:1001	kassert
		915	Steinskodd stolpehull	1000	16/224:1000	kassert
		923	Steinskodd stolpehull	999	16/224:999	kassert

5. Resultat

Under utgravningen på Ørland kirkegård i 2016 i perioden 07.11.16 – 18.11.16 ble det åpnet to felt, hhv Felt I på ca. 22,2 m² og Felt II på ca. 56,4 m².

Felt I omfatter kulturlag fra både middelalder (ca. 20 – 30 cm i tykkelse) og etterreformatisk tid (ca. 10 – 20 cm), i tillegg til fem strukturer i undergrunnen, og to groper, ett stolpehull som kutter kulturlagene og en mur som ligger over disse. Totalt 56 kontekster (lag, kutt, fyll og konstruksjonselementer) ble dokumentert innenfor feltet.

Totalt ble det skilt ut seks faser i matrisen:

Fase 1: aktivitetsspor i steril grunn (før ca. 1250)

Fase 2: kulturlag fra høymiddelalder (ca. 1250 – 1350)

Fase 3: kulturlag fra senmiddelalder (ca. 1350 – 1400/1450)

Fase 4: aktivitetsspor fra senmiddelalder (ca. 1400/1450 – 1500/1600)

Fase 5: etterreformatoriske aktivitetsspor (ca. 1500/1600 – 1900)

Fase 6: moderne (etter ca. 1900)

Blant funnmaterialet dominerer det animalosteologiske materialet, som totalt veide ca. 20,8 kg. Dette har foreløpig ikke blitt analysert, men preges av bein fra husdyr som sau/geit, storfe og gris. Gjenstandsmaterialet for øvrig besto av keramikk, div. gjenstander i jern, kobberlegeringer og bly, en bryne, et fragment av en slipestein, kritt Piper, brent leire og tegl, i tillegg til prominente funn som en armbrøstnøtt og en ringspenne.

Felt II omfatter anleggsspor i steril grunn fra tidlig middelalder (trolig også vikingtid). Totalt ble det påvist 20 anleggsspor innenfor feltet, deriblant 10 sikre stolpehull (hvorav 4 steinskodde), 8 mulige stolpehull, 1 kokegrop og 1 grøft med ukjent funksjon. 11 av de 20 anleggsstrukturene ble undersøkt ved snitting.

Hovedproblemstillingen som prosjektet kan inngå som et ledd i å gripe fatt i angår forholdet mellom prestegårdens husholdning og offentlige funksjoner knyttet til innkreving av skatter og avgifter. Ettersom rammen for denne undersøkelsen var såpass begrenset har store deler av det innsamlede materialet, deriblant det osteologiske materialet og makroprøvene, enda ikke blitt analysert. Det er likevel mulig å kunne si noe om bruken av området innenfor Felt I.

I hovedsak ser området på Felt I ut til å ha blitt brukt som en avfallsplass helt fra de første kulturlagsavsetningene som stammer fra midten eller siste halvdel av 1200-tallet. I løpet av 1400-tallet ble det også anlagt en avfallsgrop innenfor feltet, noe som muligens vitner om at området får en mer definert funksjon som avfallsplass. På begynnelsen av 1600-tallet ble det sågar påvist en avfallsdyngge over den tidligere gropa. Muligens er det også i denne perioden at det oppføres en grunnmur til en hittil ukjent bygning. Dateringen av denne muren er imidlertid noe uklar, men den er ikke yngre enn 1600-tallet.

Felt II omfatter anleggsspor som knyttes til tunområdet fra vikingtid – tidlig middelalder som allerede har blitt grundig undersøkt (Mokkelbost & Sauvage, 2015).

Materialet som fremkom fra denne Felt I under denne utgravningen – som har blitt gjennomført med stratigrafisk kontroll, og hvor gravingen har foregått etter prinsippene for single context der sammenslåing av kontekster ikke har blitt slått sammen som en forenkling eller et tidsbesparende tiltak – er rikt, og det er forventet at det kan inngå i fremtidige forskningsprosjekter som søker belyse forhold ved prestegårdens økonomi. Ettersom både materialet fra middelalder og fra nyere tid ble samlet inn og magasinert, foreligger det en unik mulighet for å studere endringer over tid (f.eks. i matvaner og husholdningsøkonomi). Materialet er dessuten et meget viktig komparativt materiale til bygravningene fra de samme periodene, f.eks. i Trondheim.

Litteraturliste

Booth, A. H. 1998: Utgravningene i Erkebisppegården i Trondheim. Erkebiskopens armbrøstproduksjon. NIKU Temahefte nr. 16. Trondheim.

Brendalsmo, J. 2006: Kirkebygg og kirkebyggere. Byggherrer i Trøndelag ca. 1000 – 1600. Unipub. Oslo

GisLink. Tilgjengelig fra: <http://www.gislink.no/Kart/Index.html?Viewer=gislink> [Besøkt 19. desember 2016]

Johansen, H. M. 2005: Arkeologisk påvisningsundersøkelse i forbindelse med reguleringsplan, utvidelse av Ørland kirkegård. Arkeologisk rapport. Sør-Trøndelag fylkeskommune.

Mokkelbost, M. & R. Sauvage 2015: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2014-16. Arkeologisk utgravning Ørland kirkegård, Ørland kommune

Pettersen, K. 1991: Servicebygg Ørland kirke. Rapport. Sør-Trøndelag fylkeskommune

Stomsvik, K. H. 2006a: Planlagt utvidelse av Ørland kirkegård. Arkeologisk rapport. Sør-Trøndelag fylkeskommune

Stomsvik, K. H. 2006b: Utvidelse av Ørland kirkegård. Arkeologisk rapport. Sør-Trøndelag fylkeskommune

Stomsvik, K. H. 2016: Arkeologisk rapport i forbindelse med endring av reguleringsplan for utvidelse av Ørland kirkegård, Ørland kommune. Arkeologisk rapport. Sør-Trøndelag fylkeskommune

Wik, B. 1991: Undersøkelse av boplasslag. Innberetning.

Yrjar Heimbygdslag. Tilgjengelig fra: <http://www.yrjarheimbygdslag.no/index.htm> [Besøkt 19. desember 2016]

Vedlegg

Vedlegg 1: Fotoliste fra Felt I og Felt II

Vedlegg 2: Liste over fotogrammetri fra Felt I

Vedlegg 3: Kontekstliste, Felt I

Vedlegg 4: Strukturliste, Felt II

Vedlegg 5: Katalogtekst

Vedlegg 6: Fullstendig funnliste, Felt I

Vedlegg 7: Fullstendig funnliste, Felt II

Vedlegg 8: Harris-matrise, Felt I

Vedlegg 9: Kart, Felt I

Vedlegg 10: Kart, Felt II

Vedlegg 11: Rentegninger, Felt II

Vedlegg 12: Røntgenfoto av metallfunn, Felt I og Felt II

Vedlegg 13: Dateringer og treartsbestemmelse, Felt I og Felt II

Vedlegg 14: Statusrapport for makroprøver, Felt I og Felt II

Vedlegg 1: Fotoliste fra Felt I og Felt II

Filnavn	Motiv	Strukturnr/ Objektnr	Sett mot	Fotograf	Opptaks- dato
Da61132_001.TIF	Arbeidsbilde, undersøkelse av mulig mur - avskrevet som fyll i VA-grøft 501	317	nord	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_002.TIF	Planbilde, ID 242, målestokk 1m	242	sør	Elisabeth F. Swensen	09.11.2016
Da61132_003.TIF	Planbilder, ID 257, målestokk 1m	257	nord	Elisabeth F. Swensen	09.11.2016
Da61132_004.TIF	Oversiktsbilde, ID 200, målestokk 1m, mulig grunnmur/syllmur	200	øst	Ole A. Ulvik	09.11.2016
Da61132_005.TIF	Arbeidsbilde Av fyll i grøft 317	317	vest	Ole A. Ulvik	09.11.2016
Da61132_006.TIF	Arbeidsbilde Av fyll i grøft 317	317	nord	Ole A. Ulvik	09.11.2016
Da61132_007.TIF	Arbeidsbilde Av fyll i grøft 317	317	sør	Ole A. Ulvik	09.11.2016
Da61132_008.TIF	Planfoto, målestokk 1m, Steinpakning som ligger i organisk lag.	385	sør	Ole A. Ulvik	10.11.2016
Da61132_009.TIF	Planfoto, ID 414, målestokk 1m, svartbrunt gruslag	414	vest	Elisabeth F. Swensen	10.11.2016
Da61132_010.TIF	Planfoto, ID 414, målestokk 1m, svartbrunt gruslag	414	øst	Elisabeth F. Swensen	10.11.2016
Da61132_011.TIF	Planfoto, ID 459, målestokk 1m, brunt organisk lag	459	øst	Elisabeth F. Swensen	10.11.2016
Da61132_012.TIF	Planbilde, ID 414, målestokk 1m, svartbrunt lag moderne, riktig utstrekning.	414	øst	Elisabeth F. Swensen	10.11.2016
Da61132_013.TIF	Planbilde, ID 587, målestokk 1m, Organisk lag.	587	nord	Ole A. Ulvik	10.11.2016
Da61132_014.TIF	Arbeidsbilde etter fjerning av toppen av steinpakningen	257	sørøst	Jo Sindre P. Eidshaug	10.11.2016
Da61132_015.TIF	Planfoto, ID , målestokk 1m, mulig kulturlag	630, 682	øst	Elisabeth F. Swensen	10.11.2016
Da61132_016.TIF	Nedbrutt plank	644	øst	Ole A. Ulvik	11.11.2016
Da61132_017.TIF	Planfoto, ID 630, målestokk 1m, brunsvart siltblobb, moderne	630	øst	Elisabeth F. Swensen	11.11.2016
Da61132_018.TIF	Avfallshaug/-dyngde med flere avfallslag	666	sør	Jo Sindre P. Eidshaug	11.11.2016
Da61132_019.TIF	Planfoto, ID 682, målestokk 1m, mulig kulturlag	682	øst	Elisabeth F. Swensen	11.11.2016
Da61132_020.TIF	Planfoto, ID 682, målestokk 1m, mulig kulturlag	682	sør	Elisabeth F. Swensen	11.11.2016
Da61132_021.TIF	Arbeidsbilde, nedbrutt treverk i laget	644, 587	sør	Ole A. Ulvik	11.11.2016
Da61132_022.TIF	Arbeidsbilde		sør	Ole A. Ulvik	11.11.2016
Da61132_023.TIF	Oversikt av toppen av kulturlaget nord på felt 1	Kulturlag	sør	Ole A. Ulvik	11.11.2016
Da61132_024.TIF	Arbeidsbilde, organiske masser med mye trevirke og dyrebein i søkk i bunnen av avfallsdyngen	666	sør	Jo Sindre P. Eidshaug	11.11.2016
Da61132_025.TIF	Arbeidsbilde, organiske masser med mye trevirke og dyrebein i søkk i bunnen av avfallsdyngen. Med omriss	666	sør	Jo Sindre P. Eidshaug	11.11.2016
Da61132_026.TIF	Humøst brunt sandlag, oversiktsbilde	703	sørøst	Jo Sindre P. Eidshaug	11.11.2016
Da61132_027.TIF	Humøst brunt sandlag, oversiktsbilde med omriss	703	sørøst	Jo Sindre P. Eidshaug	11.11.2016

Da61132_028.TIF	Oversiktsbilde av grusholdig organisk siltsandlag 727, som er et noe lysere lag enn kulturlaget nord i bildet	727	øst	Ole A. Ulvik	11.11.2016
Da61132_029.TIF	Planbilde, ID , målestokk 1m, topp av kulturlag, felt 1		sør	Ole A. Ulvik	14.11.2016
Da61132_030.TIF	Planbilde, ID , målestokk 1m, topp av kulturlag, felt 1		vest	Ole A. Ulvik	14.11.2016
Da61132_031.TIF	Situasjonsbilde ras, ID , målestokk 1m, ras ved varmegrader og regn, felt 1		vest	Ole A. Ulvik	14.11.2016
Da61132_032.TIF	Oversiktsbilder renset flate felt 2, uten målestokk, felt 2. Tatt med fotostang		nord	Jo Sindre P. Eidshaug	14.11.2016
Da61132_033.TIF	Oversiktsbilder renset flate felt 2, målestokk 1m, felt 2. Tatt med fotostang		nord	Jo Sindre P. Eidshaug	14.11.2016
Da61132_034.TIF	Oversiktsbilder renset flate felt 2, målestokk 1m, felt 2. Tatt med fotostang		sør	Jo Sindre P. Eidshaug	14.11.2016
Da61132_035.TIF	Planbilde, ID 768, målestokk 50cm, stolpehull	768	sørøst	Elisabeth F. Swensen	14.11.2016
Da61132_036.TIF	Profilbilde, ID 768, målestokk 50cm, stolpehull	768	sørøst	Elisabeth F. Swensen	14.11.2016
Da61132_037.TIF	Oversiktsbilde, grøft 963, stolpehull 852 og kokegrop 750 i plan	750, 852, 963	sør	Jo Sindre P. Eidshaug	14.11.2016
Da61132_038.TIF	Planbilde, ID 841, målestokk 50cm, stolpehull.	841	sør	Elisabeth F. Swensen	14.11.2016
Da61132_039.TIF	Profilbilde, ID 841, målestokk 50cm, stolpehull.	841	sør	Elisabeth F. Swensen	14.11.2016
Da61132_040.TIF	Planbilde, målestokk 50cm, ID 862, stolpehull	862	sør	Ole A. Ulvik	14.11.2016
Da61132_041.TIF	Planbilde, ID 903 og 915, målestokk 50cm, 2 stk stolpehull	903, 915	sørøst	Elisabeth F. Swensen	14.11.2016
Da61132_042.TIF	Planbilde, ID 923, målestokk 50cm, stolpehull	923	sørvest	Elisabeth F. Swensen	14.11.2016
Da61132_043.TIF	Profilbilde, målestokk 50cm, ID 862, stolpehull	862	sør	Ole A. Ulvik	14.11.2016
Da61132_044.TIF	Planbilde, målestokk 50cm, ID 862, Grøft	888	sør	Ole A. Ulvik	14.11.2016
Da61132_045.TIF	Profilbilde, ID 903 og 915, målestokk 50cm, 2 stk stolpehull	903, 915	sørøst	Elisabeth F. Swensen	14.11.2016
Da61132_046.TIF	Profil gjennom flere strukturer, jf. tegning	750, 852, 963, 986	nord	Jo Sindre P. Eidshaug	14.11.2016
Da61132_047.TIF	Profil gjennom flere strukturer (detalj), jf. tegning	750, 852, 963, 986	nord	Jo Sindre P. Eidshaug	14.11.2016
Da61132_048.TIF	Planbilde, ID 817, målestokk 50 cm, stolpehull	817	sør	Ole A. Ulvik	14.11.2016
Da61132_049.TIF	Profilbilde, ID 817, målestokk 50 cm, stolpehull	817	sør	Ole A. Ulvik	14.11.2016
Da61132_050.TIF	Profilbilde, ID 923, målestokk 50cm, stolpehull	923	sørvest	Elisabeth F. Swensen	14.11.2016
Da61132_051.TIF	Arbeidsbilde, topp av mulig avfallsgrop i SV-hjørne av feltet	1006	vest	Jo Sindre P. Eidshaug	15.11.2016
Da61132_052.TIF	Planbilde, ID1039, målestokk 50 cm, fyll i stolpehull	1039	vest	Ole A. Ulvik	15.11.2016
Da61132_053.TIF	Planbilde, ID1050, målestokk 50 cm, fyllskifte i stolpehull	1050	vest	Ole A. Ulvik	15.11.2016

Da61132_054.TIF	Tømt stolpehull, ID 1074, målestokk 40 cm i front og 50 cm stående	1074	vest	Ole A. Ulvik	15.11.2016
Da61132_055.TIF	Arbeidsbilde, topp 1105 (blandet med 1210) i grop 1409	1105, 1210, 1409	sør	Jo Sindre P. Eidshaug	15.11.2016
Da61132_056.TIF	Arbeidsbilde, topp 1105 (blandet med 1210) i grop 1409	1105, 1210, 1409	nord	Jo Sindre P. Eidshaug	15.11.2016
Da61132_057.TIF	Planbilde, ID 1121, målestokk 40cm, grop	1121	sør	Elisabeth F. Swensen	15.11.2016
Da61132_058.TIF	Planbilde med strek, ID 1121, målestokk 40cm, grop	1121	sør	Elisabeth F. Swensen	15.11.2016
Da61132_059.TIF	Planbilde, ID 1105, Målestokk 1m	1105	sør	Ole A. Ulvik	15.11.2016
Da61132_060.TIF	Planbilde, ID 1105, Målestokk 1m	1105	nord	Ole A. Ulvik	15.11.2016
Da61132_061.TIF	Planbilde, ID , målestokk 1m, sørlig kulturlag	1287	sør	Elisabeth F. Swensen	15.11.2016
Da61132_062.TIF	Planbilde, ID 1131, målestokk 40cm, kutt	1131	sør	Elisabeth F. Swensen	15.11.2016
Da61132_063.TIF	Planbilde, ID 1152, målestokk 50cm, kulturlag i NØ hjørne	1152	sør	Elisabeth F. Swensen	15.11.2016
Da61132_064.TIF	Planbilde, ID 1166, målestokk 40cm, trelag	1166	nord	Elisabeth F. Swensen	15.11.2016
Da61132_065.TIF	Planbilde, ID 1178, målestokk 1m, brunsvart lag	1178	sør	Elisabeth F. Swensen	15.11.2016
Da61132_066.TIF	Ørland kirke og Viklemshaugen		nordvest	Jo Sindre P. Eidshaug	16.11.2016
Da61132_067.TIF	Ørland kirke og Viklemshaugen		vest	Jo Sindre P. Eidshaug	16.11.2016
Da61132_068.TIF	Arbeidsbilde fra felt I		nordvest	Jo Sindre P. Eidshaug	16.11.2016
Da61132_069.TIF	Planbilde, målestokk 40 cm, mulig struktur avskrevet som linse		sørøst	Elisabeth F. Swensen	16.11.2016
Da61132_070.TIF	Planbilde av fyll i grop. ID 1210, målestokk 50 cm, fyll	1210	vest	Ole A. Ulvik	16.11.2016
Da61132_071.TIF	Planbilde av fyll i grop. ID 1210, målestokk 50 cm, fyll	1210	sør	Ole A. Ulvik	16.11.2016
Da61132_072.TIF	Planbilde av fyll i grop. ID 1210, målestokk 50 cm, fyll	1210	sør	Ole A. Ulvik	16.11.2016
Da61132_073.TIF	Planbilde, ID 1232, målestokk 1m, lag gråbrun siltsand, avfallslag?	1232	sørøst	Jo Sindre P. Eidshaug	16.11.2016
Da61132_074.TIF	Planbilde (oversikt), ID 1232, målestokk 1m, lag gråbrun siltsand, avfallslag?	1232	sørøst	Jo Sindre P. Eidshaug	16.11.2016
Da61132_075.TIF	Arbeidsbilde. Kullflekker i lager, uten tydelig form	1287	nordvest	Jo Sindre P. Eidshaug	16.11.2016
Da61132_076.TIF	Planbilde, ID 1311, målestokk 50 cm, Fyll i grop	1311	sørvest	Ole A. Ulvik	16.11.2016
Da61132_077.TIF	Oversikt kutt, ID 1321, målestokk 1m. Tømt grop	1321	vest	Ole A. Ulvik	16.11.2016
Da61132_078.TIF	Oversikt kutt, ID 1321, målestokk 1m. Tømt grop	1321	sør	Ole A. Ulvik	16.11.2016
Da61132_079.TIF	Planbilde, ID 1432, målestokk 1 m. Brunt lag i grop	1432	sør	Ole A. Ulvik	17.11.2016
Da61132_080.TIF	Planbilde, ID 1462, målestokk 1 m (N-pil mangler)	1462	vest	Ole A. Ulvik	17.11.2016
Da61132_081.TIF	Planbilde, ID 1462, målestokk 1 m (N-pil mangler)	1462	vest	Ole A. Ulvik	17.11.2016
Da61132_082.TIF	Planbilde, id 1448, målestokk 40cm, deponert gruslag.	1448	sør	Elisabeth F. Swensen	17.11.2016
Da61132_083.TIF	Planbilde, ID 1462, målestokk 1 m. Blandelag (bunnfyll i grop 1409).	1462	sør	Ole A. Ulvik	17.11.2016
Da61132_084.TIF	Oversiktsbilde av bunnlag	1477	øst	Jo Sindre P. Eidshaug	17.11.2016

Da61132_085.TIF	Oversiktsbilde av bunnlag	1477	vest	Jo Sindre P. Eidshaug	17.11.2016
Da61132_086.TIF	Planbilde, id 1516, målestokk 40cm, grøft i steril nordøstre hjørne	1516	vest	Elisabeth F. Swensen	17.11.2016
Da61132_087.TIF	Planbilde, id 1516, målestokk 40cm, grøft i steril nordøstre hjørne	1516	øst	Elisabeth F. Swensen	17.11.2016
Da61132_088.TIF	Avskrevet struktur (ikke innmålt)		vest	Ole A. Ulvik	17.11.2016
Da61132_089.TIF	Arbeidsbilde, Elisabeth og Ole		sørøst	Jo Sindre P. Eidshaug	17.11.2016
Da61132_090.TIF	Oversikt, ID 1409, målestokk 1 m, tømt grop	1409	vest	Ole A. Ulvik	17.11.2016
Da61132_091.TIF	Oversikt, ID 1409, målestokk 1 m, tømt grop	1409	sør	Ole A. Ulvik	17.11.2016
Da61132_092.TIF	Planbilde, ID 1546, målestokk 40 cm. Gropfyll	1546	vest	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_093.TIF	Profilbilde, ID 1546, målestokk 40 cm, snittet til gropen	1546	vest	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_094.TIF	Oversiktsbilde, ID 1562, målestokk 40 cm, tømt grop	1562	vest	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_095.TIF	Oversikt, ID1582, målestokk 1m. Grop	1582	vest	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_096.TIF	Oversiktsbilde, tømt grøft	1597	vest	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_097.TIF	Tømt grøft	1597	vest	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_098.TIF	Oversikt grøft 1630 og stolpehull 1645, målestokk 1m	1645, 1630	nordvest	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_099.TIF	Grøft 1630 og stolpehull 1645 (under grøften, til høyre), målestokk 1m	1645, 1630	nordvest	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_100.TIF	Profilbilde, ID 1582, 1630. Målestokk 40 cm	1582, 1630	nord	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_101.TIF	Arbeidsbilde, rester av gjenliggende gropfyll over 1477	1477 mfl.	nord	Jo Sindre P. Eidshaug	18.11.2016
Da61132_102.TIF	Profilbilde, ID 1645, målestokk 40 cm. Stolpehull og grøft 1630	1645	nordvest	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_103.TIF	Arbeidsbilde, siste dag		vest	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_104.TIF	Avskrevet struktur (ikke innmålt)		vest	Jo Sindre P. Eidshaug	18.11.2016
Da61132_105.TIF	Nordre snitt gjennom grøft 1660 (til venstre) og stolpehull 1671 (til høyre). Tatt etter uttak av prøve fra 1645	1630, 1660, 1645, 1671	nordvest	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_106.TIF	Nordre snitt gjennom grøft 1660 (til venstre) og stolpehull 1671 (til høyre). Tatt etter uttak av prøve fra 1645	1630, 1660, 1645, 1671	vest	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_107.TIF	Oversikt etter delvis tømning av grøft 1660 (søndre snitt) og grop 1672)	1630, 1660, 1582, 1672	nordvest	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_108.TIF	Søndre profilvegg (vest), oversiktsbilde		sør	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_109.TIF	Nordre profilvegg (vest), oversiktsbilde		nord	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_110.TIF	Oversiktsbilde, felt 2		sør	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_111.TIF	Oversiktsbilde, felt 2		sør	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_112.TIF	Oversiktsbilde, felt 2		øst	Ole A. Ulvik	18.11.2016
Da61132_113.TIF	Oversiktsbilde, felt 2, før graving		øst	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_114.TIF	Oversiktsbilde, begge felt, før graving		sørøst	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_115.TIF	Oversiktsbilde, felt 1, før graving		sør	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016

Da61132_116.TIF	Oversiktsbilde, felt 2, med utsikt mot utgravningsområde 2014 og Vik, før graving		vest	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_117.TIF	Oversiktsbilde, begge felt, før graving		sør	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_118.TIF	Oversiktsbilde, felt 2, før graving		nordvest	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_119.TIF	Oversiktsbilde, felt 2, før graving		vest	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_120.TIF	Oversiktsbilde, felt 2, før graving		nord	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_121.TIF	Oversiktsbilde, felt 1, før graving		vest	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_122.TIF	Oversiktsbilder felt 2 før graving, utstikket		nordøst	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_123.TIF	Oversiktsbilder felt 2 før graving, utstikket		sørøst	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_124.TIF	Oversiktsbilder felt 2 før graving, utstikket		vest	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_125.TIF	Oversiktsbilder felt 2 før graving, utstikket		vest	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_126.TIF	Oversiktsbilde av felt 1, med rør og kontainer		sør	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_127.TIF	Situasjonsbilde av felt 1, før graving		nord	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_128.TIF	Situasjonsbilde av felt 1 før graving, med rør og kontainer		vest	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_129.TIF	Bilde mot felt 2, oversikt		nord	Elisabeth F. Swensen	08.11.2016
Da61132_130.TIF	Arbeidsbilde, påbegynt graving av grop		sørvest	Jo Sindre P. Eidshaug	16.11.2016
Da61132_131.TIF	Brakkeliv		sørøst	Ole A. Ulvik	16.11.2016
Da61132_132.TIF	Planbilde, id 876, målestokk 50cm, mulig stolpehull	876	øst	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_133.TIF	Planbilde, id 791, målestokk 50cm, mulig stolpehull	791	øst	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_134.TIF	Planbilde, id 809, målestokk 50cm, mulig stolpehull	809	øst	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_135.TIF	Planbilde, id 799, målestokk 50cm, mulig stolpehull	799	øst	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_136.TIF	Planbilde, id 778, målestokk 50cm, mulig stolpehull/grop	778	øst	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_137.TIF	Planbilde, id 955, målestokk 50cm, mulig stolpehull	955	øst	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_138.TIF	Planbilde, id 945, 936, og 929, målestokk 50cm, mulige stolpehull, plast og spiker markerer lokasjon	945, 936, 929	øst	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_139.TIF	Planbilde, id 945, målestokk 50cm, mulig stolpehull	945	øst	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_140.TIF	Oversikt felt 2		vest	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_141.TIF	Oversikt felt 2		øst	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_142.TIF	Panoramaserie på skrå felt 2		sør	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_143.TIF	Panoramaserie på skrå felt 2		sør	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_144.TIF	Panoramaserie på skrå felt 2		sør	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_145.TIF	Panoramaserie på skrå felt 2		sør	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_146.TIF	Panoramaserie på skrå felt 2		sør	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_147.TIF	Arbeidsbilde siste dag felt 1		sør	Elisabeth F. Swensen	18.11.2016
Da61132_148.TIF	Røntgenfoto m/filter av ringspenne (T27374:48) og armbrøstnett (T27374:47)			Marte I. Rønning	29.11.2016

Da61132_149.TIF	Røntgenfoto av ringspenne (T27374:48) og armbrøstnøtt (T27374:47)			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_150.TIF	Røntgenfoto m/filter av funn fra kontekstene 750, 1178, 1210, 1287, 1350, 1477, 1516, 1582, 1630 og 1645			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_151.TIF	Røntgenfoto av funn fra kontekstene 750, 1178, 1210, 1287, 1350, 1477, 1516, 1582, 1630 og 1645			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_152.TIF	Røntgenfoto m/filter av funn fra kontekst 1232, deriblant T27374:43			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_153.TIF	Røntgenfoto av funn fra kontekst 1232, deriblant T27374:43			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_154.TIF	Røntgenfoto m/filter av funn fra kontekst 1374			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_155.TIF	Røntgenfoto av funn fra kontekst 1374			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_156.TIF	Røntgenfoto m/filter av funn fra kontekst 1006, deriblant T27374:38, og 1448			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_157.TIF	Røntgenfoto av funn fra kontekst 1006, deriblant T27374:38, og 1448			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_158.TIF	Røntgenfoto m/filter av funn fra kontekst 1477			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_159.TIF	Røntgenfoto av funn fra kontekst 1477			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_160.TIF	Røntgenfoto m/filter av funn fra kontekst 1477			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_161.TIF	Røntgenfoto av funn fra kontekst 1477			Marte I. Rønning	29.11.2016
Da61132_162.TIF	Tre skår av Siegburg, utside (T27374:40, T27374:41, T27374:4)			Jo Sindre P. Eidshaug	16.12.2016
Da61132_163.TIF	Tre skår av Siegburg, innside (T27374:40, T27374:41, T27374:4)			Jo Sindre P. Eidshaug	16.12.2016
Da61132_164.TIF	To skår av Weser (T27374:17)			Jo Sindre P. Eidshaug	16.12.2016
Da61132_165.TIF	Skår av Werra (T27374:16)			Jo Sindre P. Eidshaug	16.12.2016
Da61132_166.TIF	Armbrøstnøtt (T27374:47)			Jo Sindre P. Eidshaug	16.12.2016
Da61132_167.TIF	Ringspenne (T27374:48)			Jo Sindre P. Eidshaug	16.12.2016

Vedlegg 2: Liste over fotogrammetri fra Felt I

Filmnr	Beskrivelse
Da61136	Topp, fase 3
Da61137	Steril grunn (kutt fra fase 1), etter endt graving
Da61138	Søndre profilvegg etter endt graving
Da61139	Vestre profilvegg etter endt graving
Da61140	Nordre profilvegg etter endt graving
Da61141	Østre profilvegg etter endt graving

Vedlegg 3: Kontekstliste, Felt I

Intrasid	200	242
Name	Grunnmur	Steinnakninga
Stratigrafisk objekt	konstruksjon	lag
ID på objekt over dette	200059	374
ID på objekt under dette	414	385
Annem relasjon		257
Anleggets tydelighet	tydelig	tydelig
Diameter	450	165
Lenode	440	115
Bredde	80	30
Dybde		
Høyde	1	Grå, mørk brun
Fvlllets farge		
Fvllmateriale	stein	humus leire stein organisk sand
Undersøkesmetode	håndarvd	håndarvd
Undersøkt arad	kun i plan	delvis
Undersøkt	Yes	Yes
Funn i strukturen	Yes	Yes
Prøve	Yes	No
Fotografert	Yes	Yes
Metallsøkt	No	No
Såddet	No	No
Observasjoner	bein keramikk kull tegl trevirke	bein tegl trevirke annet
Prøvenummer	1741	
Fotonr		
Form i flate		ufornet
Side i profil høyre		
Side i profil venstre		
Bunn i profil		
Underarunn		
Snittet	No	No
Beskrivelse	Ufornet i plan (ikke fullstendig avdekt), men danner en relativt rett linje (=mur) langs NNØ-SSV-aksen innenfor feltets østende. Strukturen er en del forsvrret både av kuttet til VA-ledning 501.	Steinpaking med uformet til firkantet form i plan. Ser ut til å være avrenset mot øst, men kuttet av
Beskrivet av	FFS	FFS
Dato beskrevet	11.10.2016	09.11.2016

257	317	348	374	385	414
Steinnakrinnu	Fyll i VA-grøft	Moderne	Moderne	Steinnakrinnu	Gruslag
laa	full	laa	laa	laa	laa
348	559	501	501	242	459_317
666	501	257	242_644	587	630
242		374_200059	348_200059		
tvdelia	tvdelia	tvdelia	tvdelia	tvdelia	tvdelia
170					
125					
45			8	20	5
Grå, mørk brun		Brun	Gråbrun	Grå, mørk brun	Mørk brunsvart
humus leire organisk sand stein	håndgravd			håndgravd	arvs humus
håndoravd		maskinelt	maskinelt	håndgravd	håndoravd
delvis	delvis	totaloravd	totaloravd	totaloravd	totaloravd
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Yes	No	No	No	No	Yes
No	No	No	No	No	No
Yes	No	No	No	Yes	Yes
No	No	No	No	No	No
No	No	No	No	No	No
bein tegl					bein kull tegl
ufornet	avlanna			ufornet	ufornet
No	No	No	No	No	No
Ufornet til rektangulær form i plan. Steinpakningen er kuttet av reistreringsstakt 6 (ID 535) i nord og av VA-	Fyll i moderne VA-grøft.	Løst sand og gruslag beliaende	Gråbrunt løst gruslag med noe sand. Laget lioer delvis i laet	Grå store løse steiner med lengste mål på 35 cm og korteste på 10	Ufornet i flate, ligger delvis under 200. og under
FES	.ISPF	.ISPF	OAU	OAU	FES
09_11_2016	10_11_2016	09_11_2016	11_10_2016	11_10_2016	11_11_2016

459	Hunnest silt/lac	501	534	535	558	559	587	630
	VA-arøft	Evill i STEFKs	STEFKs slakt	Evill i EL -	EL-arøft	Avfalls/lac	Blandet lac	
	kutt	full	kutt	full	kutt	lac	lac	
2000659	317	200061	534	200060	558	385	414	
414	348, 374	535	200060	559	317	1026	682	
	644							
tvdelia	tvdelia	tvdelia	tvdelia	tvdelia	tvdelia	tvdelia	tvdelia	
5						22	7	
Brunrød						Brun arå	Brunsvart	
leira silt humus	håndgravd	maskinelt		maskinelt		humus leira sand silt stein	humus leira silt	
håndgravd		håndgravd		håndgravd		håndgravd	håndgravd	
totalgravd	delvis	totalgravd		totalgravd		totalgravd	totalgravd	
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	
Yes	No	No	No	No	No	Yes	Yes	
No	No	No	No	No	No	No	No	
Yes	Yes	No	No	No	No	Yes	Yes	
No	No	No	No	No	No	No	No	
No	No	No	No	No	No	No	No	
bein keramikk kull						bein keramikk kull trevirke funn	bein keramikk tegl	
ufornet							ufornet	
No	No	No	No	No	No	No	No	
Kuttet av VA-grøft med ID 501, uformet i flate, ligger over ID	Kutt til grøft for VA-ledning.	Fyll i STEFKs sjakt 6.	Sør-Trøndelag fylkeskomm	Fyll i privat grøft for EL-ledning.	Grøft for EL-ledning.	Meget organisk stein- og siltholdig sandlag, med en forekomst av deponert trevirke i øst, og en steinforekomst liggende stort sett	Laget ligger delvis under og delvis over lac 414 (usikker)	
FFS	.ISPF	.ISPF	.ISPF	.ISPF	.ISPF	OAI1	FFS	
11.10.2016	28.11.2016	09.11.2016	09.11.2016	28.11.2016	28.11.2016	11.11.2016	11.11.2016	

644	666	682	703	727	1006
Plankerester	Avfallslag	Grisla	Humøst	Grisla	Organisk oronvill
lag	lag	lag	lag	lag	full
374	257	630	666	682	1074
1026	703	727	1006	1152	1210
587					
tydelig	tydelig	tydelig	tydelig	tydelig	tydelig
	20	4	5	5	8
	Brun, mørk brun, grå				
		Brunsvart	Brun	Brunsvart	Svartbrunt
håndgravd	håndgravd	orus humus håndgravd	humus håndgravd	håndgravd	orus humus sand silt stein
totalgravd	totalgravd	totalgravd	totalgravd	totalgravd	totalgravd
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
No	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
No	No	No	No	No	No
Yes	Yes	Yes	No	Yes	Yes
No	No	No	No	No	Yes
No	No	No	No	No	No
trevirke	bein brent leire funn glass keramikk krittipor kull		glass tegl	bein	bein funn glass keramikk kull tegl
					1025
ufornet					
No	No	No	No	No	No
Et fåtall deponerte plankerester i lag 587, de er ikke i OAU	Blandete avfallslag (flere kontekster) ble gravd sammen - hovedsakelig med kråse - som tidsbesparende tiltak paa samsvnlia. 1600-talls daterna. Hovedlaet bestod .ISPF	Svartbrunt organisk meoet orus- .OAU	Brunt humøst sandlaa. .ISPF	Mørkbrunsvart 3-5 cm tykt smårusholdia .Ole Livik	Lag liggende over deler av sørlig område felt 1 bestående av organisk orus-, stein- og meoet siltholdia sand. .OAU
09.11.2016	11.11.2016	11.11.2016	11.11.2016	11.11.2016	15.11.2016

1026	1039	1050	1074	1105	1121
Organisk arusslan	Fvll stolpehull	Fvllskifte i stolpehull	Stolpehull	Trefflisfvll i aron	Fvll i mulina
laa	fvll	fvll	kutt	laa	fvll
587 644	535	1039	1050	1311	1026
1121 - 1232	1050	1074	1006	1350	1131
tydelia	tydelia	tydelia	tydelia	tydelia	tydelia
	44	34	44		
5	24	8	32	3	10
Gråsvart	Gråbrun	Gråbrun		I vs brun	Gråsvart
håndgravd	aruss humus sand silt	håndgravd	håndgravd	håndgravd	aruss
	håndgravd				håndgravd
totalgravd	totalgravd	totalgravd	totalgravd	totalgravd	totalgravd
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Yes	Yes	No	No	Yes	Yes
No	No	Yes	No	Yes	No
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
No	No	Yes	No	Yes	No
No	No	No	No	No	No
bein varmpåvirket	bein keramikk tegl	1073		bein brent leire tegl trevirke	bein
				1199	
			rund		
			rette		avlana
			rette		
			skrå		
No	No	No	No	No	No
Gråsvart humørs	Gråbrun organisk silt og	Sirkulært i plan.	Sirkulært kutt i plan med	Tynt kompakt brunt lag av leire, silt og trefflisholdig	Avlang form.
siltholdig sand med grus	steinholdig sand. Funn	Gråbrun siltholdig	en diameter på ca. 44	sand. Største dybde er på ca 3 cm. Men ligger for det	Gråsvart
og noe bein og	av bein i fvllt. Steinene	sand. Det var inoen	cm. Stolpehullet har to	meste med en tykkelse på 1 cm. Skiller seg tydelia fra	siltholdia og
FFS	OAU	OAU	OAU	OAU	FFS
15.11.2016	15.11.2016	15.11.2016	15.11.2016	16.11.2016	15.11.2016

1131		1152	1166	1178	1210	1232	1287	1311
Mulja orøft	Kullholdia	Treffislan	Avfallslan	Organisk orøftkull	Organisk sandlan	Kullholdia sandlan	Gruskvill i oron	
kutt	lan	lan	lan	kvill	lan	lan	kvill	
1026	727	1152	1166	1006	1006	1131 1232	1210	
1287	1166	1178	1448	1311	1105 1287	1374	1105	
	1287		1374			1152		
tydelia	tydelia	tydelia	tydelia	tydelia	tydelia	tydelia	tydelia	
85								
50								
20								
10	3	1	5	16	3	4	12	
	Mørk							
	brunsvart	Brunt	gråbrun	Brunsvart	Gråbrun	Mørk orå	Gråbrun	
håndgravd	silt humus	humus silt	orús humus	humus sand silt stein	orús humus leire	orús humus leire	orús humus	
	håndgravd	håndgravd	håndgravd	håndgravd	håndgravd	håndgravd	håndgravd	
totaloravd	totaloravd	totaloravd	totaloravd	totaloravd	totaloravd	totaloravd	totaloravd	
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	
No	Yes	No	No	Yes	No	No	No	
No	No	No	No	Yes	No	No	Yes	
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	
No	No	No	Yes	Yes	Yes	No	Yes	
No	No	No	Yes	Yes	Yes	No	Yes	
	bein kull	bein trevirke	bein brent	bein fumn keramikk	bein fumn	bein kull brent		
	Da61132_0	Da61132_064	Da61132_065					
	63							
avlana								
uievn								
No	No	No	No	No	No	No	No	
Avlang form, med måi på ca 50 x 20cm. Dybde ca. 10	Tynn horisont med mørk	Meget tynt organisk brunt treffisholdiglag, kjennes ut som never eller bark og flakes	Gråbrun klebrig leirholdia sand.	L-formet fyllmasse i grop grunnnet utgravningsområdet, virker i utdasspunktet å	Mørk gråbrun spettet organisk, relativt tynt sandlag	Noe utydelig overgang mellom 1287 og 1374 i N.	Delvis kakestykkefor met kvill i grop	
FES	FES	FES	FES	OAU	.JSPF	.JSPF	OAU	
15.11.2016	16.11.2016	16.11.2016	16.11.2016	16.11.2016	16.11.2016	16.11.2016	16.11.2016	

1350	1374	1409	1432	1448	1462
Humøs sandfyll	Avfallsplan	Avfallsron	Sandfyll i	Avfallsplan	Blandet arnnfyll
fvll	lao	kutt	fvll	lan	fvll
1105	1287	1462	1350	1178	1432
1432	1477	1232	1462	1516	1409
	1178			1477	
tvdelia	tvdelia	tvdelia	tvdelia	tvdelia	tvdelia
17	5	40	3	10	10
Gråsvart	Brunsvart		Brunt	Gråsvart	Brunt, svart, grått
håndgravd	leire orus humus sand silt	håndgravd	humus	orur humus	håndgravd
	håndoravd		håndoravd	håndoravd	
totaloravd	totaloravd	totaloravd	totaloravd	totaloravd	totaloravd
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Yes	No	No	No	Yes	No
Yes	Yes	No	No	No	Yes
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Yes	Yes	No	Yes	No	Yes
No	No	No	No	No	No
bein funn tegl	bein brent leire funn kull		bein	bein funn	bein brent leire funn
1371 1372	1370 1373			1740	1533 1534
	Da61136	oval		Da61132 082	
		fiat			
No	No	No	No	No	No
Noe uformet, men delvis kvadratisk fyll i grop 1409.	Organisk leire- og silt Holdig sand	Kuttet starter	Tynt lag	Gråsvart	Tre fyll ble gravd samlet
Gråsvart opp mot 17 cm med humøs, silt Holdig sand.	med noe grus og stein samt noe	med å skrå	med brun	organisk	under ID 1462 som et
Ligger som tvll i grop. Mindre kompakt og gråere enn	skjørbrønt stein og flekker med	svakt nedover	leireholdig	silt Holdig og	tidsbesparende tiltak. Alle
OAU	FES	OAU	OAU	FES	OAU
16.11.2016	17.11.2016	16.11.2016	16.11.2016	18.11.2016	16.11.2016

1477	1516	1546	1562	1582
Avfallsplan	Fvll i orøft	Fvll i mulia	Mulja stolnehull	Fvll i arron
laa	fvl	fvl	kuff	fvl
1374	1448	1477	1562	1660
1546_1630	1597	1562	G	1672
1448				
tydelia	tydelia	tydelia	tydelia	tydelia
		55	55	
		50	50	
10	30	20	20	21
Gråsvart	Brunsvart	Brun		Gråbrun
aruss humus organisk sand silt	aruss	aruss	håndgravd	aruss humus
håndoravd	håndoravd	håndoravd		håndoravd
totaloravd	totaloravd	totaloravd	totaloravd	delvis
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
No	Yes	Yes	No	Yes
Yes	Yes	Yes	No	Yes
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
No	No	No	No	No
bein funn kull leire trevirke	bein funn	bein		bein brent leire
1531_1532_1739	1558_1559	1560_1561	Da61132_094	1656_1657
Da61132_084-085	Da61132_0	Da61132_0		Da61132_095
	ufornet	ufornet	rund	rund
			buete	
			buete	
			avrundet	
	sand	sand		sand
No	No	No	No	Yes
Gråsvart organisk silt holdig og svært grusholdig sand, med en del bein, samt noe skjørbrent stein og noen jerngjenstander. Skiller seg fra 1374 ved høyere arussinnhold og dessuten	Brunsvart silt holdig og arusholdig	Noe uformet, men delvis	Noe uformet i plan, men i hovedsak kan 1562 beskrives som sirkulær.	Formen ser ut til å være sirkulær, men fyllet blir
.ISPF	EFS	OAU	OAU	OAU
18.11.2016	18.11.2016	18.11.2016	18.11.2016	18.11.2016

1597	1630	1645	1660	1671
Grøft	Fyll i orøft	Fyll i stolpehull	Grøft	Stolpehull
kutt	fyll	fyll	kutt	kutt
1516	1477	1660	1630	1645
G	1660	1671	1582_1645	G
tydelig	tydelig	tydelig	tydelig	tydelig
90				36
20	66		66	
30	32	36	32	36
	Rødbrun	Gråbrunt		
håndgravd	grus humus sand håndgravd	sand silt stein håndgravd	håndgravd	håndgravd
totalgravd	delvis	delvis	delvis	delvis
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Yes	Yes	Yes	No	No
No	Yes	Yes	No	No
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
No	Yes	Yes	Yes	Yes
No	No	No	No	No
	bein kull	bein tann		
Da61132_096-097	1654_1655	1658_1659	Da61132_105-107	Da61132_105-106
	Da61132_098-100	Da61132_098-099		
avlann	avlann	rund	avlann	rund
				skrå
spiss			avrundet	avrundet
No	Yes	Yes	Yes	Yes
Stovinklet L-formet grøft fylt med 1516, som også kuttet av den moderne VA-grøften 501 i vest. I N forsvinner den i profilvegen til utgravningsområdet.	Fyll i grøft 1660 som krysser store deler av feltet i N-S-ående	Delvis sirkulær form i plan, men blir kuttet av orøften 1660 i vest. Har	Fyll av 1630. Relativt kraftig grøft som krysser nesten over hele feltet med orientering N-S, som forsvinner	Stolpehull fylt av 1645 som blir kuttet i V av orøften 1660.
FFS	OAI	OAI	OAI	OAI
18.11.2016	18.11.2016	18.11.2016	18.11.2016	18.11.2016

1672	200059	200060	200061
Gron	Madame	Eldre	Dekkian
kutt	laa	laa	laa
1582	501	535	T
G	459, 200	558	534
	348, 374		
tydelia	tydelia	tydelia	
70			
21			
håndgravd	maskinelt	maskinelt	maskinelt
delvis	totalgravd	totalgravd	totalgravd
Yes	Yes	Yes	Yes
No	No	No	No
No	No	No	No
No	No	No	No
Yes	No	No	No
No	No	No	No
No	No	No	No
Da6132_107			
rund			
buete			
flat			
Yes	No	No	No
Fyllt av 1582. Sirkulær i plan bortsett fra i V der 1582 og 1672 blir	Løst sand og gruslag. Inneholder	Maskinelt fjernede blandete	Blandete deklag. Geometri
OAU	.ISPF	.ISPF	.ISPF
18.11.2016	25.11.2016	25.11.2016	25.11.2016

Vedlegg 4: Strukturliste, Felt II

Intrasid	750	768	778	791	
Name	Kokegrop	Stolpehull	Mulia stolpehull	Mulia stolpehull	
Anleaaets tydelighet	tydelig	tydelig	tydelig	tydelig	
Undersøkelsetmetode	håndgravd	håndgravd			
Undersøkt arad	delvis	delvis	ikke	ikke	
Diameter	130	38			
Lenade			80	30	
Bredde			70	20	
Dybde	43	34			
Form i flate	oval	rund	rund	rund	
Side i profil venstre	skrå	rette			
Side i profil høvre	skrå	uljevne			
Bunn i profil	flat	avrundet			
Fvllsets farce	Brun, svart	Gråbrun	Lvs aråbrun	Gråbrun	
Fvllmateriale					
Observasjoner	funn kull				
Underarunn					
Undersøkt	Yes	Yes	No	No	
Funn i strukturen	No	No	No	No	
Prøve	Yes	Yes	No	No	
Snittet	Yes	Yes	No	No	
Metallsøkt	No	No	No	No	
Såidet	No	No	No	No	
Fotografert	Yes	Yes	Yes	Yes	
Prøvenummer	997				
Fotonr					
ID på objekt over dette					
ID på objekt under					
Beskrivelse	<p>Oval form. Hovedtyll (lag 2) sentralt bestående av brun humøs sand blandet med stein og skjørbrønt stein med (lag 3) kullrand i bunnen, inntil 18 cm dyp (muligens en sekundær kokegrop), som skjærer ned i en dypere grop med (lag 4) løse grusig brun humøs sand, som også har (lag 5) en kullrand i bunnen, inntil 43 cm dyp. Gropen er kuttet av en grøft (lag 1) som ble tolket som moderne. Sekundær fase/grop har slake vegger og noe avrundet bunn, mens primær fase/grop har en skrå venstre vegg med vinklet</p>				
Dato beskrevet	14.11.2016	15.11.2016	18.11.2016	18.11.2016	
Beskrevet av	JSPE	EFSS	EFSS	EFSS	
		Tilnæmet rund i flate, ca 38cm i diameter. Lag 1 gråbrun siltholdig og grusholdig sand, lag 2 innrammet av mørk grå siltholdig sand med slatteringer av brungul sand. Profilen er avrundet i bunnen, med rett venstre side og uljev høyre side, 34cm dybde.		Rund, 80x70 cm, består av lys gråbrun og siltholdig sand og grusholdig sand (observasjon kun i frosset plan). Tolket mulig som stolpehull, men kan kun i plan fra	Rund form, består av gråbrun og siltholdig sand, noe kull i toppen (observasjoner kun i plan fra

799	809	817	841	852	862
Mulig stolpehull	Stolpehull	Stolpehull	Stolpehull	Stolpehull	Steinskodd stolpehull
tydelig	tydelig	tydelig	tydelig	tydelig	tydelig
ikke	ikke	håndaravd	håndaravd	håndaravd	håndaravd
		delvis	delvis	delvis	delvis
30	30	66	60	26	82
25	30				82
		36	48	20	42
rund	rund	rund	rund	rund	rund
		buete	rette	rette	buete
		buete	rette	rette	rette
		avrundet	flat	avrundet	flat
Gråbrun	Gråbrun	Brun	Grå	Brun	Brun
		grus sand silt			
		sand			
No	No	Yes	Yes	Yes	Yes
No	No	Yes	No	No	No
No	No	No	Yes	Yes	Yes
No	No	Yes	Yes	Yes	Yes
No	No	No	No	No	No
No	No	No	No	No	No
Yes	Yes	Yes	Yes	Yes	Yes
Rund form i plan, 30x25cm, fyll av gråbrun siltholdig og grusholdig sand. Tolket som mulig stolpehull. Observasjoner kun foretatt av	Observasjoner kun foretatt av strukturen i frosset tilstand i plan. Rund form i plan, 30x30cm, fyll av gråbrun silt- og	996 Sirkulær form i plan, med en diameter på 66 cm. Fyll av brun småstein, grus og siltholdig sand. I profil buer begge sidene ned mot en	Rund form i flate ca 60 cm i diameter. Består av (lag 1) grå siltholdig sand på toppen, (lag 2) grå siltholdig sand iblandet brungul grusholdig sand (mulig stopleavtrykk), (lag 3) grå grusholdig sand i selve stolpehullet, (lag 4) mørk gråbrun siltholdig sand (mulig dyregang). I profil har 841	Relativt rund form i plan, begge veggene skrå, men venstre er brattere enn høyre, mens bunnen er avrundet. Fyllmateriale består av brun humøs	Sirkulær form i plan med en diameter på 82 cm. Fyll bestående av 3 lag, (lag 1) brun grus og siltholdig sand, (lag 2) brun siltholdig sand og (lag 3) brun siltholdig fin sand. Observert kraftige skoningsstein, som delvis hadde kollapset, trolig som følge av fjerning av stolpe. I profilen buer venstre side ned,
18.11.2016	18.11.2016	14.11.2016	15.11.2016	14.11.2016	14.11.2016
EFS	EFS	OAU	EFS	JSPE	OAU

876		888	903
Mulig stolpehull	Grøft	Stenskodd stolpehull	
tvdelia	tvdelia	tvdelia	
	håndgravd	håndgravd	
ikke	delvis	delvis	
	270	35	
60			
30	47		
	28	30	
	avland	uformet	
	buete	buete	
	buete	skrå	
	avrundet	spiss	
Gråbrun	Brun	Mørk orå	
		sand silt stein	
		sand	
No	Yes	Yes	
No	No	No	
No	Yes	Yes	
No	Yes	Yes	
No	No	No	
No	No	No	
Yes	Yes	Yes	
Observasjoner kun foretatt i plan av strukturen i frosset tilstand. Oval-rektangulær form i plan, ca. 60 x 30 cm. Fyllmateriale består av gråbrun silt holdig og	Opprinnelig lengde ble ikke bestemt. Grøfta strekker seg på tvers av feltet, og er muligens en forlengelse av en grøft som ble tolket som moderne under utgravningen i 2014. Fyllmaterielet består av 3 lag: (lag1) brun kompakt silt holdig sand, (lag 2) brun løs silt holdig sand, og (lag 3) kompakt silt og noe småsteinsholdig sand. Fyllmassen som betegnes som lag 1 er det sentrale elementet i 888, og i profilen i snittet som ble gravd buer begge sidene til denne fyllmassen ned mot en avrundet bunn. På venstre side finnes et eget lag, 2, som ligger under lag 1, med de	Antydning til trekantet form, men helst uformet i plan, ca. 35cm i diameter. Stolpehullet 903 er yngre enn 915 ettersom sistnevnte blir kuttet. Profilen viser at strukturen er ca. 30 cm dyp, har en buet venstre side, skrå høyre side og enspiss bunn. Fyllmaterielet består av mørk orå silt holdig sand og	
18.11.2016	14.11.2016	15.11.2016	
EFS	OAU	EFS	

915	Steinskodd stolpehull	923	Steinskodd stolpehull	929	Mulja stolpehull	936	Mulja stolpehull
	tydellia		tydellia		uttydellia		uttydellia
	håndaravd		håndaravd		ikke		ikke
	delvis		delvis		ikke		ikke
55		50					
44		53					
	uformet		uformet				
	buete		uievne				
	buete		buete				
	avrundet		avrundet				
	Mørk grå		Mørk gråbrun		Gråbrun		Gråbrun
	humus sand silt stein		humus sand silt stein				
	sand		sand				
	Yes		Yes		No		No
	No		No		No		No
	Yes		Yes		No		No
	Yes		No		No		No
	No		No		No		No
	No		No		No		No
	Yes		Yes		Yes		Yes
1000		999			Da observasjonene ble foretatt hadde rusk og rask frosset sammen med strukturen, og den er ikke lenger synlig. Var halvmaneformet (kuttet av VA-grøft i vest) og liknet 945. Strukturen kan muligens avskrives som en del av VA-grøfta som krysser feltet ettersom den ligger inntil denne (kan hende kuttes		Frosset sammen med rusk og rask og ikke lenger synlig innen observasjonene ble tatt. Var halvmaneformet, kuttet av moderne VA-grøft i vest, og liknet 945. Kan derfor tilhøre fyllmaterialet til VA-grøften, men opphavelig skilt ut da
903	Noe uformet i plan, ca 55 cm i diameter. I profil har 915 buede sider, avrundet bunn, og har en målt dybde på ca 44cm dybde. Fyllmaterialet består av mørk grå humøs siltholdig sand med skoningstein. Snittet gjennom 903 og 915 viser		Form i plan ble ikke fullstendig avdekt, ettersom strukturen ligger inntil feltgrensen i V, dog mest sannsynlig rund. Måler 50 cm i diameter innenfor avdekt areal. I profil har strukturen en ujevne venstre side og en buet høyre side. Den er 53 cm dypt. Fyllet består av mørk gråbrun siltholdig sand med skoningstein, med et mørkt				
15.11.2016	EFS	15.11.2016	EFS	18.11.2016	EFS	18.11.2016	EFS

945	955	986
Mulia stolpehull	Mulia stolpehull	Stolpehull
tydelia	tydelia	uttydelia
ikke	ikke	håndaravd
		delvis
35	30	24
30	25	
		22
annen	rund	rund
		rette
		rette
		flat
		Brun
Gråbrun	Gråbrun	
	grus humus sand	
No	No	Yes
No	No	No
No	No	No
No	No	Yes
No	No	No
No	No	No
Yes	Yes	Yes
Hålmånneformet etter som den er kuttet av moderne VA-grøft 831 i vest, og det kan hende at fyllet 945 er en del av grøtiefyllet. I plan observert til å bestå av gråbrun humøs silt- og grusholdig sand (observasjoner foretatt da strukturen hadde frosset). Tolket	Observasjoner ble foretatt i plan av strukturen i frosset tilstand (ikke gravd). Rund form i plan, 30 x 20 cm. Fyllmateriale av gråbrun humøs silt-	Uformet og diffus avgrensning i plan. Avrundet vinkel i bunnen. Fyll av brun humøs sand
18.11.2016	18.11.2016	14.11.2016
EFS	EFS	JSPE

Vedlegg 5: Katalogtekst

T27374/1-91

Boplassfunn fra middelalder/nyere tid fra VIKLEM, PRESTEGÅRDSGRUNN av ØRLANDETS PRESTEGAARD (68/306), ØRLAND K., SØR-TRØNDELAG.

1) **Slipestein** (dreieslipestein) av sandstein. *Antall fragmenter: 1*

Mulig bruddstykke av dreieslipestein, kakeformet, trolig gjenbrukt som bryne ettersom den ene antatte bruddsiden virker slipt.

Mål: L: 7,1 cm. B: 4,5 cm. T: 3,0 cm.

Lag 414 (gruslag)

2) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall fragmenter: 1*

Tysk rødgods med gul- og oransjestripet glasur.

Mål: L: 2,3 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 414 (gruslag)

3) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall fragmenter: 1*

Skår av rødgods med riller og rød glasur på begge sider (mørkere utside), trolig nederlandsk

Mål: L: 1,8 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 414 (gruslag)

4) **Potte** (jydepotte) av keramikk, leirgods. *Gjenstandsdel: rand. Antall fragmenter: 1*

Randskår av jydepotte. Sort leirgods.

Mål: L: 7,3 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 459 (humøst siltlag)

5) **Potte** (stjertpotte) av keramikk, leirgods. *Gjenstandsdel: stjert. Antall fragmenter: 1*

Stjert (hul) fra stjertepotte. Tysk rødgods, rester av oransje glasur.

Mål: L: 8,4 cm.

Datering: Før 1700

Lag 459 (humøst siltlag)

6) **Krus** av fajanse, leirgods, *var. Opaque de Sarreguemines. Gjenstandsdel: bunn. Antall fragmenter: 1*

Bunnskår, trolig fra krus. Stempel med våpenskjold under krone omgitt av påskriften "Opaque

de Sarreguemines" (variant datert til 1875 - 1900). Hvit glasur. Diameter på bunn måler 4,9 cm.

Mål: L: 5,1 cm.

Datering: 1875 - 1900

Lag 587 (blandete avfallslag)

7) **Leirkar** av keramikk, steingods, var. Frechen. *Gjenstandsdel:* bunn. *Antall fragmenter:* 2
2 fragmenter av mulig bunnskår av grått på gulgrått steingods med brun utsidig glasur.

Hudfarget innside. Riller. Trolig Frechen (Tyskland).

Mål: Stm: 4,5 cm.

Lag 587 (blandete avfallslag)

8) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall fragmenter:* 1

Tysk rød gods. Skår med brunrød innvendig glasur.

Mål: L: 5,3 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 587 (avfallslag)

9) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall fragmenter:* 1

Skår med svart innvendig glasur. Tysk rød gods.

Mål: L: 2,5 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 587 (avfallslag)

10) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall fragmenter:* 1

Skår med gule bånd på oransje innvendig glasur og rester etter lys brunrød ytre glasur. Tysk rød gods.

Mål: L: 4,0 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 587 (avfallslag)

11) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Gjenstandsdel:* rand. *Antall fragmenter:* 1

Randskår av hvit fine ware med hvit glasur.

Mål: L: 2,5 cm.

Datering: Etterreformatorsk

Lag 587 (avfallslag)

12) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall fragmenter:* 1

Skår av rød gods med brunrød innvendig glasur. Trolig tysk.

Mål: L: 4,9 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 630 (blandete avfallslag)

13) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall fragmenter: 1*

Skår av rødgods med lys brunrød innvendig glasur. Trolig tysk.

Mål: L: 3,3 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 630 (blandete avfallslag)

14) **Fottøy** av lær. *Gjenstandsdel: såle. Antall fragmenter: 2*

Det største lærstykket måler ca. 15,5 cm i lengde og 8,0 cm i bredde (hæl) og har en tykkelse på omtrent 0,4 cm, og er en relativ stor del av en såle med to lag av lær fra fottøy med vendsømspor langs den bevarte såleranden. Sømmen og ca. 2,5 cm av bes er også bevart. Det minste lærstykket er trekantformet og hvor sidene måler hhv. 4,5 cm x 4,0 cm x 4,0 cm. Dette lærstykket har skårne kanter, og det er noe usikkert om det tilhører samme skotøy. Ettersom begge fragmenter ble funnet sammen er det likevel nærliggende å tro at de stammer fra samme gjenstand.

Mål: L: 15,5 cm. B: 8,0 cm. T: 0,4 cm. Stm: 15,5 cm.

Lag 666 (avfallsdynge)

15) **Fat** av keramikk, leirgods. *Gjenstandsdel: rand.*

Randskår av kraftig rødgods med oransje glasur langs randen og grønn mot midten innvendig. Også oransje utvendig, men bare delvis på bunnen. Observert to hull som trolig er reparasjonshull ettersom det ikke ble observert glasur inne i disse. Profilert. Mulig nederlandsk.

Mål: L: 7,9 cm. B: 5,8 cm. T: 2,1 cm. Stm: 8,6 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 666 (avfallsdynge)

16) **Fat** av keramikk, leirgods, var. Werra. *Gjenstandsdel: rand. Antall fragmenter: 1*

Randskår av fat av Werra slipware. Dekor av hvite avbrutt av en grønn vertikal strek langs randen og tynne hvite bånd innvendig på rødbrun basis, blyglasur. Reparasjonshull.

Mål: L: 7,0 cm. B: 3,2 cm. T: 1,5 cm. Stm: 7,0 cm.

Datering: 1580 - 1650

Lag 666 (avfallsdynge)

17) **Fat** av keramikk, leirgods, var. Weser. *Antall: 2. Gjenstandsdel: bunn. Antall fragmenter: 2*

To skår av Weser slipware. Rød og oransje dekorasjon på hvit "slip", dekt med blyglasur.

Største mål på hhv. 2,6 og 2,4 cm.

Mål: Stm: 2,6 cm.

Datering: 1580 - 1620

Lag 666 (avfallsdyng)

18) **Fat** av keramikk, leirgods. *Antall:* 2. *Antall fragmenter:* 3

Nederlandsk slipcoated redware (DUSC). Rødgods med innvendig pipeleirebelegg og gul glasur langs randen. To skår, hvorav ett randskår i to fragmenter.

Mål: Stm: 6,2 cm.

Datering: 1600 - tallet

Lag 666 (avfallsdyng)

19) **Fat** av keramikk, leirgods. *Antall fragmenter:* 3

Nederlandsk slipcoated redware (DUSC). Rødgods med innvendig pipeleirebelegg og grønn glasur. I tre fragmenter.

Mål: Stm: 4,3 cm.

Datering: 1600 - tallet

Lag 666 (avfallsdyng)

20) **Leirkar** av keramikk, steingods. *Antall fragmenter:* 1

Engelsk hvitt steingods med brun saltglasur.

Mål: L: 1,9 cm. *Stm:* 1,9 cm.

Datering: 1700 - 1900

Lag 666 (avfallsdyng)

21) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Gjenstandsdel:* hank. *Antall fragmenter:* 3

Smultringformet hank (evt vertikalt øre) av rødgods i tre fragmenter. Mulig nederlandsk.

Mål: Stm: 5,6 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 666 (avfallsdyng)

22) **Fat** av keramikk, leirgods. *Antall:* 2. *Gjenstandsdel:* øre, rand. *Antall fragmenter:* 5

To skår av rødgods med innvendig og delvis utvendig rødoransje glasur, hvorav ett randskår med horisontalt øre i fire fragmenter. Trolig nederlandsk.

Mål: Stm: 9,4 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 666 (avfallsdyng)

23) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Gjenstandsdel:* øre, rand. *Antall fragmenter:* 4

Randskår med horisontalt øre i fire fragmenter av rødgods med rødbrun innvendig glasur.

Tysk.

Mål: Stm: 10,5 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 666 (avfallsdyng)

24) **Fat** (fiskefat) av keramikk, leiregods. *Antall:* 9. *Antall fragmenter:* 9

9 skår av fiskefat. Nederlandsk rødgods med rødbrun til oransjebrun innvendig glasur, med spor av utvendig glasur.

Mål: Stm: 8,4 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 666 (avfallsdyng)

25) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall:* 5. *Gjenstandsdeler:* rand, bunn. *Antall fragmenter:* 5

Fem skår av tysk rødgods med oransjebrun innvendig glasur. Et randskår, og fire bunnskår med sotmerker.

Mål: Stm: 8,3 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 666 (avfallsdyng)

26) **Potte** (stjertpotte) av keramikk, leirgods. *Gjenstandsdeler:* stjert. *Antall fragmenter:* 2

Stjert (hul) fra strjertepotte i to fragmenter av rødgods med brunoransje innvendig glasur.

Total lengde ca. 7,0 cm. Tysk.

Mål: Stm: 5,0 cm.

Datering: Før 1700

Lag 666 (avfallsdyng)

27) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall:* 3. *Gjenstandsdeler:* bunn. *Antall fragmenter:* 5

Tre bunnskår av rødgods med oransje glasur, hvorav ett i tre fragmenter. Tysk.

Mål: Stm: 6,9 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 666 (avfallsdyng)

28) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Gjenstandsdeler:* bunn. *Antall fragmenter:* 1

Tysk slipware. Bunnskår av rødgods med gul og oransje dekor.

Mål: L: 4,2 cm. *B:* 2,5 cm. *T:* 0,6 cm. *Stm:* 4,4 cm.

Datering: 1600 - tallet?

Lag 666 (avfallsdyng)

29) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Gjenstandsdeler:* rand. *Antall fragmenter:* 1

Tysk slipware. Randskår av rødgods med hvit og brun dekor.

Mål: L: 3,7 cm. B: 2,7 cm. T: 0,6 cm. Stm: 4,3 cm.

Datering: 1600 - tallet?

Lag 666 (avfallsdyng)

30) **Potte** (stjertpote) av keramikk, leirgods. *Gjenstandsdel: stjert. Antall fragmenter: 1*
Del av stjert (hul) fra stjertpote av tysk rødgods med brunoransje innvendig glasur.

Mål: L: 5,0 cm. B: 5,0 cm.

Datering: Før 1700

Lag 666 (avfallsdyng)

31) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall fragmenter: 2*

Skår i to fragmenter av tysk rødgods med oransje glasur innvendig og delvis utvendig.

Mål: Stm: 6,1 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 666 (avfallsdyng)

32) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall: 6. Antall fragmenter: 6*

Seks fragmenter av tysk rødgods med rødbrun glasur. Stammer fra flere enn ett leirkar. Trolig tysk gods.

Mål: Stm: 5,8 cm.

Datering: 1600 - 1800

Lag 666 (avfallsdyng)

33) **Pipe** (krittpipe) av pipeleire. *Gjenstandsdel: stilk. Antall fragmenter: 1*

Brent bruddstykke av stilk. Åpning: 0,3 cm.

Mål: L: 5,5 cm. B: 0,8 cm.

Datering: Etter 1600

Lag 666 (avfallsdyng)

34) **Pipe** (krittpipe) av pipeleire. *Gjenstandsdel: stilk. Antall fragmenter: 1*

Bruddstykke av stilk. Åpning: 0,25 cm.

Mål: L: 3,8 cm. B: 0,9 cm.

Datering: Etter 1600

Lag 666 (avfallsdyng)

35) **Pipe** (krittpipe) av pipeleire. *Gjenstandsdel: stilk. Antall fragmenter: 1*

Bruddstykke av stilk. Åpning: 0,3 cm.

Mål: L: 3,3 cm. B: 0,8 cm.

Datering: Etter 1600

Lag 666 (avfallsdyngge)

36) **Pipe** (krittpipe) av pipeleire. *Gjenstandsdeler:* stilk. *Antall fragmenter:* 1

Halvt bruddstykke av stilk. Åpning: 0,3 cm.

Mål: L: 2,8 cm. B: 0,8 cm.

Datering: Etter 1600

Lag 666 (avfallsdyngge)

37) **Flaske** av glass. *Gjenstandsdeler:* bunn. *Antall fragmenter:* 1

Bunnskår fra flaske i glass

Mål: L: 3,8 cm. B: 3,4 cm. T: 0,4 cm.

Datering: Etterreformatorkisk

Lag 703 (humløst siltlag)

38) **Beslag** av kobberlegering. *Antall fragmenter:* 1

Buet beslag i kobberlegering dekorert med diagonale streker og antydning til markering langs rendene. Hull i midten er mulig skade. Mulig beslag til kniv (holk)?

Mål: L: 2,0 cm. B: 1,9 cm. T: 0,1 cm.

Fyll 1006 (fyll i avfallsgrop)

39) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall fragmenter:* 1

Tysk rødgods med rødbrun innvendig glasur og svart utvendig glasur.

Mål: L: 1,5 cm.

Fyll 1039 (fyll i stolpehull)

40) **Kanne** (Siegburgkanne) av keramikk, steingods, var. Siegburg. *Gjenstandsdeler:* buk.

Antall fragmenter: 1

Lys grått steingods fra Siegburg med gul til rødbrun glasur. Skår fra samme kanne finnes også i kontekst 1350 og 1232.

Mål: L: 4,0 cm.

Datering: 1400-tallet (kanskje 1500)

Fyll 1210 (fyll i avfallsgrop)

41) **Kanne** (Siegburgkanne) av keramikk, steingods, var. Siegburg. *Gjenstandsdeler:* buk.

Antall fragmenter: 1

Lys grått steingods fra Siegburg med delvis bevart rødbrun glasur i øvre del. I øvre del ubestemmelig relieffdekor. Skår fra samme kanne finnes også i kontekst 1210 og 1350.

Mål: L: 3,7 cm.

Datering: 1400-tallet (kanskje 1500)

Lag 1232 (organisk avfallslag)

42) **Leirkar** av keramikk, leirgods. *Antall fragmenter: 1*

Rødgods, grovere type, trolig middelalder, men usikker. Spor etter utvendig mørk rødbrun glasur.

Mål: L: 3,0 cm.

Datering: Middelalder?

Lag 1232 (organisk avfallslag)

43) **Beslag** av jern/kobberlegering. *Antall fragmenter: 2*

Gjenstand i to fragmenter. Røntgen viser at det største fragmentet består av en sentral svakt buet jernskinne med naglehull. Rundt dette er det brettet to kobberlegeringsstykker i to folder (den ytre overlapper delvis den indre). Disse er også perforert av naglehull, og en nagle er bevart og holde stykkene sammen. Mål, største fragment: 6,7 cm x 2,2 cm x 1,5 cm. Det minste fragmentet, som kun består av et kobberlegeringsstykk er også gjennomhullet av en bevart nagle. Mål, minste fragment: 3,4 cm x 1,0 cm x 1,1 cm. Det er usikkert hva slags gjenstand dette er, men det kan muligens være et slirebeslag.

Mål: L: 6,7 cm.

Lag 1232 (organisk avfallslag)

44) **Fragment** av bly. *Antall fragmenter: 1*

Fragment av ubestemmelig gjenstand i bly. Smal og tynn plate i bly som er brettet tre ganger rundt sentrum. Mulig dekor (segl?).

Mål: L: 1,6 cm. B: 1,4 cm. T: 0,5 cm.

Lag 1232 (organisk avfallslag)

45) **Fragment** av bein. *Antall fragmenter: 1*

Fragment av ubestemmelig stykke av bein. Trolig slipt underside, og skjæremerker (?) på oversiden. Merkene er muligens dekorelementer ettersom alle har diagonal retning og de krysser ikke hverandre til tross for at de ikke har en symmetrisk utførelse. Beinstykket har bruddflate på begge kortsider, og observasjoner foretatt ved hjelp av minimikroskop antyder mulige bruddstykker for tenner langs den ene langsiden, noe som kan forsterke en tolkning om at dette er et fragment av en kam. Tolkningen er likevel usikker.

Mål: L: 2,7 cm. B: 2,3 cm. T: 0,1 cm.

Lag 1232 (organisk avfallslag)

46) **Kanne** (Siegburgkanne) av keramikk, steingods, var. Siegburg. *Gjenstandsdel: buk.*

Antall fragmenter: 1

Lys grått steingods fra Siegburg med rødbrun glasur. Skår fra samme kanne finnes også i kontekst 1210 og 1232.

Mål: L: 4,7 cm.

Datering: 1400 - tallet (mulig 1500)

Fyll 1350 (fyllskifte i avfallsgrop)

47) **Armbroest** av bein/jern. *Gjenstandsdel: armbroestnøtt. Antall fragmenter: 1*

Omtrent intakt armbroestnøtt av bein (muligens horn) og jernsplint. Nøttas fingre er ca. 0,8 cm brede, pilrennas bredde måler også ca. 0,8 cm, mens akselhjulet har en målt diameter på ca. 0,6 cm. Røntgen av nøtta viser at metallsplinten som beskytter hakket for avtrekkeren er avlang med forsterkning ved sperrehakket og at den er plassert inne i nøtta mellom strenghakk og sperrehakket. Nøtta har en liten skade på i bakre del av pilrenna.

Mål: L: 3,5 cm. B: 3,2 cm. T: 2,4 cm.

Datering: Senmiddelalder?

Lag 1374 (kulturlag/avfallslag)

48) **Spenne** (ringspenne) av kobberlegering. *Antall fragmenter: 1*

Hel ringspenne i kobberlegering (bronse?). Ringens tverrsnitt måler ca. 0,3 cm, mens dens ytre diameter måler ca. 1,9 cm. Tornens tverrsnitt er noe mer firkantet og svakt rektangulært, der den bredeste siden hviler på selve ringen og måler ca. 0,2 cm. Tornens lengde måler ca. 2,3 cm (slik den er festet på ringen). Det ble ikke observert noe brudd på tornen, slik at spennen trolig er intakt.

Mål: Diam: 1,9 cm.

Datering: Middeltalder?

Lag 1477 (kulturlag/avfallslag)

49) **Bryne** av bergart. *Antall fragmenter: 1*

Bruddstykke (øvre del) av bryne.

Mål: L: 5,0 cm. B: 1,9 cm. T: 1,0 cm.

Lag 1477 (kulturlag/avfallslag)

50) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 35. Antall fragmenter: 30-40*

30 - 40 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analyserte.

Mål: Stm: 16,0 cm. Vekt: 331 gram.

Datering: Nyere tid

Lag 414 (gruslag)

51) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 20. Antall fragmenter: 20-30*

20-30 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analyserte.

Mål: Stm: 11,8 cm. Vekt: 115 gram.

Lag 459 (humøst siltlag)

52) **Skjell** av skjell.

Skjell, trolig matavfall. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 6,8 cm. *Vekt:* 25 gram.

Lag 459 (humøst siltlag)

53) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall:* 10. *Antall fragmenter:* ca. 10

Ca. 10 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analyserte.

Mål: Stm: 11,5 cm. *Vekt:* 217 gram.

Datering: Etterreformatorisk

Lag 587 (avfallslag)

54) **Skjell** av skjell. *Antall fragmenter:* 1

Fragment av skjell, trolig matavfall. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 5,7 cm. *Vekt:* 6,5 gram.

Datering: Etterreformatorisk

Lag 587 (avfallslag)

55) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall:* 20. *Antall fragmenter:* 20-30

20-30 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analyserte.

Mål: Stm: 12,0 cm. *Vekt:* 135 gram.

Datering: Etterreformatorisk

Lag 630 (blandete avfallslag)

56) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall:* 300. *Antall fragmenter:* 250-350

250-350 fragmenter av dyrebein. Foreløpig ikke analysert

Mål: Stm: 23,3 cm. *Vekt:* 5151 gram.

Datering: Etterreformatorisk

Lag 666 (avfallsdyng)

57) **Skjell** av skjell. *Antall:* 15. *Antall fragmenter:* 10-20

10-20 fragmenter av skjell, trolig matavfall. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 9,3 cm. *Vekt:* 235 gram.

Datering: Etterreformatorisk

Lag 666 (avfallsdyng)

58) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 35. Antall fragmenter: 30-40*

30-40 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 17,3 cm. Vekt: 618 gram.

Datering: Etterreformatork

Lag 703 (humøst siltlag)

59) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall fragmenter: 1*

1 fragment av ubrent dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 11,2 cm. Vekt: 34 gram.

Lag 727 (gruslag)

60) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 55. Antall fragmenter: 50-60*

50-60 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 19,3 cm. Vekt: 1362 gram.

Fyll 1006 (fyll i avfallsgrop)

61) **Skjell** (blåskjell) av skjell. *Antall: 2. Antall fragmenter: 2*

2 fragmenter av skjell, trolig matavfall. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 6,4 cm. Vekt: 13 gram.

Fyll 1006 (fyll i avfallsgrop)

62) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 15. Antall fragmenter: 10-20*

10-20 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 13,5 cm. Vekt: 333 gram.

Lag 1026 (gruslag)

63) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 15. Antall fragmenter: 10-20*

10-20 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 12,7 cm. Vekt: 227 gram.

Fyll 1039 (fyll i stolpehull)

64) **Skjell** av skjell. *Antall: 5. Antall fragmenter: Ca. 5*

Ca. 5 fragmenter av skjell, trolig matavfall. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 5,8 cm. Vekt: 16,5 gram.

Fyll 1039 (fyll i stolpehull)

65) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 35. Antall fragmenter: 30-40*

30-40 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 21,0 cm. Vekt: 1044 gram.

Fyll 1105 (fyll i avfallsgrop)

66) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 4. Antall fragmenter: 4*
4 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analyserte.

Mål: Stm: 5,3 cm. Vekt: 12 gram.

Fyll 1121 (fyll i mulig grøft)

67) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 3. Antall fragmenter: 3*
3 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 4,9 cm. Vekt: 8 gram.

Lag 1152 (sandlag)

68) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 2. Antall fragmenter: 2*
2 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 12,0 cm. Vekt: 28 gram.

Lag 1166 (organisk lag)

69) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 55. Antall fragmenter: 50-60*

50-60 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 19,6 cm. Vekt: 790 gram.

Datering: Senmiddelalder?

Lag 1178 (kulturlag/avfallslag)

70) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall fragmenter: 1*
1 fragment av brent dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 2,8 cm. Vekt: 2,5 gram.

Datering: Senmiddelalder?

Lag 1178 (kulturlag/avfallslag)

71) **Skjell** av skjell. *Antall fragmenter: 1*

1 fragment av skjell, trolig matavfall. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 8,7 cm. Vekt: 24 gram.

Lag 1178 (kulturlag/avfallslag)

72) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 25. Antall fragmenter: 20-30*

20-30 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 16,5 cm. Vekt: 490 gram.

Fyll 1210 (fyll i avfallsgrop)

73) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 50. Antall fragmenter: 50-60*

Drøyt 50 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 12,0 cm. Vekt: 618 gram.

Lag 1232 (organisk avfallslag)

74) **Skjell** av skjell. *Antall fragmenter: 1*

Fragment av skjell, trolig matavfall. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 2,9 cm. Vekt: 1,5 gram.

Lag 1232 (organisk avfallslag)

75) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 50. Antall fragmenter: 50-60*

50-60 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 16,0 cm. Vekt: 795 gram.

Lag 1287 (kullholdig sandlag)

76) **Skjell** av skjell. *Antall: 2. Antall fragmenter: 2*

2 fragmenter av skjell, trolig matavfall. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 9,6 cm. Vekt: 116 gram.

Lag 1287 (kullholdig sandlag)

77) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 40. Antall fragmenter: 40-50*

40-50 fragmenter av ubrente dyrebein. Flere store fragmenter i relativt dårlig forfatning.

Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 23,1 cm. Vekt: 1232 gram.

Fyll 1350 (fyll i avfallsgrop)

78) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 200. Antall fragmenter: 200-230*

I overkant av 200 ubrente dyrebein (hovesakelig fragmenter), hvor av mesteparten i relativt god stand. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 19,5 cm. Vekt: 4507 gram.

Datering: Senmiddelalder?

Lag 1374 (kulturlag/avfallslag)

79) **Skjell** av skjell. *Antall:* 5. *Antall fragmenter:* ca. 5

Ca. 5 fragmenter av skjell, trolig matavfall. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 7,6 cm. *Vekt:* 56 gram.

Lag 1374 (kulturlag/avfallslag)

80) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall:* 10. *Antall fragmenter:* 10-15

Drøyt 10 fragmenter av ubrente dyrebein, hvorav flere større fragmenter i relativt dårlig forfatning. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 24,2 cm. *Vekt:* 269 gram.

Fyll 1432 (fyll i avfallsgrop)

81) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall:* 25. *Antall fragmenter:* 20-30

20-30 fragmenter av dyrebein i relativt god stand. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 14,0 cm. *Vekt:* 552 gram.

Datering: Senmiddelalder?

Lag 1448 (kulturlag/avfallslag)

82) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall:* 10. *Antall fragmenter:* 10-20

10-20 fragmenter av ubrente dyrebein, hvorav flere store fragmenter, de fleste i relativt dårlig forfatning. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 12,5 cm. *Vekt:* 535 gram.

Fyll 1462 (fyll i avfallsgrop)

83) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall:* 50. *Antall fragmenter:* 50-60

50-60 fragmenter av ubrente dyrebein i varierende forfatning. Foreløpig ikke analyserte.

Mål: Stm: 15,0 cm. *Vekt:* 709 gram.

Lag 1477 (kulturlag/avfallslag)

84) **Osteologisk materiale** (brent animalosteologisk) av bein. *Antall:* 7. *Antall fragmenter:* 7

7 fragmenter av brente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 4,3 cm. *Vekt:* 9 gram.

Lag 1477 (kulturlag/avfallslag)

85) **Skjell** av skjell. *Antall fragmenter: 1*

1 fragment av skjell, trolig matavfall. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 3,6 cm. Vekt: 5 gram.

Lag 1477 (kulturlag/avfallslag)

86) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Gjenstandsdel: kjevebein.*

Antall fragmenter: 1

Fragment av ubrent dyrekjeve. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 17,8 cm. Vekt: 157 gram.

Fyll 1516 (fyll i grøft)

87) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 2. Antall fragmenter: 2*

2 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analyserte.

Mål: Stm: 5,7 cm. Vekt: 10 gram.

Fyll 1546 (fyll i mulig stolpehull)

88) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 9. Antall fragmenter:*

Ca. 9

Ca. 9 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 11,3 cm. Vekt: 114 gram.

Fyll 1582 (fyll i grop)

89) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 2. Antall fragmenter: 2*

2 fragmenter av brente dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 2,9 cm. Vekt: 2,5 gram.

Fyll 1582 (fyll i grop)

90) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall: 8. Antall fragmenter:*

Ca. 8

Ca. 8 fragmenter av ubrente dyrebein. Foreløpig ikke analyserte.

Mål: Stm: 27,5 cm. Vekt: 368 gram.

Fyll 1630 (fyll i grøft)

91) **Osteologisk materiale** (ubrent animalosteologisk) av bein. *Antall fragmenter: 1*

1 fragment av ubrent dyrebein. Foreløpig ikke analysert.

Mål: Stm: 8,7 cm. Vekt: 52 gram.

Fyll 1645 (fyll i stolpehull)

Funnomstendighet: Arkeologisk utgravning

I november 2016 gjennomførte NTNU Vitenskapsmuseet en arkeologisk undersøkelse av middelalderske og etterreformatoriske kulturlag fra et begrenset område av gårdshaugen på Viklem i forbindelse med revidert reguleringsplan for utvidelse av Ørland kirkegård. To felt på totalt 78,6 m² ble åpnet ved hjelp av gravemaskin til å fjerne moderne masser. Utgravningsmetoden på Felt I fulgte prinsippene for stratigrafisk graving kombinert med single context dokumentasjon. På felt II manglet det stratigrafi, og et utvalg strukturer i undergrunnen ble snittet. Felt I ligger på selve prestegårdstunet, innenfor gårdshaugens vestre periferi. Totalt 56 kontekster ble dokumentert på dette feltet og det ble skilt ut seks faser fra høymiddelalder – nåtid. Fase 1 omfatter aktivitetsspor i steril grunn (før ca. 1250 e.Kr.), mens Fase 2 betegner den første kulturlagsavsetningen i høymiddelalderen (ca. 1250 – 1350). Fase 3 er definert som kulturlag fra senmiddelalder (ca. 1350 – 1400/1450), mens Fase 4 omfatter aktivitetsspor fra senmiddelalder (ca. 1400/1450 – 1500/1600). Fase 5 spenner over aller etterreformatoriske aktivitetsspor som er eldre enn ca. 1900. Kontekster som er moderne, dvs. yngre enn ca. 1900, hører til Fase 6. Undersøkelsen viser at området i all hovedsak har blitt brukt til avhending av husholdningsavfall. Funnmaterialet preges av det animalosteologiske materialet, som veide ca. 20,8 kg. Blant det øvrige materialet forekommer mye keramikk (hovedsakelig etterreformatorisk rødgods, men også tre skår av Siegburg som trolig stammer fra 1400-tallet) og en del jernfragmenter (primært spiker og nagler). Gjenstandene som skiller seg ut er en ringspenne og en armbrøstnøtt, begge sannsynligvis fra middelalder. På Felt II, som viste seg å ligge noen meter utenfor gårdshaugens nordre utstrekning, ble 11 av 20 påviste anleggsspor i steril grunn undersøkt. Anleggssporene omfatter 10 sikre stolpehull (hvorav 4 steinskodde), 8 mulige stolpehull, 1 kokegrop og 1 grøft med ukjent funksjon.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 33, N: 7073834,401, Ø: 235678,013.

LokalitetsID: 219264.

Funnet av: Jo Sindre Eidshaug.

Funnår: 2016.

Litteratur:

Reed, I. W. 1990: 1000 years of pottery: an analysis of pottery, trade and use. I: Meddelser ... Fortiden i Trondheim bygrunn: Folkebibliotekstomten 20078:

Booth, A. H. 1998: Utgravningene i Erkebisppegården i Trondheim. Erkebiskopens armbrøstproduksjon (NIKU Temahefte nr. 16)

Katalogisert av: Jo Sindre Eidshaug.

Vedlegg 6: Fullstendig funnliste, Felt I

Intraas-ID	Gjenstand	Form	Gjenstands- del	Variant	Materiale	Usikkert ant?	Ant.	Ant. fragm.	Datering	Diam.	Stn.	Vekt	Mus.nr.
414	Slipe- stein	dreie- slipestein			sand- stein		1	1					T27374: 1
	Leirkar				kera- mikk		1	1	1600–1800				T27374: 2
	Leirkar				kera- mikk		1	1	1600–1800				T27374: 3
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- oste- logisk			bein	?	35	30 - 40	nyere tid		16	331	T27374: 50
	Spiker				jern		2	2					
	Tegl			rød	leire							107	
459	Potte	fydepotte	rand		kera- mikk		1	1	1600-1800				T27374: 4
	Potte	stjertpotte	stjert		kera- mikk		1	1	før 1700				T27374: 5
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- oste- logisk			bein	?	20	20 - 30			11, 8	115	T27374: 51
	Skjell				skjell		1				6,8	25	T27374: 52
	Vindus- glass				glass		1	1					
	Tegl			rød	leire							339	
587	Leirkar				kera- mikk		1	1	1600-1800				T27374: 10
	Leirkar		rand		kera- mikk		1	1	etter- reform- atorisk				T27374: 11
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- oste- logisk			bein	?	10	ca 10	etter- reform- atorisk		11, 5	217	T27374: 53
	Skjell				skjell		1	1	etter- reform- atorisk		5,7	6,5	T27374: 54
	Krus		bunn	OPA- que de Sarre- gue- mines	fajan- se		1	1	1875–1900				T27374: 6
	Leirkar		bunn	Fre- chen	kera- mikk		1	2			4,5		T27374: 7
	Leirkar				kera- mikk		1	1	1600-1800				T27374: 8
	Leirkar				kera- mikk		1	1	1600-1800				T27374: 9
	Spiker				jern		4	4					
630	Leirkar				kera- mikk		1	1	1600–1800				T27374: 12

	Leirkar				kera- mikk		1	1	1600-1800				T27374: 13
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteo- logisk			bein	?	20	20 - 30	etter- reform- atorisk		12	135	T27374: 55
	tegl			rød	leire							20	
666	Fottøy		såle		lær		1	2			15, 5		T27374: 14
	Fat		rand		kera- mikk		1		1600-1800		8,6		T27374: 15
	Fat		rand	Werra	kera- mikk		1	1	1580-1650		7		T27374: 16
	Fat		bunn	Weser	kera- mikk		2	2	1580-1620		2,6		T27374: 17
	Fat				kera- mikk		2	3	1600-tallet		6,2		T27374: 18
	Fat				kera- mikk		1	3	1600-tallet		4,3		T27374: 19
	Leirkar				kera- mikk		1	1	1700-1900		1,9		T27374: 20
	Leirkar		hank		kera- mikk		1	3	1600-1800		5,6		T27374: 21
	Fat		øre, rand		kera- mikk		2	5	1600-1800		9,4		T27374: 22
	Leirkar		øre, rand		kera- mikk		1	4	1600-1800		10, 5		T27374: 23
	Fat	fiskefat			kera- mikk		9	9	1600-1800		8,4		T27374: 24
	Leirkar		rand, bunn		kera- mikk		5	5	1600-1800		8,3		T27374: 25
	Potte	stjertpotte	stjert		kera- mikk		1	2	før 1700		5		T27374: 26
	Leirkar		bunn		kera- mikk		3	5	1600-1800		6,9		T27374: 27
	Leirkar		bunn		kera- mikk		1	1	1600- tallet?		4,4		T27374: 28
	Leirkar		rand		kera- mikk		1	1	1600- tallet?		4,3		T27374: 29
	Potte	stjertpotte	stjert		kera- mikk		1	1	før 1700				T27374: 30
	Leirkar				kera- mikk		1	2	1600-1800		6,1		T27374: 31
	Leirkar				kera- mikk		6	6	1600-1800		5,8		T27374: 32
	Pipe	krittpipe	stilk		pipe- leire		1	1	etter 1600				T27374: 33
	Pipe	krittpipe	stilk		pipe- leire		1	1	etter 1600				T27374: 34
	Pipe	krittpipe	stilk		pipe- leire		1	1	etter 1600				T27374: 35
	Pipe	krittpipe	stilk		pipe- leire		1	1	etter 1600				T27374: 36
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteo- logisk			bein	?	30 0	25 0- 35 0	etter- reform- atorisk		23, 3	515 1	T27374: 56

	Skjell				skjell	?	15	10 -	20	etter- reform- atorisk		9,3	235	T27374: 57
	Spiker				jern		2	2						
	Vindus- glass				glass		4	4						
	Tegl			rød	leire								276 6	
703	Flaske		bunn		glass		1	1		etter- reform- atorisk				T27374: 37
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteol- ogisk			bein	?	35	30 -	40	etter- reform- atorisk		17, 3	618	T27374: 58
	tegl			rød	leire								206	
727	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteol- ogisk			bein		1	1				11, 2	34	T27374: 59
1006	Beslag				kob- ber- leger- ing		1	1						T27374: 38
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteol- ogisk			bein	?	55	50 -	60			19, 3	136 2	T27374: 60
	Skjell	blåskjell			skjell		2	2				6,4	13	T27374: 61
	Spiker				jern		1	1						
	Heste- sko				jern		1	1						
	Vindus- glass				glass		1	1						
	Tegl			rød	leire								88	
1026	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteol- ogisk			bein	?	15	10 -	20			13, 5	333	T27374: 62
1039	Leirkar				kerami- kk		1	1						T27374: 39
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteol- ogisk			bein	?	15	10 -	20			12, 7	227	T27374: 63
	Skjell				skjell	?	5	Ca .5				5,8	16,5	T27374: 64
	Tegl			rød	leire								8	
1105	Osteolo- gisk mater- iale	ubrent animaloste- ologisk			bein	?	35	30 -	40			21	104 4	T27374: 65
	Brent leire				leire								15	
	Tegl			rød	leire								3	
1121	Osteo- logisk	ubrent animal-			bein		4	4				5,3	12	T27374: 66

	materiale	osteologisk										
1152	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	3	3			4,9	8	T27374: 67
1166	Osteologisk materiale	ubrent animalosteologisk			bein	2	2			12	28	T27374: 68
1178	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	55 - 60	senmiddelalder?		19,6	790	T27374: 69
	Osteologisk materiale	brent animal-osteologisk			bein	1	1	senmiddelalder?		2,8	2,5	T27374: 70
	Skjell				skjell	1	1			8,7	24	T27374: 71
	Tegl				leire					57		
	Nagle	klinknagle	hode		jern	1	1					
1210	Kanne	Siegbur-kanne	buk	Siegburg	kera-mikk	1	1	1400-tallet (kanskje 1500)				T27374: 40
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	25 - 30			16,5	490	T27374: 72
	Nagle		stilk		jern	1	1					
1232	Kanne	Siegbur-kanne	buk	Siegburg	kera-mikk	1	1	1400-tallet (kanskje 1500)				T27374: 41
	Leirkar				kera-mikk	1	1	middelalder?				T27374: 42
	Beslag				jern/kobberlegering	1	2					T27374: 43
	Fragment				bly	1	1					T27374: 44
	Fragment				bein	1	1					T27374: 45
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	50 - 60			12	618	T27374: 73
	Skjell				skjell	1	1			2,9	1,5	T27374: 74
	Nagle				jern	2	2					
	Fragment				jern	2	2					
Brent leire				jern						4		
1287	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	50 - 60			16	795	T27374: 75

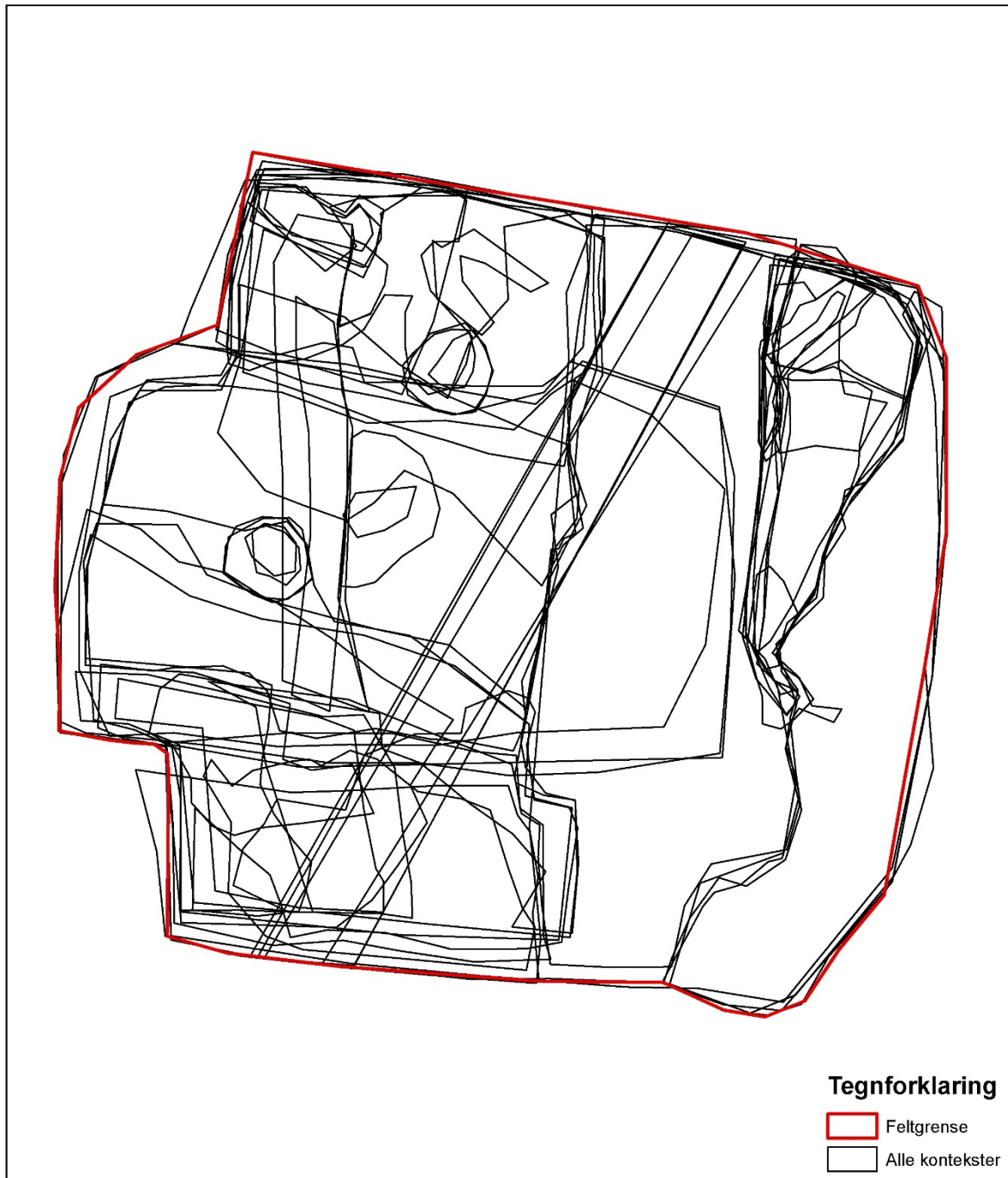
	Skjell				skjell		2	2			9,6	116	T27374: 76
	Brent leire				leire							29	
	Nagle				jern		1	1					
1350	Kanne	Siegbur- kanne	buk	Sieg- burg	kera- mikk		1	1	1400-tallet (mulig 1500)				T27374: 46
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteo- logisk			bein	?	40	40 - 50			23, 1	123 2	T27374: 77
	Spiker				jern		1	1					
	Tegl			rød	leire							5	
1374	Arm- brøst		arm- brøst- nøtt		bein/ jern		1	1	senmiddel- alder?				T27374: 47
	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteo- logisk			bein	?	20 0	20 0- 23 0	senmiddel- alder?		19, 5	450 7	T27374: 78
	Skjell				skjell	?	5	ca . 5			7,6	56	T27374: 79
	Nagle	klinknagle	klinke- plate, nagle		jern		3	3					
	Nagle				jern		15	15					
	Beslag				jern		2	2					
	Frag- ment				jern		1	1					
	Frag- ment				kob- ber- leger- ing		4	4					
	Brent leire				leire							16	
1432	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteo- logisk			bein	?	10	10 - 15			24, 2	269	T27374: 80
1448	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteo- logisk			bein	?	25	20 - 30	senmiddel- alder?		14	552	T27374: 81
	Nagle		stilk		jern		3	3					
	Frag- ment				jern		4	4					
	Holk?				jern		1	1					
1462	Osteo- logisk mater- iale	ubrent animal- osteo- ogisk			bein	?	10	10 - 20			12, 5	535	T27374: 82
	Beslag				jern		1	1					
	Brent leire				leire							28	
1477	Spenne	ring- spenne			kob- ber- leger- ing		1	1	middel- alder?		1, 9		T27374: 48

	Bryne				berg-art		1	1					T27374: 49
	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	50	50 - 60			15	709	T27374: 83
	Osteologisk materiale	brent animal-osteologisk			bein		7	7			4,3	9	T27374: 84
	Skjell				skjell		1	1			3,6	5	T27374: 85
	Nagle	klinknagle			jern		3	3					
	Brent leire	sintret leire			leire							10	
	Nagle				jern		3	3					
	Stabel				jern		1	1					
	Beslag				jern		3	3					
	Fragment				jern		8	8					
	Fragment				kobber-legering		1	1					
1516	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk	kjeve-bein		bein		1	1			17,8	157	T27374: 86
	Nagle	klinknagle	klinke-plate		jern		1	1					
1546	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein		2	2			5,7	10	T27374: 87
1582	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	9	Ca . 9			11,3	114	T27374: 88
	Osteologisk materiale	brent animal-osteologisk			bein		2	2			2,9	2,5	T27374: 89
	Brent leire				leire							8	
	Nagle				jern		2	2					
1630	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein	?	8	Ca . 8			27,5	368	T27374: 90
	Fragment				jern		1	1					
1645	Osteologisk materiale	ubrent animal-osteologisk			bein		1	1			8,7	52	T27374: 91
	Nagle				jern		1	1					

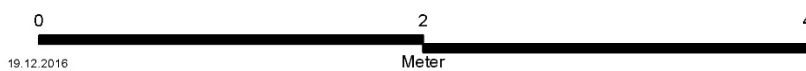
Vedlegg 7: Fullstendig funnslite, Felt II

Mus.nr.	Vekt	Stm.	Diam.	Datering	Ant. fragm.	Ant.	Usikkert ant?	Materiale	Variant	Gjenstands- del	Form	Gjenstand	Intrasis-ID, lag
					1	1		jern				Nagle	750, lag 4

Vedlegg 9: Kart, Felt I

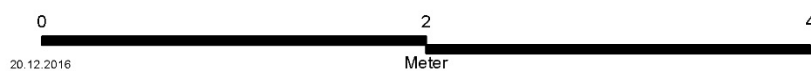


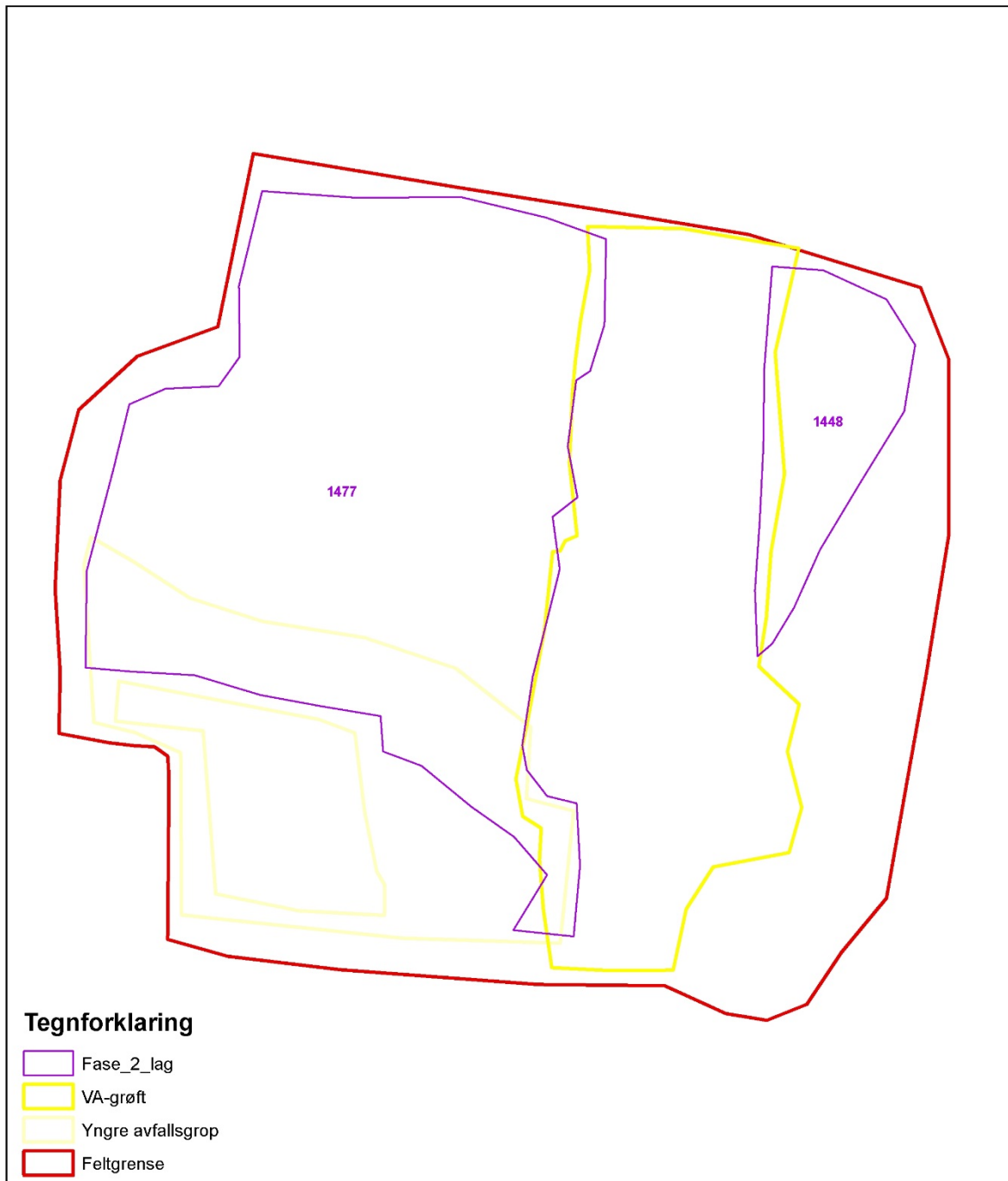
Ørland kirkegård 2016 - Felt I



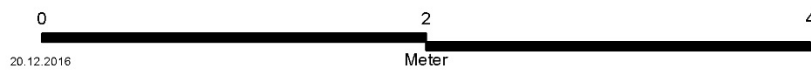


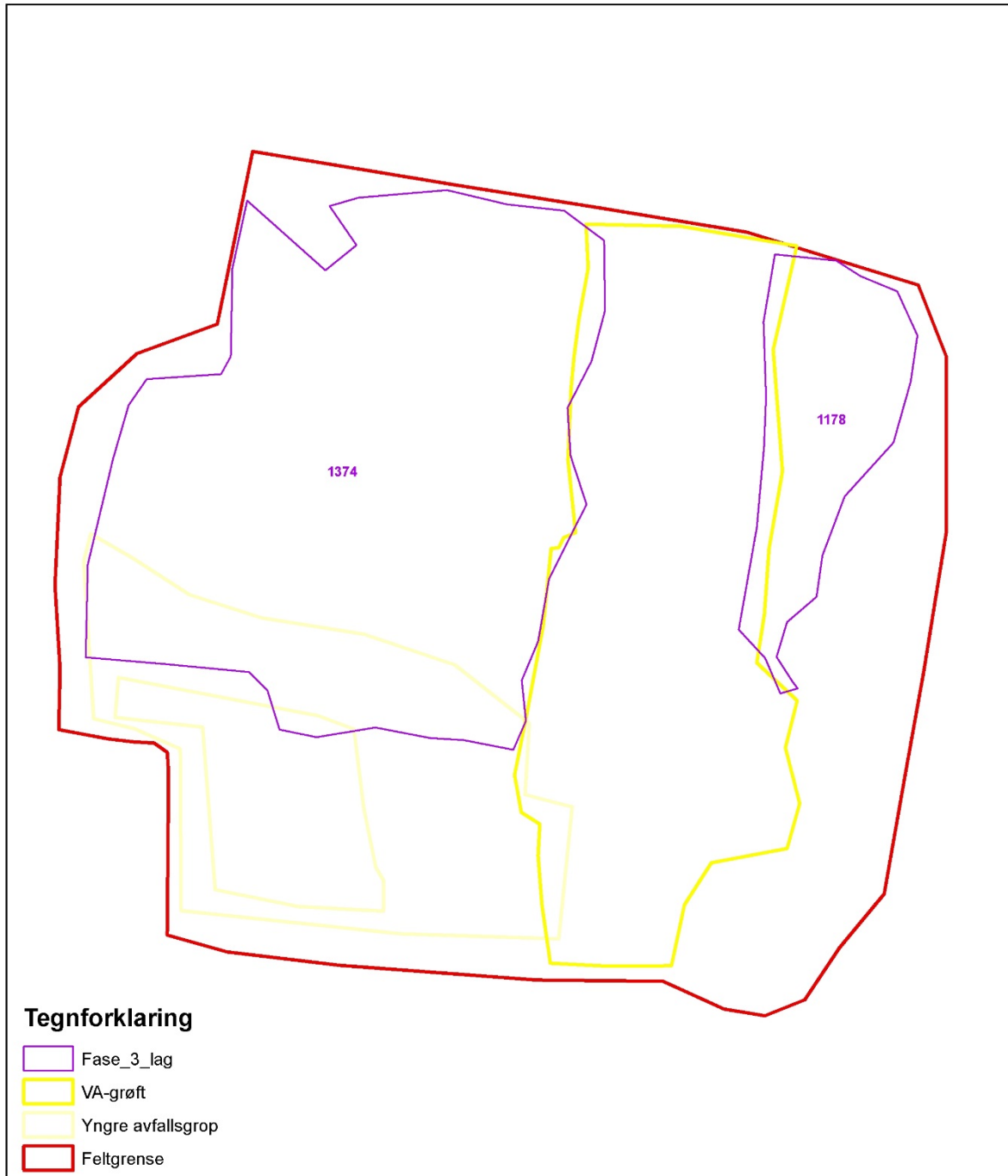
Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 1



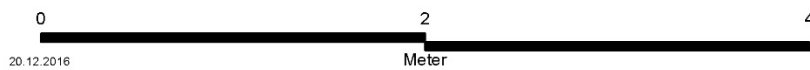


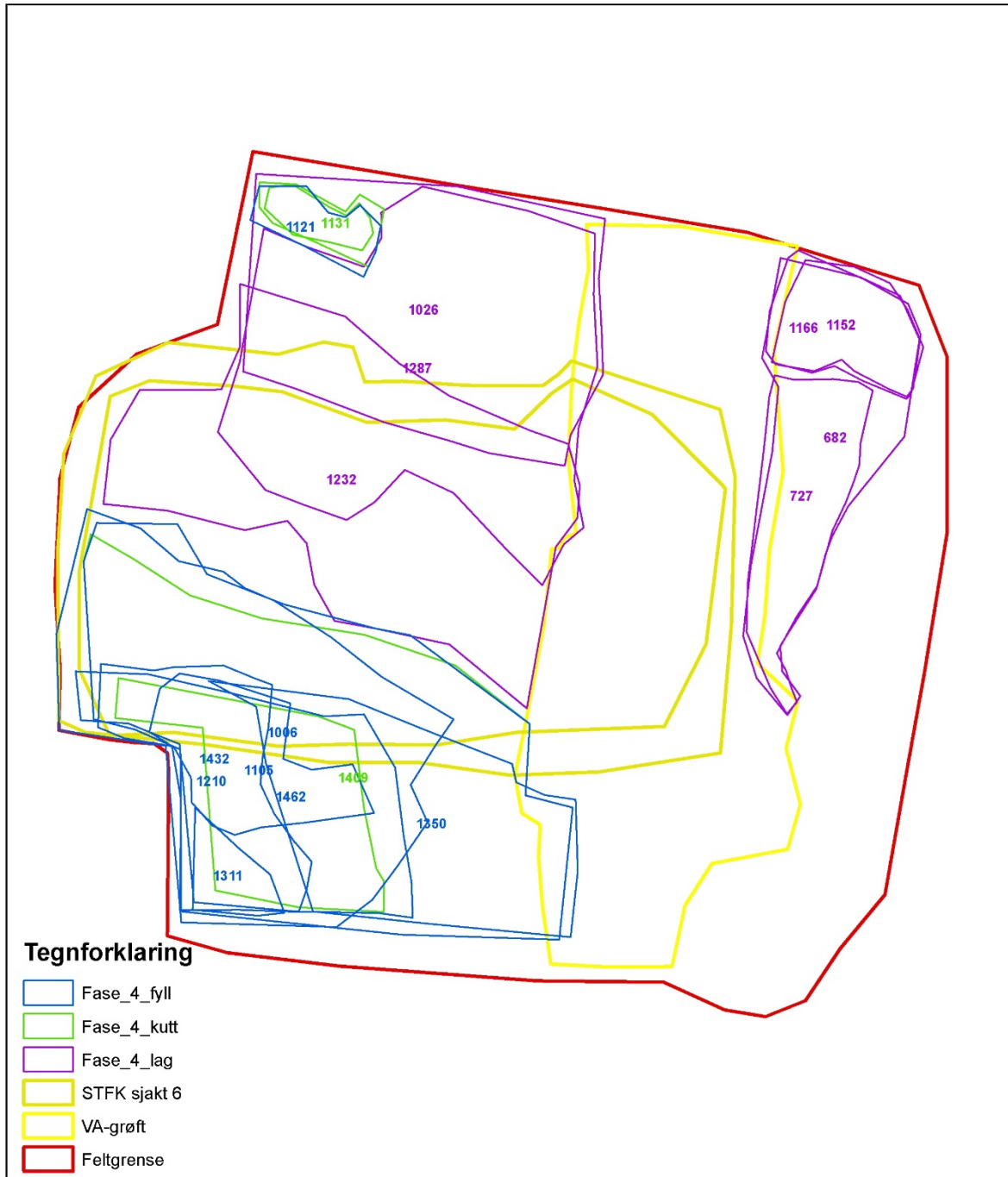
Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 2



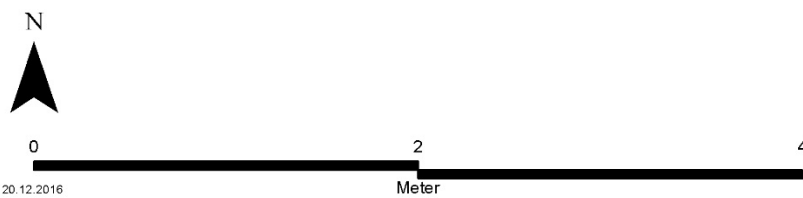


Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 3



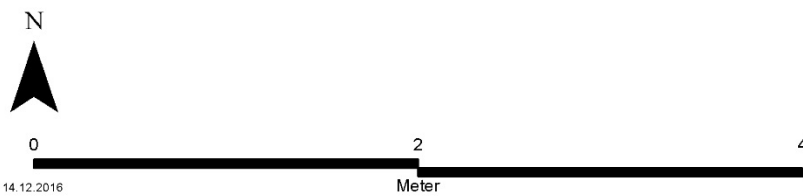


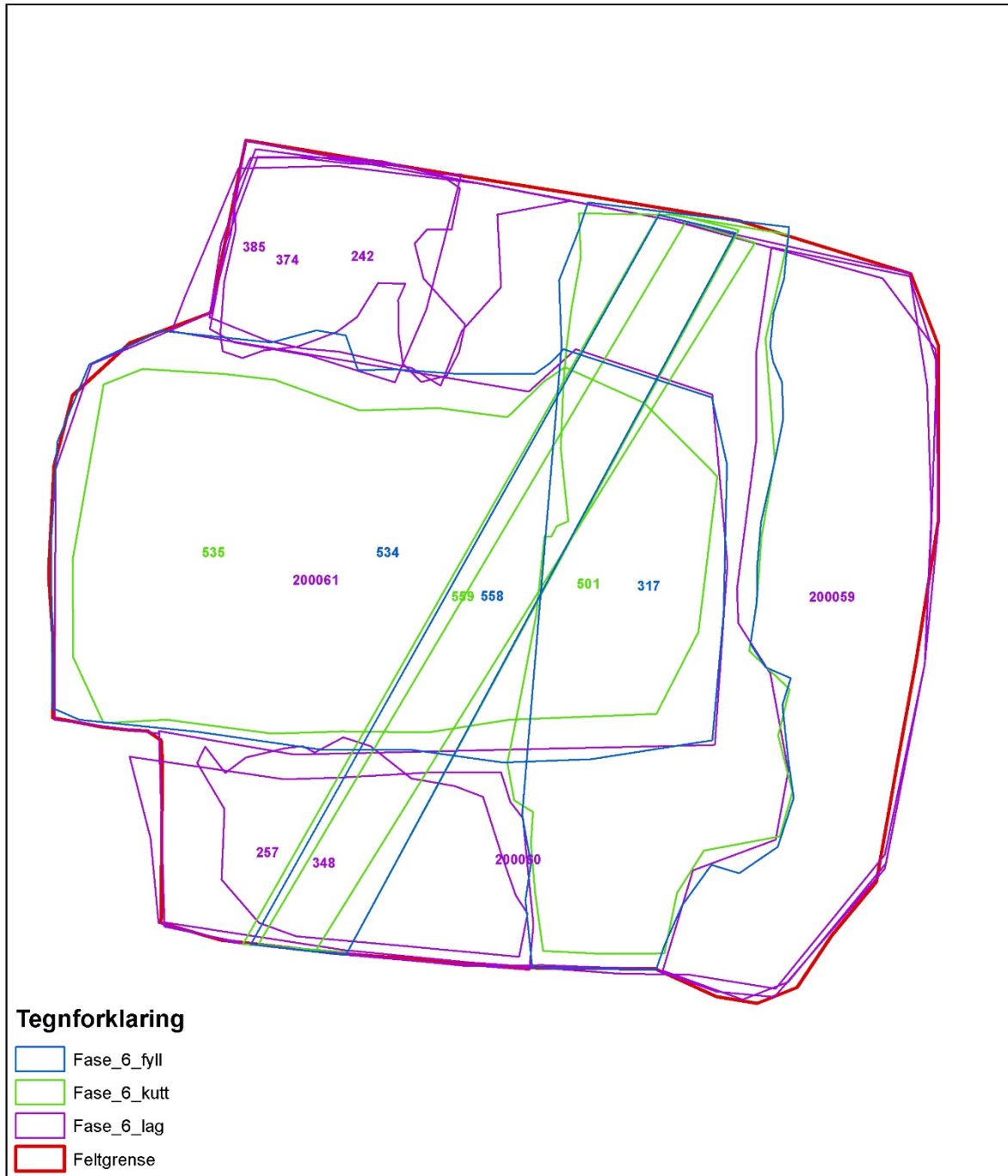
Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 4



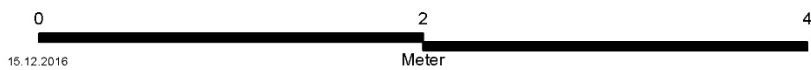


Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 5

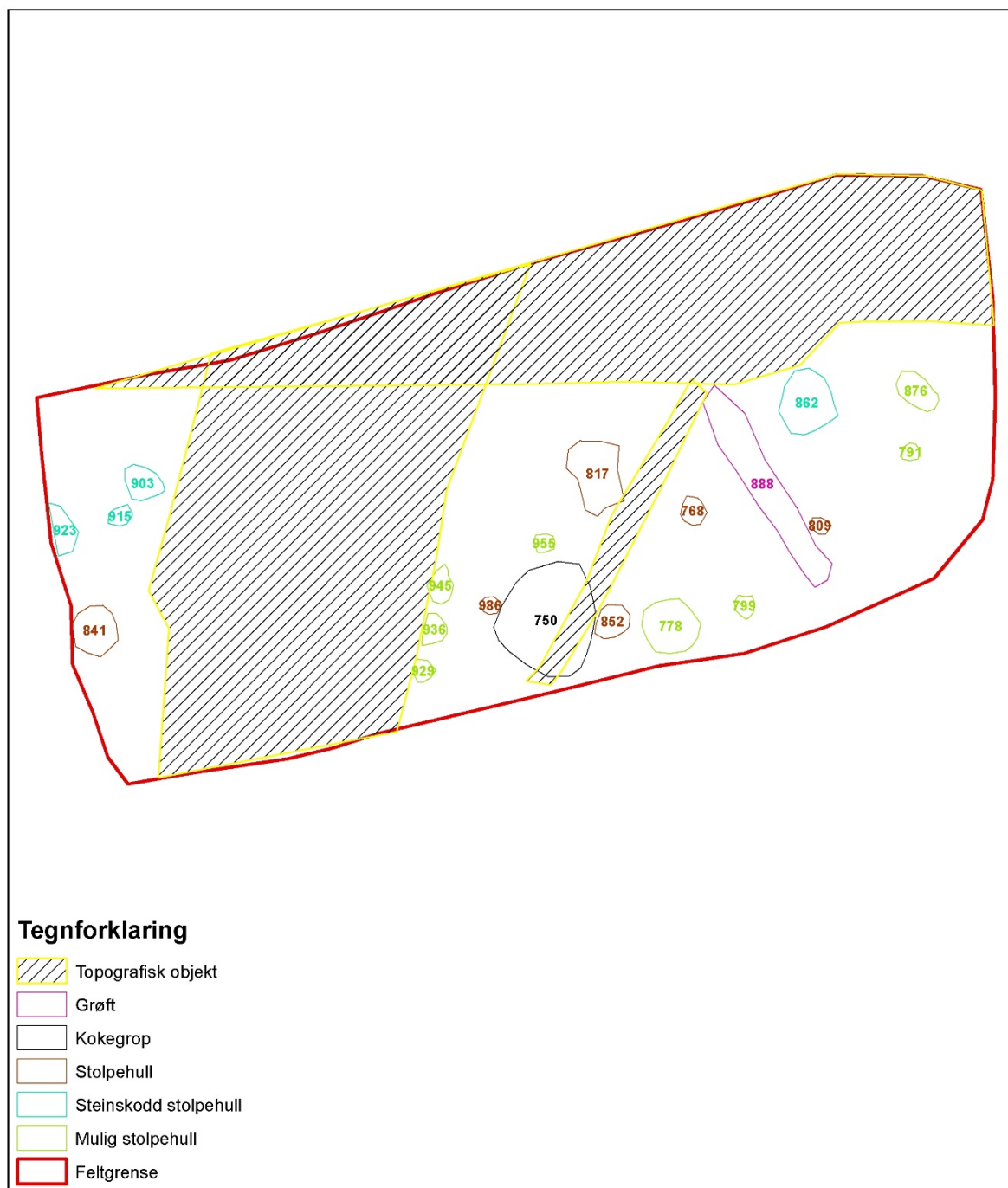




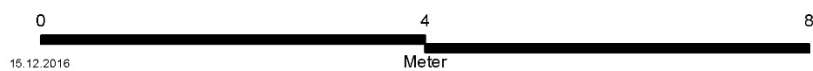
Ørland kirkegård 2016 - Felt I - Fase 6

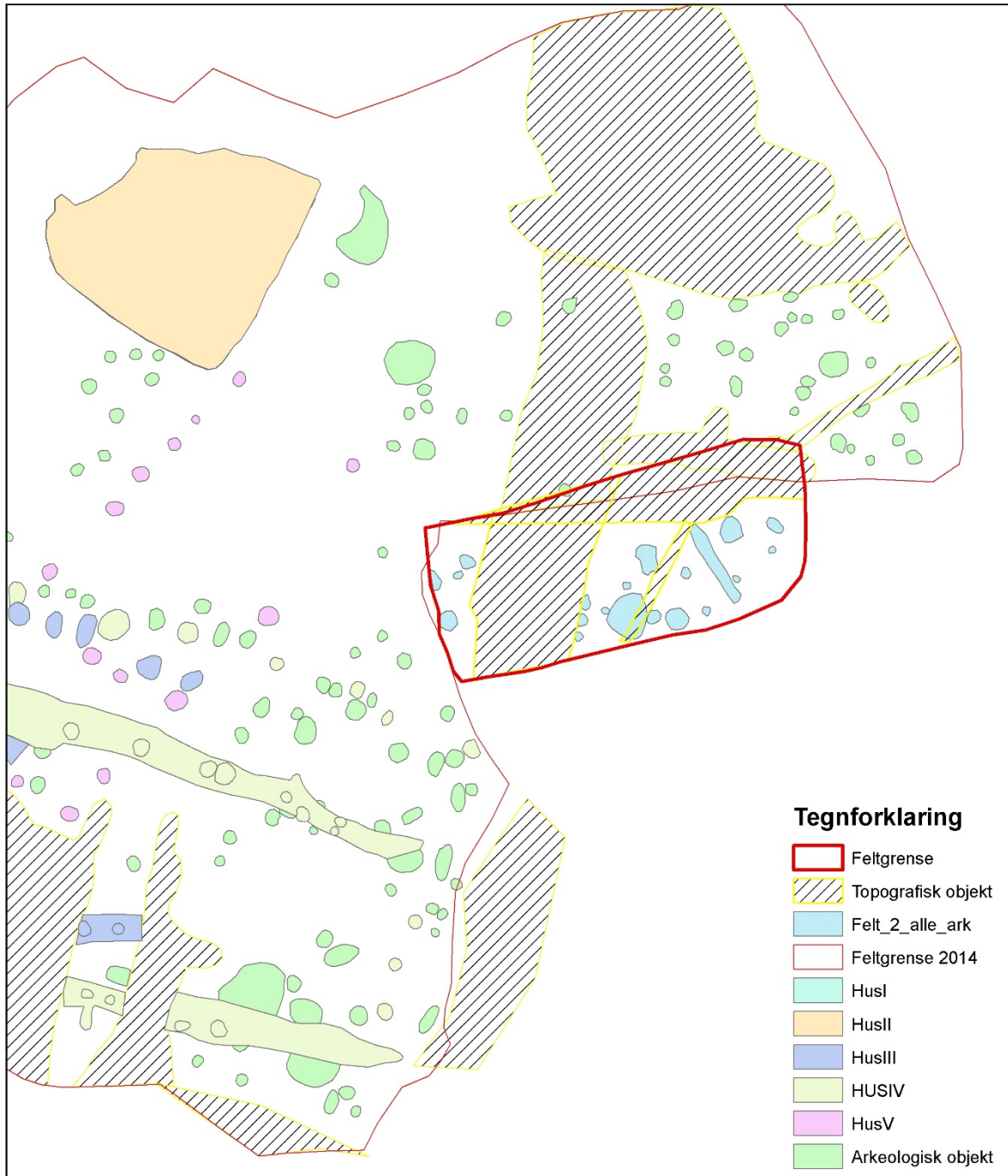


Vedlegg 10: Kart, Felt II

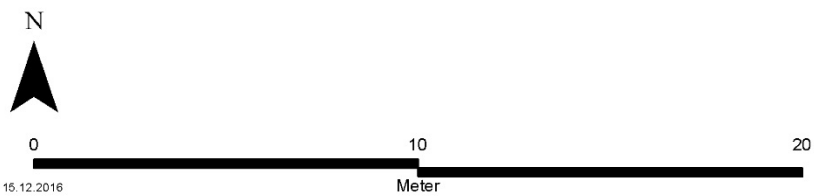


Ørland kirkegård 2016 - Felt II

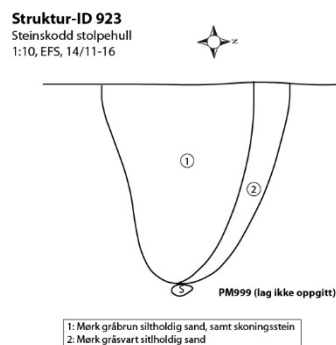
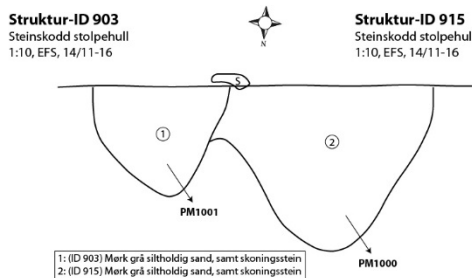
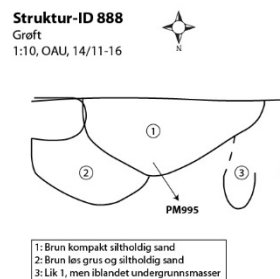
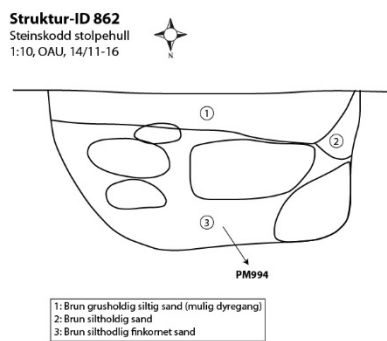
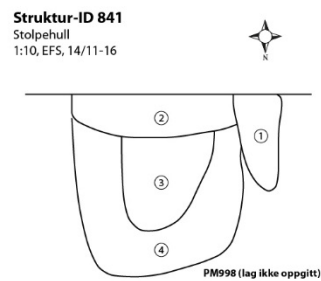
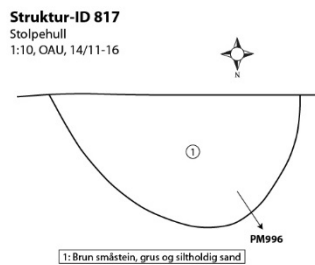
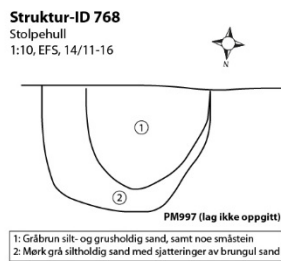
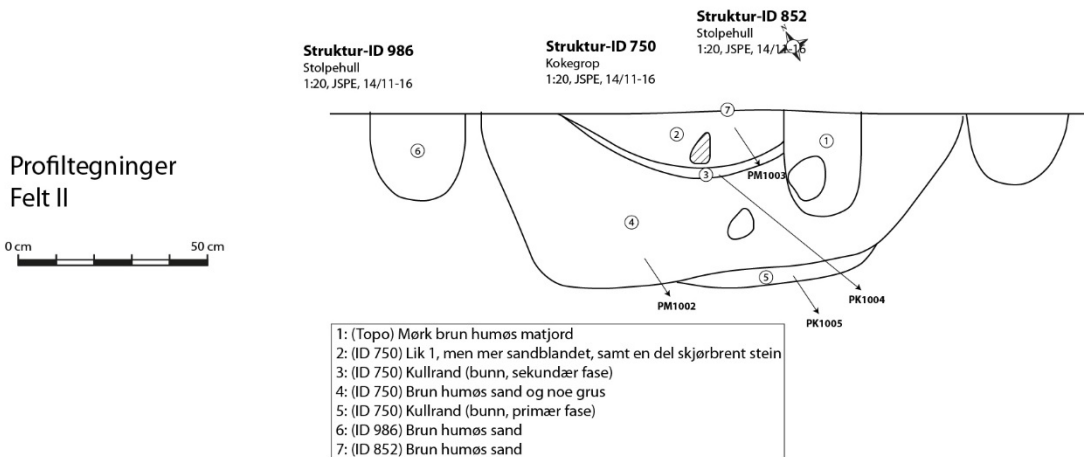




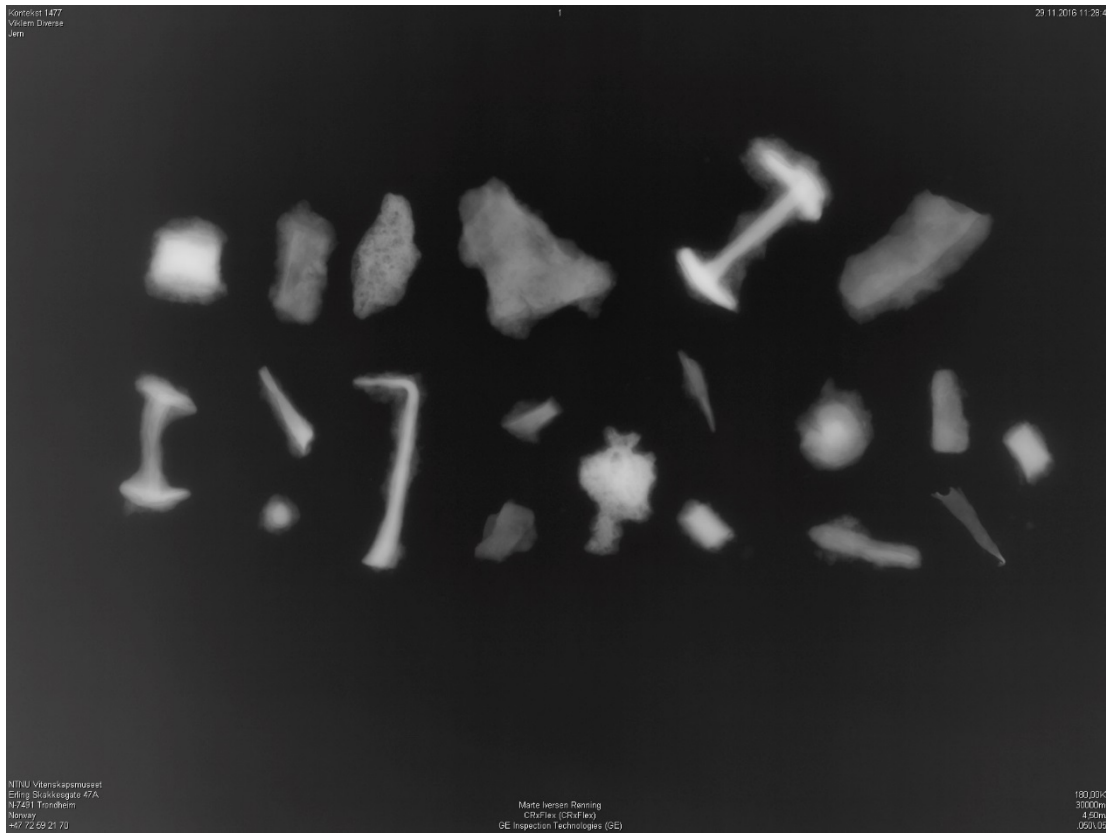
Ørland kirkegård 2016 - Felt II

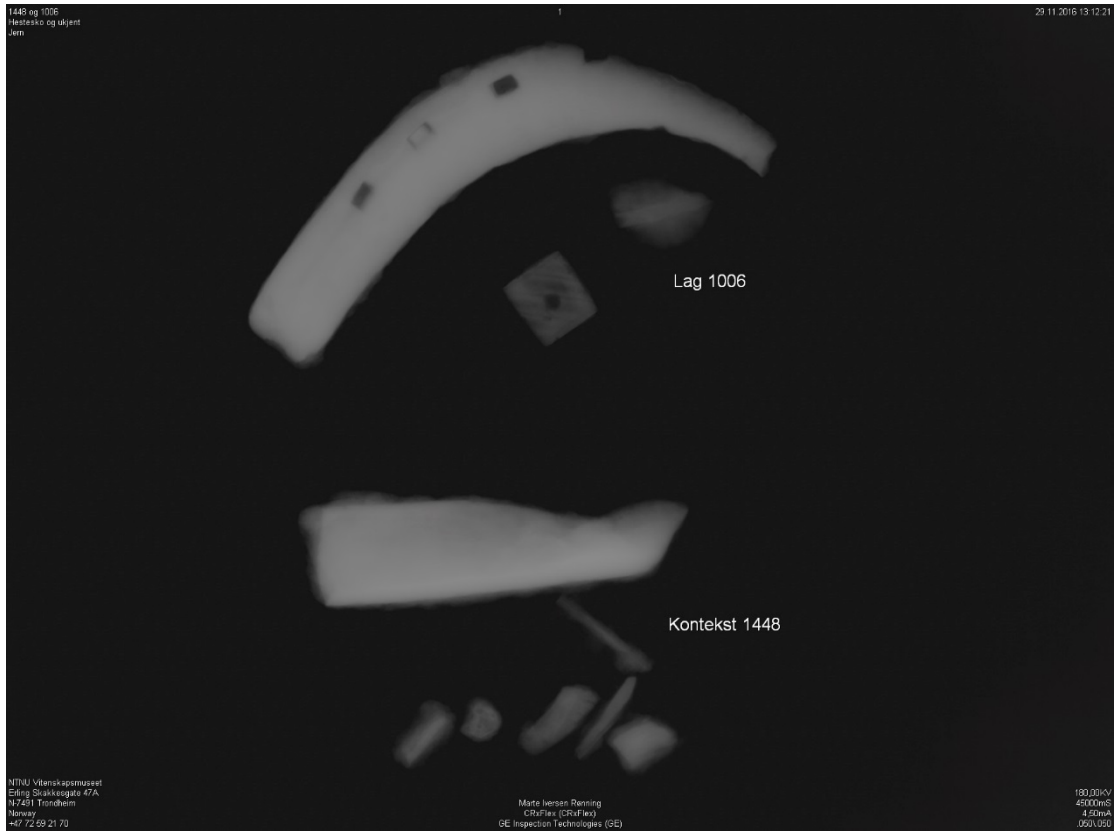


Vedlegg 11: Rentegninger, Felt II



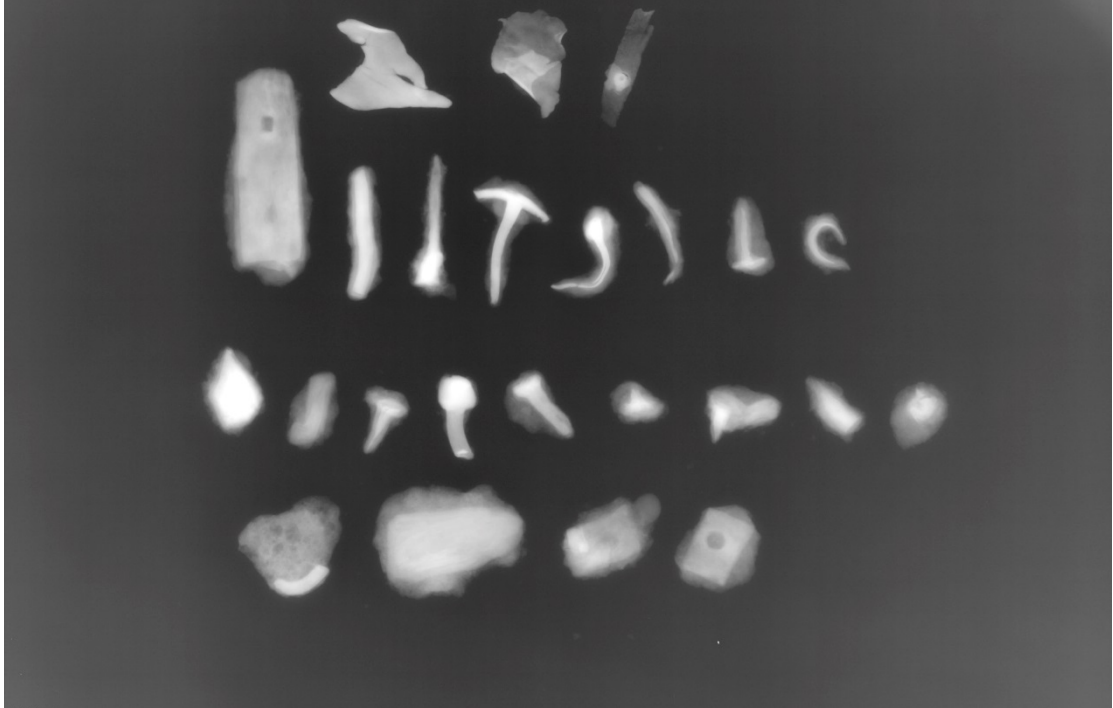
Vedlegg 12: Røntgenfoto av metallfunn, Felt I og Felt II





Korrektur 1574
Brense
Jern, bly

29.11.2016 11:34:38



MNU Vikenregionen
Erling Skjellestad 47A
17251 Tordheim
Norway
+47 72 69 21 77

Mate Helsen Røntgen
CRUX (CRUX) iX
GE Inspection Technologies (GE)

180.00 kV
31000 mA
4.50 mm
0.22 (0.25)

Korrektur 1574
Brense
Jern, bly

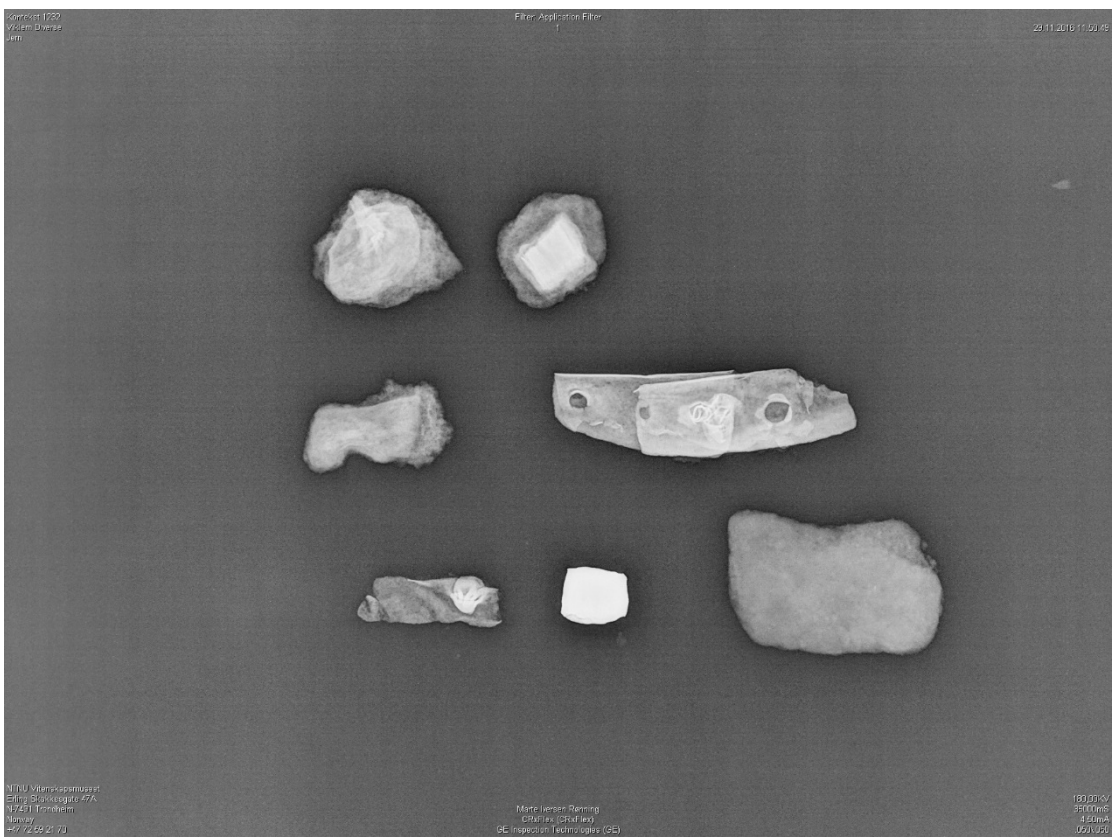
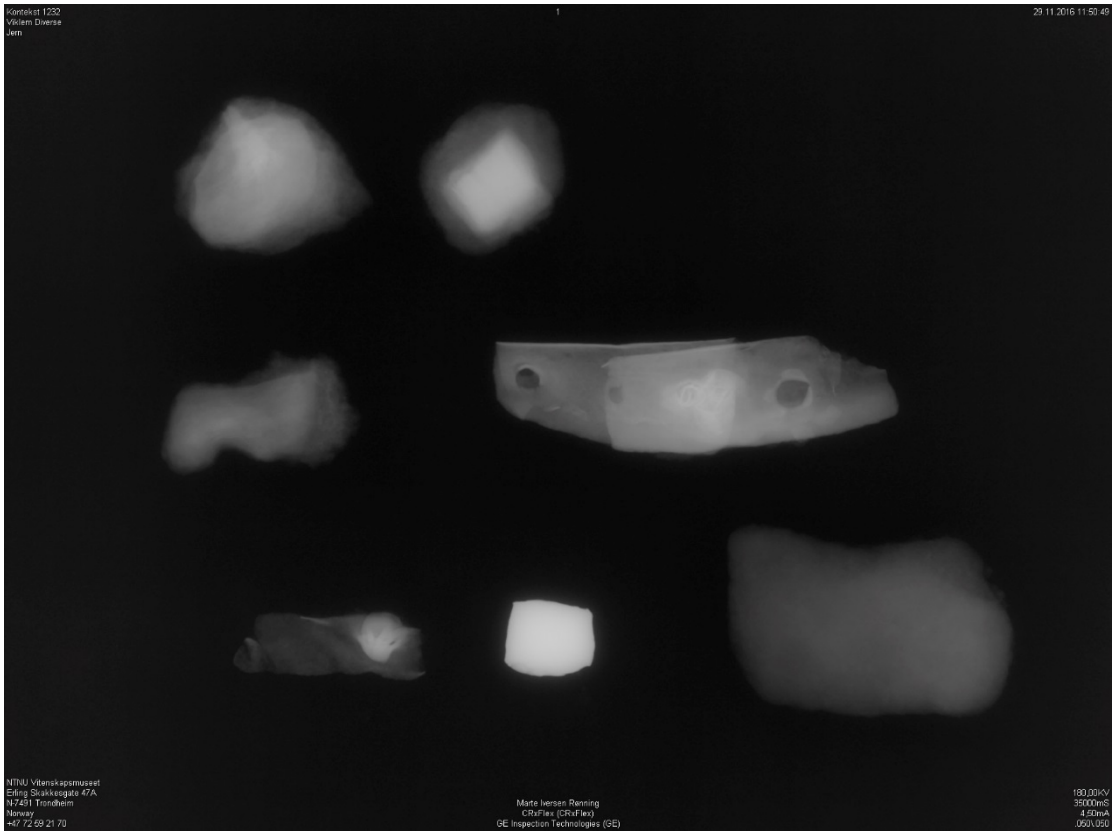
29.11.2016 11:34:38

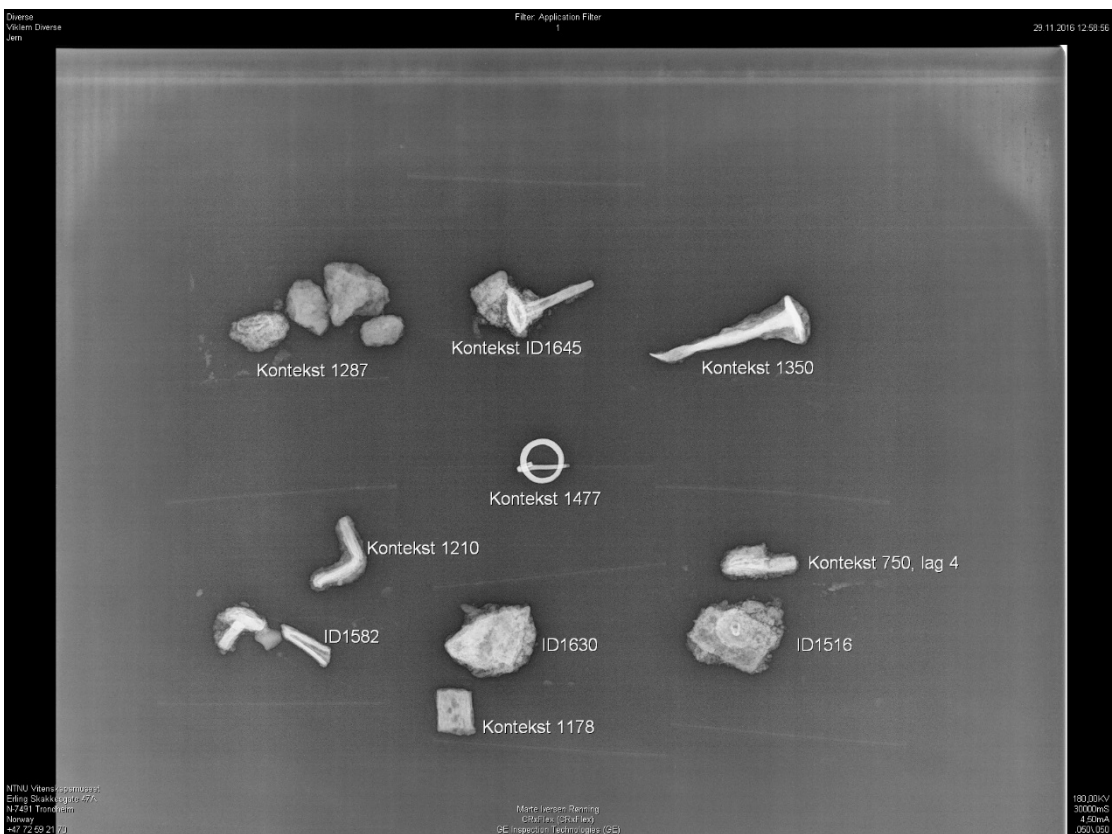
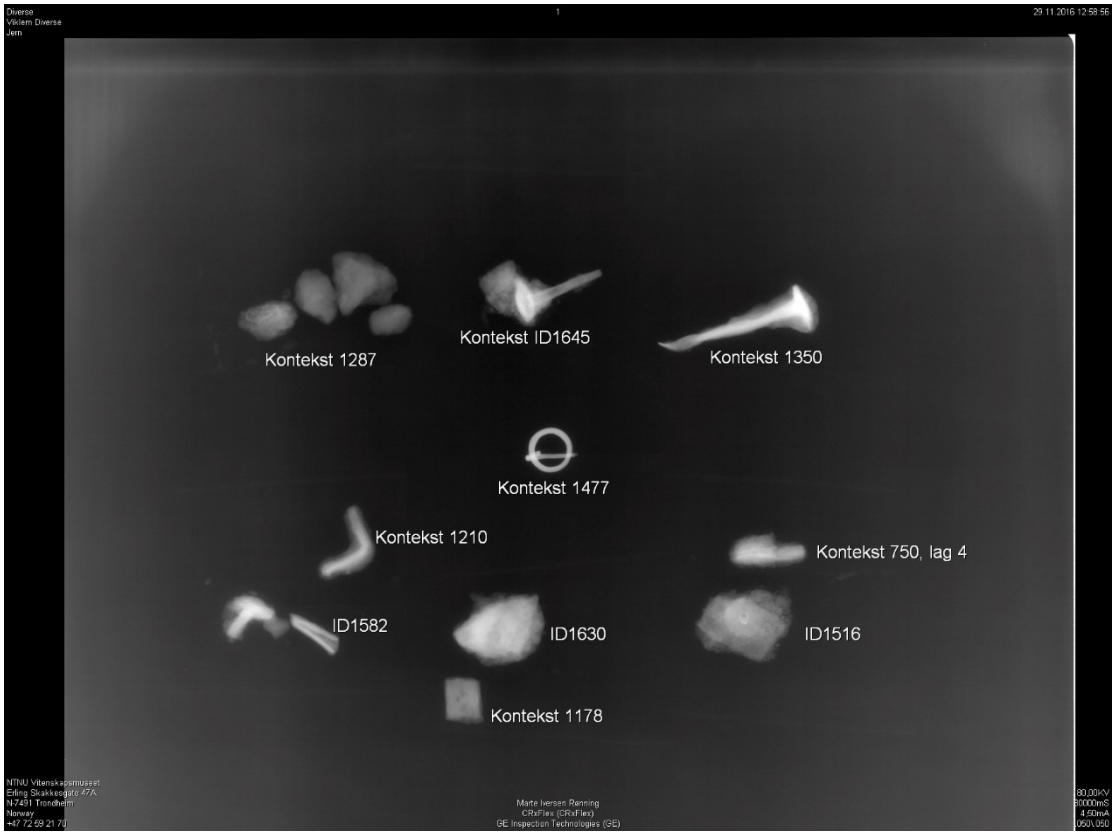


MNU Vikenregionen
Erling Skjellestad 47A
17251 Tordheim
Norway
+47 72 69 21 77

Mate Helsen Røntgen
CRUX (CRUX) iX
GE Inspection Technologies (GE)

180.00 kV
31000 mA
4.50 mm
0.22 (0.25)

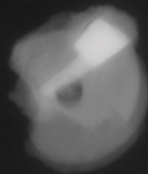




1574 og 1477
Ammerskjold og ringspærre
Jern og tre

1

29.11.2016 13:27:10



NINU Vårenskapsmuseet
Eding, Skarvkeggata 47A,
N-7251 Trondheim,
Norway
+47 72 29 21 70

Marte Hørsen Renning
CRUX (CRUX) Inc.
GE Inspection Technologies (GE)

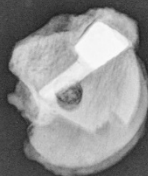
180.00kV
35000mS
4.50mA
020.000

1574 og 1477
Ammerskjold og ringspærre
Jern og tre

Filter: Application Filter

1

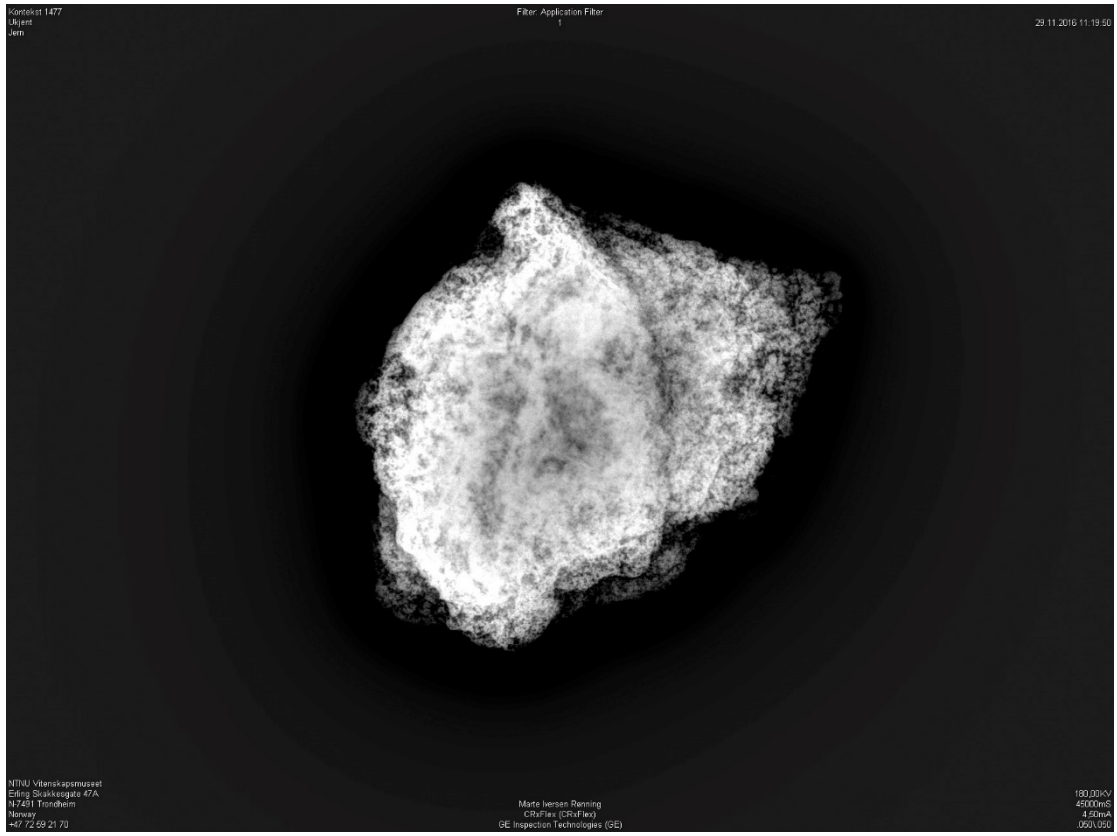
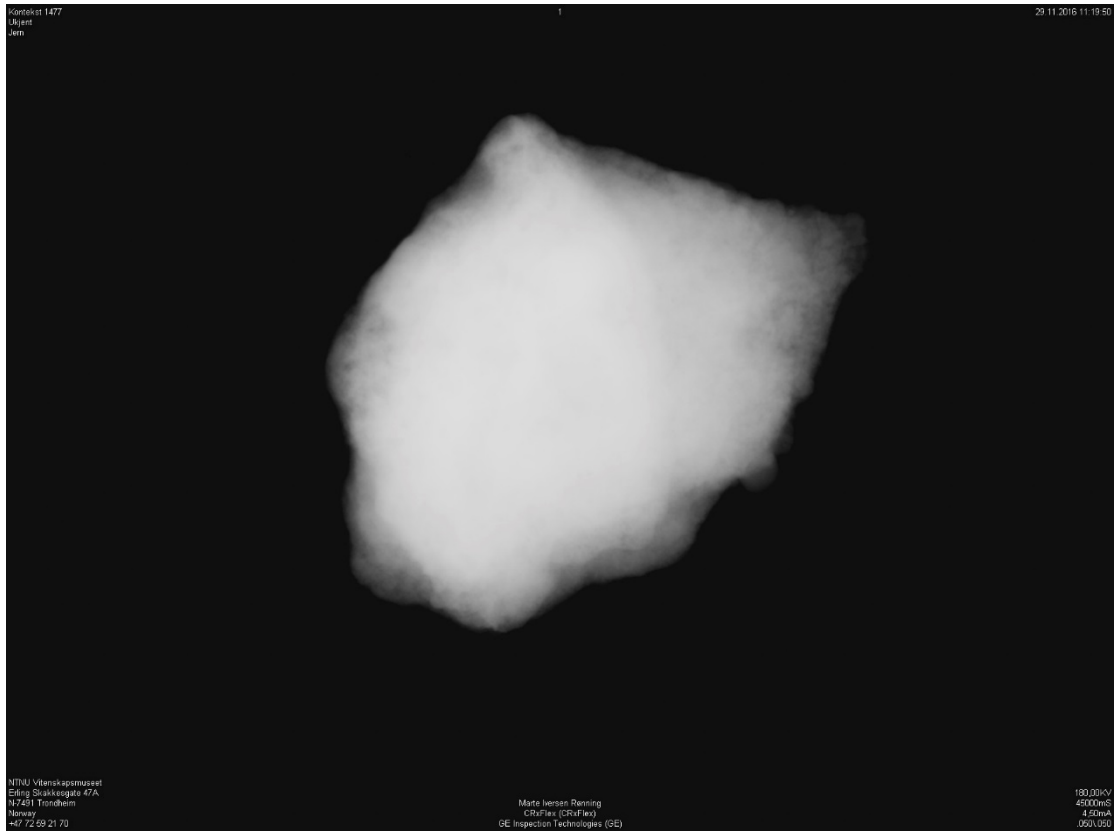
29.11.2016 13:27:10



NINU Vårenskapsmuseet
Eding, Skarvkeggata 47A,
N-7251 Trondheim,
Norway
+47 72 29 21 70

Marte Hørsen Renning
CRUX (CRUX) Inc.
GE Inspection Technologies (GE)

180.00kV
35000mS
4.50mA
020.000



Vedlegg 13: Dateringer og treartsbestemmelse, Felt I og Felt II

Felt	Fase	Tatt i lag	Kontekst	Intrasis-ID	Prøvenavn	Treart	Resultat	Periode	
I	1	1516	Fyll i grøft 1597	1559	16/224:1559	bjørk	Cal AD 1190 – 1275	HMA	
		1546	Fyll i mulig stolpehull 1562	1560	16/224:1560	-	kassert	-	
		1582	Fyll i grop 1672	1656	16/224:1656	-	kassert	-	
		1630	Fyll i grøft 1660	1655	16/224:1655	-	kassert	-	
		1645	Fyll i stolpehull 1671	1659	16/224:1659	bjørk	Cal AD 1440 – 1520 og Cal AD 1595 – 1620	SMA/NT	
	2	1448	Kulturlag/avfallslag	1740	16/224:1740	bjørk	Cal AD 1265 – 1300 og Cal AD 1370 – 1380	HMA/SMA	
		1477	Kulturlag/avfallslag	1532	16/224:1532	-	kassert	-	
		1477	Kulturlag/avfallslag	1739	16/224:1739	bjørk	Cal AD 1220 – 1285	HMA	
	3	1374	Kulturlag/avfallslag	1373	16/224:1373	bjørk	Cal AD 1410 – 1445	SMA	
	4	1210	Fyll i grop 1409	1318	16/224:1318	-	kassert	-	
		1311	Fyll i grop 1409	1319	16/224:1319	-	kassert	-	
		1350	Fyll i grop 1409	1372	16/224:1372	-	kassert	-	
		1462	Fyll i grop 1409	1533	16/224:1533	bjørk	Cal AD 1400 – 1440	SMA	
	5	200	Mur	1741	16/224:1741	bjørk	Cal AD 1445 – 1530 og Cal AD 1545 – 1635	SMA/NT	
		1050	Fyll i stolpehull	1073	16/224:1073	bjørk	Cal AD 1290 – 1410	HMA/SMA	
	II	-	750	Kokegrop, fase 2 (lag 3)	1004	16/224:1004	bjørk	Cal AD 1025 – 1165	VT/TMA/HMA
		-	750	Kokegrop, fase 1 (lag 5)	1005	16/224:1005	bjørk	Cal AD 1015 – 1155	VT/TMA/HMA

Vedlegg 14: Statusrapport for makroprøver, Felt I og Felt II

Felt	Fase	Tatt i lag	Objekt	Intrasis-ID	Prøvenavn	Prøvestatus	
I	1	1516	Fyll i grøft 1597	1558	16/224:1558	klar for avsending	
		1546	Fyll i mulig stolpehull 1562	1561	16/224:1561	kassert	
		1582	Fyll i grop 1672	1657	16/224:1657	klar for avsending	
		1630	Fyll i grøft 1660	1654	16/224:1654	kassert	
		1645	Fyll i stolpehull 1671	1658	16/224:1658	klar for avsending	
	2	1477	Kulturlag/avfallslag	1531	16/224:1531	klar for avsending	
	3	1374	Kulturlag/avfallslag	1370	16/224:1370	klar for avsending	
	4	1006	Fyll i grop 1409	1025	16/224:1025	klar for avsending	
		1105	Fyll i grop 1409	1199	16/224:1199	klar for avsending	
		1210	Fyll i grop 1409	1317	16/224:1317	kassert	
		1311	Fyll i grop 1409	1320	16/224:1320	kassert	
		1350	Fyll i grop 1409	1371	16/224:1371	kassert	
		1462	Fyll i grop 1409	1534	16/224:1534	klar for avsending	
	II		750	Kokegrop	1002	16/224:1002	kassert
			768	Stolpehull	997	16/224:997	kassert
			817	Stolpehull	996	16/224:996	kassert
		841	Stolpehull	998	16/224:998	kassert	
		852	Stolpehull	1003	16/224:1003	kassert	
		862	Steinskodd stolpehull	994	16/224:994	kassert	
		888	Grøft	995	16/224:995	kassert	
		903	Steinskodd stolpehull	1001	16/224:1001	kassert	
		915	Steinskodd stolpehull	1000	16/224:1000	kassert	
		923	Steinskodd stolpehull	999	16/224:999	kassert	

NTNU Vitenskapsmuseet er en enhet ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, NTNU.

NTNU Vitenskapsmuseet skal utvikle og formidle kunnskap om natur, kultur og vitenskap. Museet skal sikre og forvalte de vitenskapelige samlingene og aktivisere dem gjennom forskning, formidling og undervisning.

Seksjon for arkeologi og kulturhistorie har forvaltningsansvar for automatisk fredete kulturminner og skipsfunn i Nordmøre, Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag, nordlige Romsdal og Nordland til og med Rana. Seksjonen foretar arkeologiske undersøkelser på kulturminner over og under vann, i henhold til kulturminneloven.

ISBN 978-82-8322-085-8

ISSN 2387-3965

© NTNU Vitenskapsmuseet

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

www.ntnu.no/vitenskapsmuseet